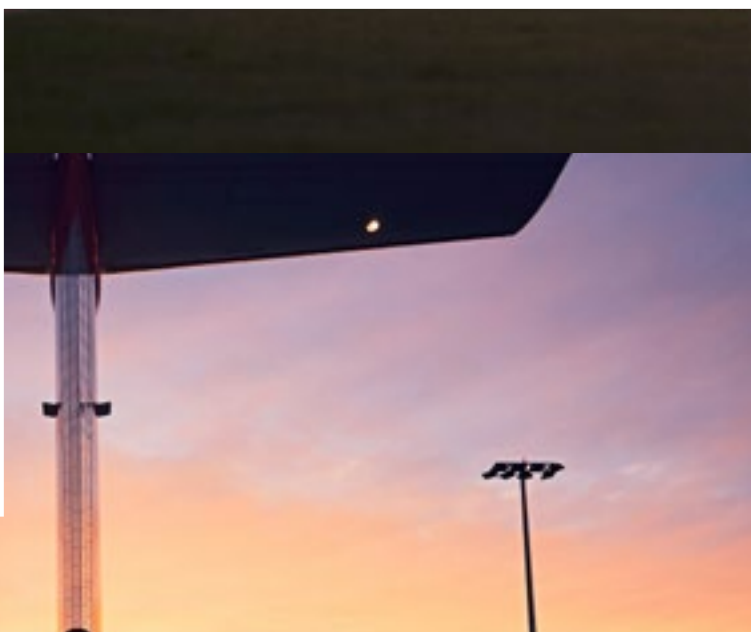

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS 2019

SATURS

1 PAR LIDOSTU

Par pārskatu	4
Vadības ziņojums	5
Par lidostu "Rīga"	8
Ilgspējas un atbildības nozīme	12
Darbības principi	14

2 ĪSUMĀ PAR 2019

2019. gada svarīgākie sasniegumi ilgspējas jomās	27
Notikumu pārskats	28
Apbalvojumi un atzinības	30

3 KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS PIEEJA

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu	32
Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība	37
Korporatīvās pārvaldības principi	46

4 DARBĪBAS REZULTĀTI

Pamatdarbības apjomi	59	Iemaksas pensiju fondos	61
Punktualitāte	60	Valsts sniegtais finansiālais atbalsts	61
Radītā un sadalītā ekonomiskā vērtība	60	Tarifu politika	62
Finanšu riski un ietekme saistībā ar klimata izmaiņām	60		

5 INVESTĪCIJAS

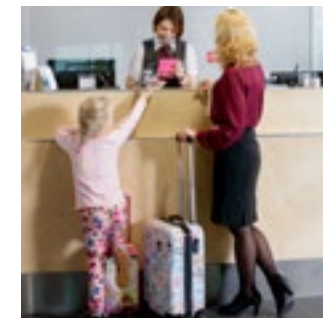
Pasažieru termināļa paplašināšana	66
Kravu segmenta attīstība	67
Projekta "Drošas un videi draudzīgas infrastruktūras attīstība" īstenošana	67

6 DROŠĪBA

Drošība (drošums) un risku vadība	70	Drošības un taisnīguma kultūras veicināšana un komunikācija	73
Drošības gadījumu uzskaitē un izvērtēšana	72	Neatbilstību gadījumi attiecībā uz produktu un pakalpojumu ietekmi uz veselību un drošību	74
Drošības mērķi	72	Sadursmes ar putniem	74
Drošības risku vadība	73		

7 PAKALPOJUMU KVALITĀTE

Piekluve ar sabiedrisko transportu	76
Piekluve cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām	77
Klientu attiecības un apmierinātība	79
Cilvēktiesības	84

8 DARBINIEKI

Darbinieku skaits, darba koplīgums	87
Veselība un drošība	90
Darbinieku prasmes un attīstība	96
Darbinieku motivēšana un atbalgojums	98
Iekšējā komunikācija un iesaiste	103

9 VIDE UN ENERGO- PĀRVALDĪBA

Vides un energopārvaldības politika	107
Piesardzības princips	109
Atkritumu apsaimniekošana	110
Vides troksnis	112
Vides iniciatīvas	117

10 AKTĪVA PILSONISKĀ IESAISTE

Dalība organizācijās	119	Ziedošana un dāvināšana	122
Atbalsts sabiedrībai	120	Atrasto mantu nodošana labdarībai	122
Brīvprātīgais darbs vietējās kopienas atbalstam	120	Ziedojumu stendi	123
Sadarbība ar izglītības iestādēm	121		

The image features a white background with several solid orange geometric shapes. In the top left, there are three vertical bars of varying heights. Below them, a large orange square is partially obscured by a horizontal bar extending from the left edge. At the bottom, there are two more vertical bars and a large horizontal bar that spans the width of the page.

PAR LIDOSTU

INFORMĀCIJA PAR UZŅĒMUMU UN PĀRSKATU

102-1, 102-3, 102-45, 102-50, 102-52, 102-53, 102-54

Valsts akciju sabiedrība "Starptautiskā lidosta "Rīga""

Juridiskā adrese: **Lidosta "Rīga" 10/1, Lidosta "Rīga", Mārupes novads,
LV-1053, Latvija**

Pārskata periods: **01.01.2019.–31.12.2019.**

Kontaktinformācija: **E-pasta adrese ierosinājumiem un
jautājumiem par ilgtspējas pārskatu: pr@riga-airport.com**

2019. gada ilgtspējas pārskats sagatavots atbilstoši *Global Reporting Initiative* (GRI) standarta pamatlīmeņa (Core) prasībām.

Atbilstoši GRI standartam paredzētais ziņošanas biežums ir reizi gadā.

GRI indikatoru satura rādītājs ir 123. lpp. Katrā pārskata sadaļā ir norādīts, kuriem indikatoriem atbilst atspoguļotā informācija.

Ziņojumam nav ārēji izsniegta apliecinājuma.

Pārskats izdots 2020. gada 9.novembrī.

VADĪBAS ZIŅOJUMS

102-14

Lidostas "Rīga" valdes priekšsēdētāja Laila Odiņa

Godātais lasītāj!

Šis ir pirmais lidostas "Rīga" ilgtspējas pārskats. Tas ir sagatavots, ievērojot starptautisko *Global Reporting Initiative* (GRI) standartu, tā nodrošinot harmonizētu, salīdzināmu un caurspīdīgu pieeju pārskatā iekļauto datu ieguvei, analīzei un atspoguļošanai. Pārskats mūsu sadarbības partneriem, lēmumu pieņēmējiem un plašākai sabiedrībai sniedz ieskatu par lidostas "Rīga" svarīgākajiem ilgtspējas aspektiem un to, kā lidosta rada vērtību un pārvalda savas saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, iedzīvotājiem un tautsaimniecību ar mērķi veicināt atbildīgu un ilgtspējīgu uzņēmējdarbību.

Ilgtspējas novērtēšana lidostai "Rīga" ir kļuvusi par būtisku rīku uzņēmuma biznesa mērķu sasniegšanai, jo tā ir veicinājusi procesu sakārtošanu un pilnveidošanu, trūkumu identificēšanu un risinājumu izstrādi to novēršanai. Jau kopš 2011. gada uzņēmums piedalās Ilgtspējas indeksa novērtējumā, ar katru gadu uzlabojot savus rezultātus. Analizējot lidostas "Rīga" sniegumu stratēģiskās attīstības, darba vides, tirgus attiecību, vides

un sabiedrības ietekmes jomās, 2019. gadā Ilgtspējas indeksa eksperti uzņēmumam pirmo reizi piešķīra augstāko – Platīna – novērtējumu.

Lidostas ietekmes pušu pārstāvji 2019. gadā notikušajā aptaujā un klātienē seminārā par uzņēmumam būtiskākajiem ilgtspējas aspektiem atzina pasažieru un klientu drošību, darbinieku drošību, veselību un prasmju attīstīšanu, atklātu un ētisku pārvaldību, infrastruktūras attīstību un atvērtu un atklātu ietekmes pušu iesaisti, komunikāciju un sadarbību.

Par svarīgiem, bet mazāk nozīmīgiem aspektiem lidostas ietekmes pušu pārstāvji nosauca darbinieku motivāciju, vides pieejamību, savienojumus no lidostas "Rīga", vides un cilvēktiesību jautājumus, pasažieru un klientu pieredzi un apmierinātību. Savukārt par mazāk būtiskiem aspektiem ietekmes puses novērtēja divus – zaļās domāšanas veicināšanu pasažieru vidū un vietējās kopienas iesaisti – brīvprātīgo darbu. Tomēr lidostas saimnieciskās darbības specifika neapšaubāmi rada būtisku ietekmi uz

apkārtējo vidi un iedzīvotājiem, īpaši tiem, kas dzīvo un strādā lidostas tuvumā. Tāpēc ietekmes uz vidi mazināšana – atkritumu apsaimniekošana, energoefektivitāte, trokšņu mazināšana - ir starp lidostas prioritārajiem dienaskārtības jautājumiem. Lidosta arī velta lielu uzmanību sadarbībai ar vietējo kopienas.

Rezultatīva un peļņu nesoša lidostas "Rīga" darbība ir vairāk nekā viena uzņēmuma biznesa veiksmē. Lidostai gan kā valsts uzņēmumam, gan lielākajam Baltijas reģiona gaisa satiksmes mezglam ir ievērojama tieša un netieša ietekme uz Latvijas tautsaimniecību. Plašs un pārdomāts galamērķu tīkls nozīmē iespējas darījumu un tūrisma attīstībai. Aviācijas kravu pārvaldījumu attīstība nozīmē lielāku Latvijas transporta un loģistikas nozares pievilcību un konkurētspēju. Miljonos mērāmas investīcijas nozīmē darbu būvniecības un citu nozaru uzņēmējiem, apkalpoto pasažieru un lidojumu pieaugums – vairāk darbvietu gan pašā lidostā, gan ar lidostu saistītajos privātajos uzņēmumos. Pašlaik kopumā "lidostas kopienas" uzņēmumi nodarbina vairāk nekā 7,5 tūkstošus cilvēku.

Lidosta pati 2019. gada laikā nodrošināja darbavietas 1308 darbiniekiem. Aviācijas specifisko un īpaši augsto

prasību dēļ drošības un drošuma jomā katra lidostas darbinieka individuālajam sniegtam un profesionālībai, kā arī visa kolektīva kopējam komandas darbam un saliedētībai ir sevišķi liela nozīme. Tāpēc lidosta strādā, lai katram darbiniekam būtu iespēja saņemt amatam atbilstošas profesionālās apmācības un regulāri pilnveidot un papildināt prasmes un zināšanas, lai darbinieki justos iesaistīti un apzinātos savu lomu un atbildību uzņēmuma mērķu sasniegšanā. Lidostas atalgojuma politika ir vērsta uz stabilitu, vienmēr laikus izmaksātu un konkurētspējīgu darbinieku darba samaksu ar sociālajām garantijām un pabalstiem. Lidostas veikums personāla vadības jomā ir augstu novērtēts – uzņēmums katru gadu ir starp labākajiem darba devējiem, un jau divus gadus pēc kārtas personāla vadības konsultāciju un pētījumu kompānijas *Fontes* pētījumā lidosta ir atzīta par taisnīgāko atalgojuma maksātāju Latvijā.

Pagājušais gads bija veiksmīgākais darbības gads lidostas „Rīga” vēsturē. Būdam lielākais aviācijas pasažieru un kravu apkalpošanas centrs Baltijas valstīs, 2019. gadā lidosta apkalpoja 44% reģiona pasažieru un lidojumu, kā arī gandrīz pusi no kopējā Baltijas gaisa kravu apjoma. Ar rekordskaitu – 7,8 miljoniem pasažieru –, ceļo-

tāju skaitam pieaugot par 11%, Rīgas lidosta jau vairākus gadus ir viena no straujāk augošajām Eiropas lidostām.

2019. gada vasaras lidojumu sezonā lidosta "Rīga" savienoja Baltijas valstis ar lielāko tiešo galamērķu skaitu tās pastāvēšanas laikā – no Rīgas varēja doties uz 104 galamērķiem Eiropā, Āzijā un citviet pasaulē. Uzņēmums uzrādīja arī izcilus finanšu rezultātus – neto apgrozījums pieauga par 7% līdz 64,9 miljoniem EUR un peļņa sasniedza 22,1 miljonu EUR. Lidostas investīcijas infrastruktūrā sasniedza gandrīz 22 miljonus EUR.

2020. gada pirmie mēneši un attīstības prognozes liecināja, ka šī straujā izaugsme turpināsies, izvirzot lidostai izaicinājumus, saistītus ar kapacitātes pietiekamību. Tāpēc par galveno uzdevumu turpmākajiem pieciem gadiem tika izvirzīts precīzi un ātri īstenot lielos investīciju projektus – attīstīt kravu infrastruktūru, realizēt no Kohēzijas fonda finansētos projektus vides un infrastruktūras stiprināšanai un, galvenais, sadarbībā ar *Rail Baltica* dzelzceļa stacijas attīstītājiem īstenot lidostas pasažieru termināļa paplašināšanas projektu, vienlaikus saglabājot augstu servisa līmeni un meklējot elastīgus īstermiņa risinājumus pieaugošās pasažieru plūsmas apkalpošanai pietiekamā kapacitātē.

Jaunā Covid-19 koronavīrusa izraisītās pandēmijas dēļ šos plānus nācās radikāli mainīt. Valdības lēmums izsludināt valstī ārkārtējo situāciju un no 2020. gada 17. marta aizliegt starptautiskos pasažieru pārvadājumus vairākus mēnešus gandrīz pilnībā apturēja uzņēmuma saimniecisko darbību. Par uzņēmuma galveno uzdevumu un izaicinājumu kļuva nodrošināt saimniecisko stabilitāti un pildīt valstiski svarīgu uzdevumu – apkalpot ārvalstīs palikušo tautiešu repatriācijas reisu un vitāli svarīgu medicīnas preču piegādes, kā arī sagatavot uzņēmumu darbam pēc krīzes apstākļos. Stabilitāti krīzes apstākļos lidostai ļāva saglabāt gan 2019. gada labie saimnieciskās darbības rezultāti, gan īsos termiņos īstenotā krasā izaugsme samazināšanas programma. Tās robežas noteica augstais fiksēto izmaksu apjoms, ko rada ikdienas lidlauka un termināļa infrastruktūras uzturēšanas izmaksas. Diemžēl, ņemot vērā būtiski samazināto darbības apjomu, uzņēmums bija spiests īstenot arī kolektīvo atlaišanu, kas skāra ap 300 darbinieku.

Vienlaikus, apzinoties savu atbildību sabiedrības priekšā saslimšanas izplatības mazināšanā, lidosta izstrādāja un ieviesa visaptverošu epidemioloģiskās drošības programmu. Tās atbilstību augstākajām veselības

Uzņēmuma informācija | Vadības ziņojums | Par lidostu "Rīga" | Ilgtspējas un atbildības nozīme | Darbības principi

drošības prasībām apliecina pievienošanās Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras (*European Union Aviation Safety Agency, EASA*) Covid-19 ierobežošanas hartai.

Covid-19 pandēmijas radītā "jaunā realitāte" ietekmē un ietekmēs aviācijas nozari visā pasaulē ilgtermiņā. Atbilstoši starptautisko institūciju prognozēm pasažieru plūsmas atjaunošana pirmspandēmijas apjomā būs lēna un ilgs vismaz līdz 2024./2025. gadam. Lidostu un aviokompāniju darbu būtiski ietekmēs gan slimības risku mazināšanai ieviestie ceļošanas ierobežojumi, gan papildu epidemioloģiskās drošības prasības, no kurām daudzas, visticamāk, uz visiem laikiem iekļausies pasažieru apkalpošanas un lidostu darba organizācijas ikdienā. Mainīsies arī cilvēku ceļošanas paradumi kopumā.

Lidosta "Rīga" savu atjaunošanās prognozi balsta reālistiskā scenārijā, kas paredz, ka līdz 2020. gada beigām lidostā tiks apkalpoti vairāk nekā divi miljoni pasažieru. Tomēr, apzinoties lidostas nozīmi Latvijas tautsaimniecībā, uzņēmuma uzdevums ir ne tikai pārdzīvot krīzi, bet arī iziet no tās konkurētspējīgam un gatavam jaunam attīstības posmam, lai nodrošinātu darbavietas un ieņēmumus valsts budžetam. Tāpēc uzņēmums ir pieņēmis

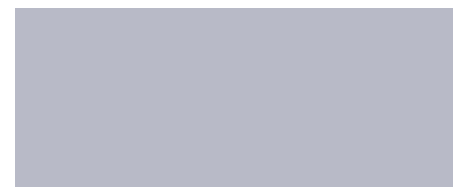
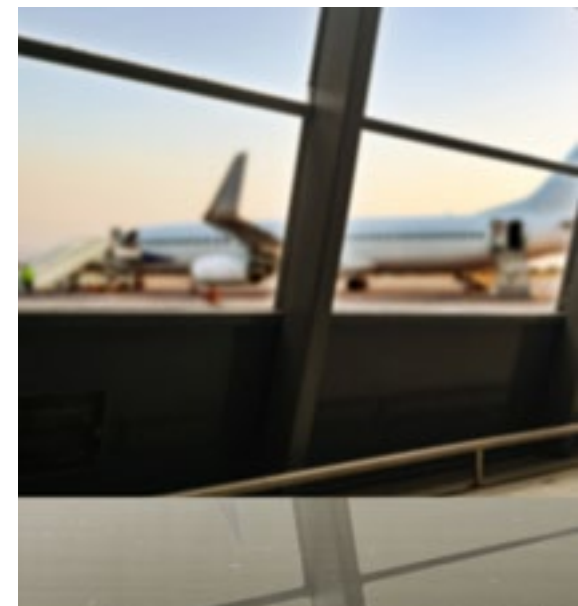
stratēģisku lēmumu turpināt lidostas nākotnes izaugsmei būtiskākos investīciju projektus, tā vairojot lidostas konkurences priekšrocības ne tikai Baltijas, bet arī Ziemeļeiropas reģionā.

Nozīmīgākie lidostas attīstības projekti – no Kohēzijas fonda un lidostas pašu līdzekļiem finansētā infrastruktūras izbūve un rekonstrukcija, lai lidosta kļūtu drošāka un videi draudzīgāka, ieviešot inovatīvus un energoefektīvus risinājumus gan lidlaukā, gan piegulošajā teritorijā. Tostarp tiks izbūvēts jauns ātrās nobraukšanas manevrēšanas ceļš, kas palīdzēs samazināt CO₂ izmešu apjomu, un radīti priekšnoteikumi modernās *follow the greens* gaisa kuģu vadības sistēmas ieviešanai lidostā "Rīga".

Būtisks attīstības projekts ir jaunā kravu perona izbūve, kas nākotnes perspektīvā būs savienots ar kravu apstrādes un loģistikas centru, stiprinot lidostas konkurētspēju aviācijas kravu segmentā.

Tāpat lidosta turpinās īstenot pasažieru termināļa paplašināšanas projektu, kas savienojumā ar *Rail Baltica* dzelzceļa staciju veidos multimodālu satiksmes centru, vairojot savienotību un sniedzot papildu ērtības un iespējas pasažieriem.

Neskatoties uz pandēmijas ieviesta jām korekcijām, mūsu mērķis ir un paliek saglabāt lidostas "Rīga" līdera lomu Baltijā un stiprināt pozīcijas Ziemeļeiropas reģionā. Tādēļ šobrīd ir īpaši svarīgi apzināties nākotnes izaicinājumus un uzņēmuma lomu ne vien vietējā, bet arī reģionālā mērogā un turpināt strādāt, nodrošinot ilgtspējīgus un atbildīgus risinājumus.

PAR LIDOSTU "RĪGA"

102-2, 102-4, 102-5, AO 102-5, 102-6, 102-7

Valsts akciju sabiedrība "Starptautiskā lidosta "Rīga"" (turpmāk – lidosta "Rīga") ir lielākā starptautiskā lidosta Latvijā un lielākais gaisa satiksmes infrastruktūras uzņēmums Baltijā, kas nodrošina regulārus starptautiskos pasažieru, kravas un pasta gaisa pārvadājumus. Lidosta "Rīga" ir iekļauta Eiropas Transporta tīklā (TEN-T), kas nodrošina sasniedzamību un mobilitāti Eiropas Savie-

nībā. Lidostai "Rīga" ir stratēģiska nozīme Latvijas ekonomikas attīstībā, tā sniedz būtisku atbalstu militāro un valsts nozīmes lidojumiem Latvijas teritorijā.

Lidostas "Rīga" pamatdarbība ir gaisa kuģu, pasažieru un kravu apkalpošana un citu (neaviācijas) pakalpojumu nodrošināšana uzņēmuma teritorijā. Galvenie neaviācijas pakalpojumu virzieni ir telpu un ze-

mes iznomāšana, autostāvvietu un citi pakalpojumi.

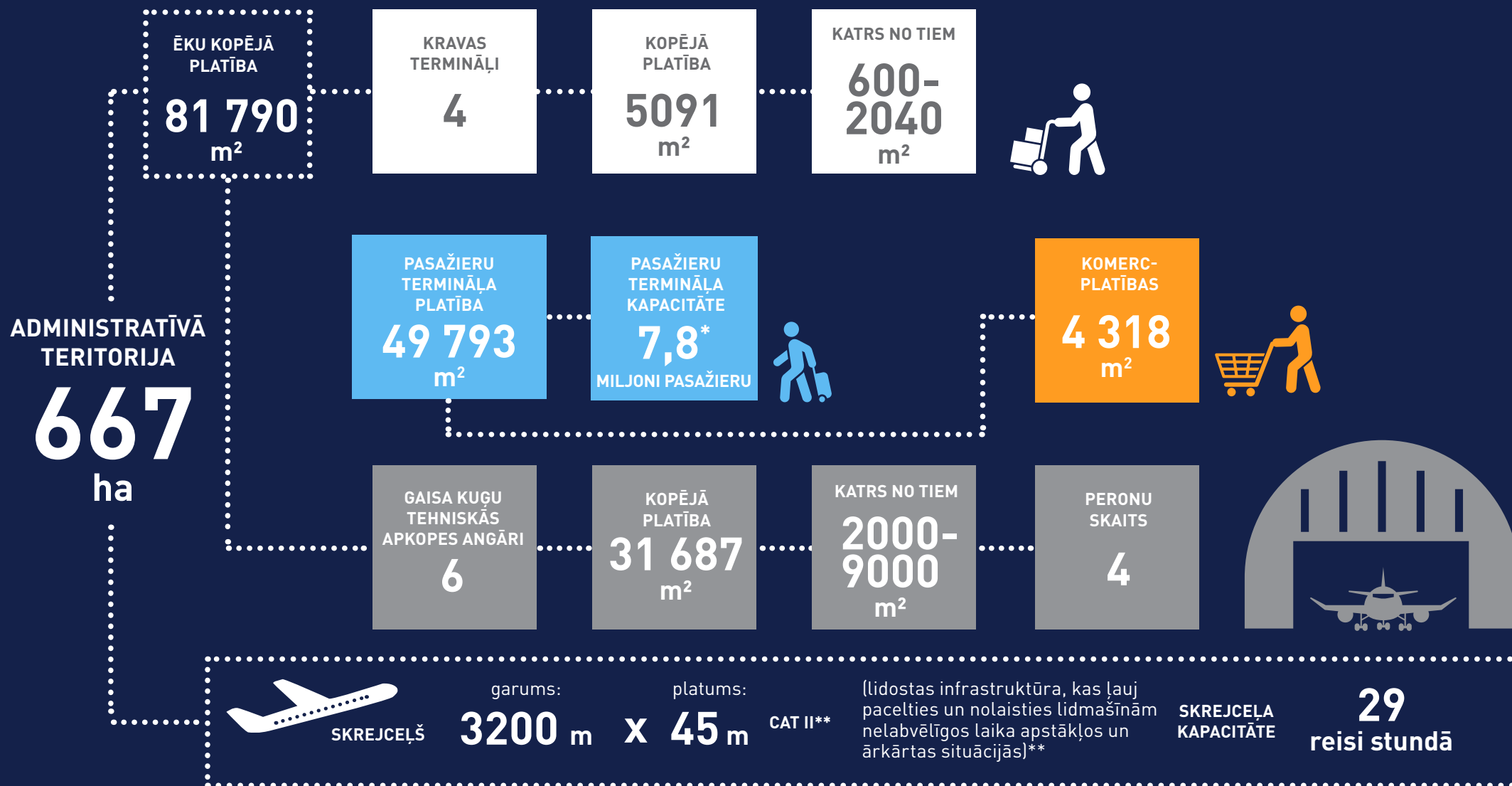
Visas lidostas "Rīga" akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Satiksmes ministrija.

Lidosta "Rīga" ir lielākais aviācijas pasažieru un kravu apkalpošanas centrs Baltijas valstīs, apkalpojot 44% pasažieru un lidojumu, kā arī 49% no kopējā kravu apjoma. 2019. gadā no lid-

ostas "Rīga" bija pieejami savienojumi uz 41 valsti.

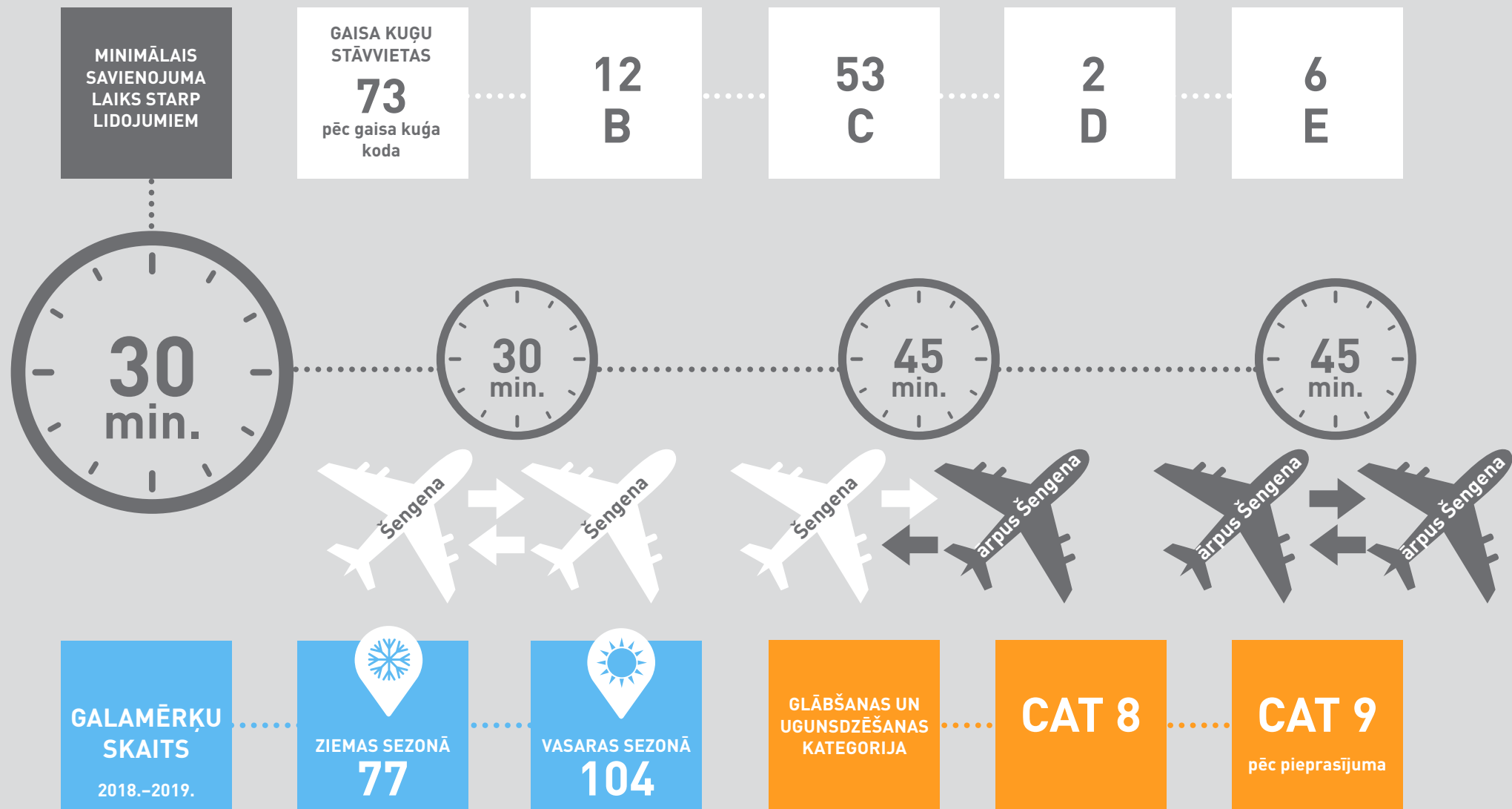
Lidostā "Rīga" 2019. gada beigās strādāja 1308 darbinieki (2018. gadā – 1234 darbinieki), bet ar lidostu saistītos uzņēmumos un pakalpojumos lidostas teritorijā strādāja 7546 darbinieki, no kuriem atbilstoši Latvijas Aviācijas asociācijas 2017. gada pētījumam lidostas teritorijā tieši aviācijā bija nodarbināti ~4500 cilvēku.

Lidosta faktos un skaitļos

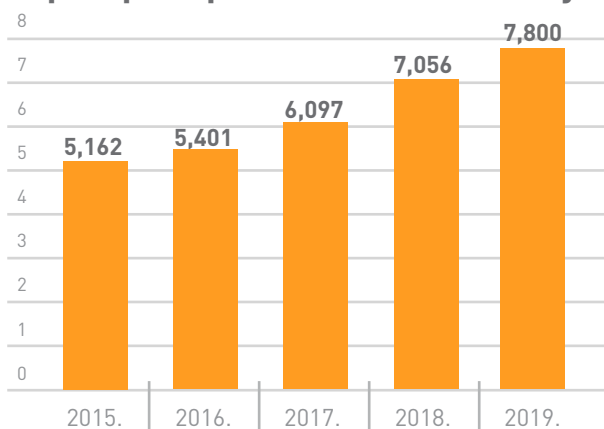
*ieskaitot apkalpošanu maksimumstundās, pie samazināta servisa līmeņa – ilgāka rindā gaidīšanas laika

Lidosta faktos un skaitļos

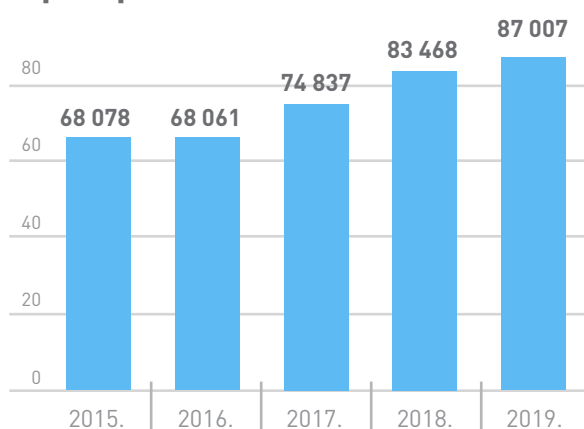
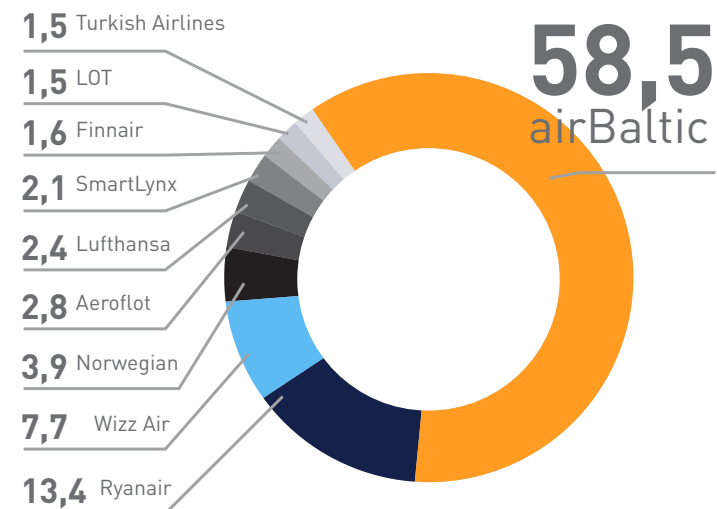
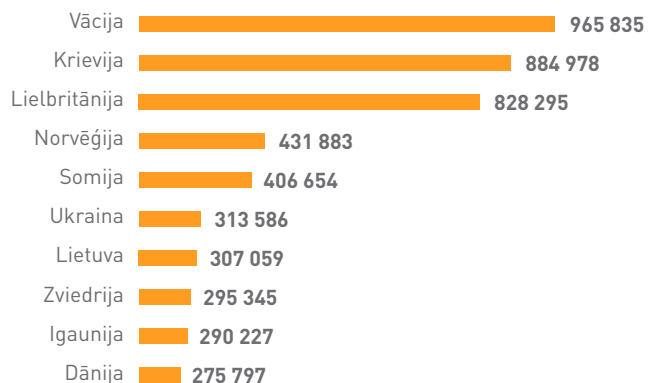
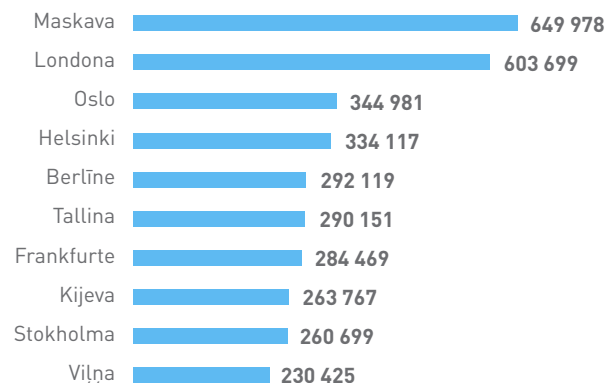

Lidosta faktos un skaitļos

Apkalpoto pasažieru skaits (milj.)

Apkalpoto reisu skaits

Nozīmīgākie pārvaldātāji pēc
pārvaldāto pasažieru skaita 2019. gadā (%)TOP 10 valstis pēc
pārvaldāto pasažieru skaitaTOP 10 galamērķi pēc
pārvaldāto pasažieru skaitaTOP 10 galamērķi pēc
veikto lidojumu skaita

ILGTSPĒJAS UN ATBILDĪBAS NOZĪME

102-16

2019. gads bija nozīmīgs visiem Eiropas lidostu operatoriem, jo Starptautiskā lidostu padome (*ACI Europe*), kuras dalībniece ir arī lidosta "Rīga", apstiprināja Eiropas lidostu ilgtspējas stratēģiju. Redzējumā par ilgtspējīgu lidostu nākotnē balstīta stratēģija paredz, ka katra lidosta veido vietējās un globālās partnerības, lai paātrinātu ceļu uz taisnīgu, pārticīgu un videi draudzīgu sabiedrību.

Lidosta "Rīga" atbildīgas uzņēmējdarbības biznesa praksi un korporatīvi sociālo atbildību mērķtiecīgi īsteno jau vairākus gadus. Īpaši pēdējos gados lidosta "Rīga" ir spērusi vairākus nozīmīgus soļus ilgtspējīgas un atbildīgas uzņēmējdarbības virzienā.

2019. gadā lidosta "Rīga" pirmo reizi ieguva Ilgtspējas indeksa augstāko – Platīna – kategoriju, iekļūstot Latvijas korporatīvi sociāli atbildīgāko uzņē-

mumu saimē. Atbilstoši Ilgtspējas indeksa datiem lidostas "Rīga" kopējais sniegums 2019. gadā bija 91,8% un to veidoja piecas komponentes – tirgus attiecības (94,5%), vietējā kopiena (93%), stratēģiskā plānošana (92,5%), vide (90,2%) un darba vide (90,1%).

Lidosta "Rīga" apzinās, ka uzņēmuma darbība ietekmē daudzus – gan cilvēkus, gan uzņēmumus, gan organizācijas. Tādēļ lidosta "Rīga" savā komunikācijā un ikdienas darbā ir integrējusi korporatīvās pārvaldības principus un ilgtspējīgas uzņēmējdarbības praksi, kuras pamatā ir ietekmes pušu vēlme pēc sociāli atbildīgas rīcības un atklātības.

Uzņēmumam ir droša darba vide un darba organizācija, lidosta motivē darbiniekus un uztur darba devēju un darbinieku dialogu (vairāk par darbiniekiem lidostā "Rīga" [lasīt 87. lpp.](#)).

Savā pamatdarbībā uzņēmums koncentrējas uz drošumu un droša pakalpojuma sniegšanu. Drošība ir lidostas "Rīga" galvenā vērtība. Sniedzot drošus pakalpojumus, uzņēmums ir

uzticams partneris mūsu klientiem, biznesa partneriem, darbiniekiem, īpašniekiem un sabiedrībai. Sniedzot un izstrādājot pakalpojumus, lidosta "Rīga" seko līdzi, lai tās ietekme uz vidi būtu līdzsvarota un iespējami mazāka.

Apzinoties savu ietekmes pušu vēlmi pēc atklātas un caurspīdīgas komunikācijas, 2019. gadā lidosta "Rīga" aicināja tās uz atklātu dialogu un veica sagatavošanās darbus ziņošanai atbilstoši GRI ilgtspējas standartam (vairāk par ietekmes pušu iesaisti [lasīt 44. lpp.](#)).

Lidostas "Rīga" ilgtspējas procesu efektīvākai un visaptverošākai norisei kopš 2019. gada uzņēmumā ir izvei-

dota Ilgtspējīgas attīstības komisija, kuru vada valdes priekšsēdētāja. Komisijā ir pārstāvēti struktūrvienību vadītāji un vadošie speciālisti, kas atbild par ilgtspējas un korporatīvās sociālās atbildības jomām. 2019. gadā komisija tikās divas reizes – lai izvērtētu 2019. gada Ilgtspējas indeksa sniegumu un sagatavotos ziņošanai atbilstoši GRI standartam.

Tāpat veiksmīga ilgtspējas darba organizēšanā svarīgs posms 2019. gadā bija lidostas "Rīga" Ilgtspējas politikas apstiprināšana. Politika nosaka uzņēmuma ilgtspējīgas attīstības pamatprincipus un atbildību katrā no šiem aspektiem.

Lidostas "Rīga" ilgtspējīgas attīstības pamatprincipi

VIDE

- Mēs atbildīgi izmantojam dabas resursus un aktīvi strādājam, lai attīstītu vēl ilgtspējīgāku un efektīvāku resursu izmantošanu.
- Mēs rūpējamies par apkārtējo vidi un saudzējam to, izmantojot videi draudzīgas saimniekošanas metodes.

SADARBĪBAS PARTNERI

- Mēs esam uzticams, drošs un stabils partneris mūsu klientiem un sadarbības partneriem.
- Mēs nodrošinām atbildīgu attieksmi informācijas veidošanā un izplatīšanā.
- Mēs veicinām godīgu un atbildīgu uzņēmējdarbības praksi un sadarbību, meklējot ilgtspējīgus risinājumus.

KLIENTI

- Mēs nodrošinām klientiem drošu un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu.
- Mēs attīstām jaunus pakalpojumus un infrastruktūru, saglabājot nemainīgi augstu kvalitātes līmeni.

SABIEDRĪBA UN VIETĒJĀ KOPIENA

- Mēs atbalstām un sniedzam ieguldījumu sabiedrībā un apkārtnē, kurā darbojamies, lai parādītu, ka mūsu klātbūtnei ir pozitīva ietekme un tā sniedz ieguvumus.
- Mēs respektējam sabiedrības viedokli, iesaistoties dažāda līmeņa sociālajā dialogā.
- Mēs izglītojam sabiedrību par mūsu uzņēmuma un aviācijas nozari.

DARBINIEKI

- Mēs uzturam drošu darba vidi, izmaksājam taisnīgu un motivējošu atalgojumu.
- Mēs attīstām darbinieku potenciālu, nodrošinot atbilstošu apmācību un iedvesmojot darbiniekus izaugsmei.
- Mēs cienām un ievērojam darba un cilvēktiesības.

DARBĪBAS PRINCIPI

Misija, vīzija un vērtības

102-16

Misija

Nodrošināt klientiem uzticamu infrastruktūru un izcilus aviācijas un neaviācijas pakalpojumus, sekmēt ilgtspējīgu maršruta tīkla piedāvājumu, paplašinot valsts savienojamību ar stratēģiski svarīgiem galamērķiem un veicinot tautsaimniecības izaugsmi.

Vīzija

Pirmās izvēles lidosta pasažieriem, lidsabiedrībām un uzņēmumiem Baltijas jūras reģionā, piedāvājot plašu savienojamību un kvalitatīvu pasažieru apkalpošanu.

Vērtības

Lidostas "Rīga" darbības pamatā ir divas vērtības: drošums un serviss.

STRATĒGIJA

Lidosta "Rīga" ir valsts akciju sabiedrība, kuras vienīgais akcionārs ir Satiksmes ministrija. Atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam lidostas vispārējo stratēģisko mērķi ir apstiprinājis Ministru kabinets, un tas ir: "Radīt, uzturēt un pilnveidot pozitīvu klientu pieredzi, nodrošinot drošus un augstas kvalitātes pakalpojumus."

Lidostas "Rīga" lidlaukam ir noteikts valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauka statuss. Saskaņā ar likumu "Par aviāciju" valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauks ir stratēģiski svarīgs civi-

lās aviācijas infrastruktūras attīstībai un sabiedrības interešu nodrošināšanai. Lidlauks atbilst nepieciešamajiem augstas kvalitātes un drošības standartiem.

Nacionālais attīstības plāns (NAP) 2014.–2020. gadam definē, ka lidostas "Rīga" mērķis ir 2030. gadā sasniegt 12 miljonus apkalpoto pasažieru gadā, kā arī attīstīt atbilstošu infrastruktūru, lai nodrošinātu esošo un paredzamo gaisa kravu un pasažieru pārvadājumu apjoma pieaugumu un pieaugošo tranzīta plūsmu.

Līdz šim lidostai "Rīga" ir izdevies konsekventi īstenot NAP noteikto pasažieru skaita pieaugumu. Taču, lai ierobežotu Covid-19 izplatību, pamatojoties uz Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumu Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", līdz 2020.gada 9. jūnijam visā Latvijas teritorijā bija izsludināta ārkārtējā situācija. Tās laikā no 2020. gada 17. marta tika atcelti starptautiskie pasažieru pārvadājumi caur lidostu "Rīga", izņemot pasažieru pārvadājumus ar valsts gaisa kuģiem un militāro transportu. Faktiskās darbības apturēšanas dēļ Covid-19 pandēmijas sekas ir atstājušas būtisku ietekmi uz lidostas "Rīga" darbības rādītājiem, ārkārtējās situācijas laikā pasažieru skaitam samazinoties par 99%, bet deviņos mēnešos apkalpotais pasažieru skaits salīdzinājumā ar 2019. gadu krities par 70%.

Pamatojoties uz valstī noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem, lidostai "Rīga" ir izstrādāta vidēja termiņa darbības stratēģija 2017.–2023. gadam un ilgtermiņa stratēģija 2017.–2036. gadam. Stratēģijā ir noteikti uzņēmuma galvenie attīstības virzieni, projekti un prioritātes, kā arī uzņēmuma attīstībai un izvirzīto mērķu sasniegšanai nepieciešamais finansējums. Īstenojot

stratēģiju, lidosta "Rīga" veicina tautsaimniecības izaugsmi, aviācijas nozarei tiešā veidā ģenerējot ieņēmumus valsts budžetam un nodrošinot vairāk nekā 0,75% no iekšzemes kopprodukta, bet, ņemot vērā pakārtoto patēriņu un inducētos tūrisma ieguvumus, veidojot ne mazāk kā 2,65 % no iekšzemes kopprodukta (Latvijas Aviācijas Asociācijas 2017. gada pētījums).

Ar vidēja termiņa stratēģijas pamatnosacījumiem, kā arī vidēja termiņa investīcijām un ilgtermiņa investīciju prioritātēm var iepazīties lidostas "Rīga" [mājaslapā](#).

Stratēģiskie mērķi un uzdevumi

Atbilstoši stratēģijā noteiktajam lidosta "Rīga" strādā, lai attīstītos kā rentabls un konkurētspējīgs, dinamiski augošs Baltijas reģiona un Ziemeļeiropas gaisa satiksmes centrs, paplašinot lidojumu tīklu rietumu un austrumu

virzienā, kā arī veicinot tranzīta pasažieru plūsmas pieaugumu un kravu plūsmas kapacitātes palielināšanu.

Stratēģiskie mērķi

1. Uzlabot savienojamību un palielināt lidostas apkalpoto pasažieru skaitu un kravu apjomu, saglabājot līdera lomu Baltijā un stiprinot pozīcijas Baltijas jūras reģionā.

Mērķis paredz attīstīt pasažieru un kravu pārvadājumu tīklu, nodrošinot lidostas "Rīga" kā lielākās Baltijas lidostas līderpozīciju. Šā stratēģiskā mērķa īstenošanai lidosta "Rīga" strādā pie konkurētspējīgu tarifu nodrošināšanas un pozitīva tēla – nevainojamas reputācijas – uzturēšanas.

2019. gadā lidostas "Rīga" apkalpoto pasažieru skaits palielinājās par 10,5%, kas ir straujāk nekā Eiropas vidējais pasažieru skaita pieaugums 3,2%. *ACI Europe* gaisa satiksmes ziņojums par lidostu sniegumu 2019. gadā liecina, ka lidosta "Rīga" bija trešā straujāk augošā Eiropas galvaspilsētu lidosta.

Apkalpojot 44% pasažieru un lidojumu, kā arī 49% kravu apjoma, lidosta "Rīga" ir līderis Baltijā. No Rīgas 2019./2020. gada ziemas lidojumu sezonā bija 29 unikālie galamērķi, kas netika nodrošināti ne no Lietuvas, ne Igaunijas lidostām.

2019. gada vasaras lidojumu sezonā bija lielākais tiešo galamērķu skaits lidostas "Rīga" vēsturē – 104, ziemas sezonā – 77 galamērķi. Kopumā 2019. gadā atklāti 13 jauni tiešie un čartera galamērķi. Pirmo reizi nodrošināti un veiksmīgi sagaidīti tālsatiksmes čartera lidojumi no Dienvidkorejas galvaspilsētas Seulas, ko veica lidsabiedrība *Korean Air* sadarbībā ar vienu no lielākajām Korejas tūrisma aģentūrām *Hanjin Travel*.

2. Nodrošināt mūsdienīgus un kvalitatīvus pakalpojumus un augstu servisa līmeni.

Šis mērķis paredz attīstīt un pilnveidot pakalpojumu klāstu un turpināt nodrošināt nemainīgi augstu klientu apkalpošanas kvalitāti.

Vidējais pasažieru apmierinātības rādītājs 2019. gadā ir 3,89 punkti (augstākais novērtējums ir pieci). Visaugstāk pasažieri novērtē ērtu orientēšanos lidostā, īso gaidīšanas laiku robežkontrolē, ērtības izmantot savienotos reisus (transfēra iespēju), labierīcību pieejamību un darbinieku laipnību. Starp zemāk novērtētajiem pakalpojumiem ir bagāžas piegādes laiks, kvalitātes un cenas attiecība (*value for money*) autostāvvietās, veikalos un kafējnīcās.

Turpinot pilnveidot klientu servisu, 2019. gadā termināļa vecākajā daļā nomainī-

tas norādes, atvērta transfēra pasažieru reģistrēšanās vieta ārpus Šengenas pasažieriem un uzlabota rindu organizācija pie robežkontroles. Tas ietvēra arī informatīvu video par sagatavošanos pārbaudei un iespēju robežās personāla nodrošināšanu rindu regulēšanai.

Reaģējot uz pasažieru atsauksmēm, pēc drošības kontroles tika izvietots bankomāts, par kura trūkumu iepriekš saņemti ierosinājumi. Tāpat pēc klientu ieteikumiem ir ierīkotas divas bezmaksas dzeramā ūdens ņemšanas vietas ielidošanas zonās.

2019. gadā izveidots jauns pakalpojums – bērnu, kuri ceļo vieni, pavadīšana līdz iekāpšanas sektoram vecāku vai citas pavadošās personas pavadībā.

Termināļa publiskajā zonā atjaunota konferenču zāle "Horizonts", kurā var organizēt seminārus un prezentācijas līdz pat 35 cilvēkiem.

Paplašinot P3 stāvvietu un izveidojot jaunu P4 autostāvvietu, veikta lidostas stāvvietu modernizācija.

Darbinieku izpratnes par labu servisu veicināšanai izdots "Ceļvedis saskarsmē ar viesiem".

2019. gada jūlijā noslēdzās gadu ilgušais izlidojošo pasažieru profila noteikšanas pētījums. Pētījuma rezultāti liecina, ka lidostas "Rīga" biežākais pasažieris ir 26–35 gadus vecs

(30%) vīrietis (53%), kas vidēji ceļo vairāk nekā 11 reizes gadā (19%). Detalizētāki pētījuma [rezultāti pieejami 33. lpp.](#) sadaļā "Korporatīvās pārvaldības pieeja".

3. Nodrošināt drošu un ilgtspējīgu infrastruktūru.

Šā mērķa galvenie uzdevumi ir novērst infrastruktūras kapacitātes ierobežojumus. Paredzēts arī attīstīt infrastruktūru atbilstoši pasažieru skaita pieauguma tendencēm un pilnveidot aviācijas kravu infrastruktūru.

2019. gadā turpinājās darbs pie termināļa paplašināšanas projekta, kas paredz jaunu pasažieru reģistrācijas zāli un drošības kontroles vietu, bagāžas šķirošanas zonu, ielidošanas zāles, daudzstāvu autostāvvietu, jaunus pievedceļus un savienojumu ar *Rail Baltica* dzelzceļa staciju. 2019. gada decembrī lidosta "Rīga" no Mārupes novada būvvaldes saņēma saskaņojumu par būvprojektu minimālā sastāvā.

Izbūvējot papildus robežkontroles kabīni ar divām darbavietām, paplašināta robežkontroles zona ārpus Šengenas ielidošanā, un, pagarinot vienu no lentām par 43 metriem un tehniski uzlabojot abas bagāžas lentes, veikti uzlabojumi ārpus Šengenas bagāžas saņemšanas zālē.

Ielidošanā no Šengenas zonas valstīm ierīkoti jauni ieejas vārti, kas atvieglo kustību tiem pasažieriem, kas ceļo bez reģistrētās bagāžas. Tikmēr bagāžas saņemšanas zāles vajadzībām nodrošināta papildu platība, kā arī pagarinātas un nomainītas abas bagāžas lentes.

Kravu infrastruktūras attīstīšanai 2018. gada 28. decembrī noslēgts līgums par jaunā 5. kravu perona būvniecību. 2019. gada 1. aprīlī tika uzsākti būvdarbi, no kuriem lielāka daļa tajā pašā gadā arī pabeigti. Jauno kravu peronu paredzēts nodot ekspluatācijā 2020. gada rudenī.

4. Uzlabot pamatdarbības procesus un nodrošināt to nepārtrauktību.

Mērķis paredz padarīt efektīvākus pamatdarbības procesus, izmantojot jaunākās tehnoloģijas, nodrošinot IT infrastruktūras darbības nepārtrauktību, kā arī atjaunojot un uzlabojot lidostas tehnisko aprīkojumu.

2019. gadā piegādāta un uzstādīta datortīkla piekļuves pārvaldības sistēma, pabeigta datortīkla modernizācija un, uzlabojot tīkla drošības un segmentācijas infrastruktūru (ugunssienu) un ieviešot privilēģēto lietotāju kontroles mehānismus, īstenota IT drošības perimetra aizsardzība.

Uzlabojot drošības pakalpojumu pasažieriem, sāka divu ķermeņa skeneru

un vienas drošības līnijas *Smart Line* tehnoloģijas izmantošana.

legādāts aprīkojums kustības spēju zaudējuša gaisa kuģa pārvietošanai, lai nodrošinātu labāku lidostas "Rīga" sagatavotību ārkārtas situācijām.

2019. gadā turpinājās darbs pie vienas lēmumu pieņemšanas sistēmas (*Airport Collaborative Decision Making – ACDM*) projekta. 2019. gada otrajā pusē notika lidojumu vadības sistēmas AODB testēšana paralēlā darbībā ar esošo lidojumu vadības sistēmu AFIP un darbinieku apmācība. No 2020. gada 7. janvāra notika veiksmīga pāreja uz jauno sistēmu.

2019. gadā turpinās 2018. gadā sāktā perona apgaismojuma uzlabošana un tika modernizēta lidlauka perimetra aizsardzības sistēma.

5. Palielināt ieņēmumus, pilnveidojot un attīstot sniegto pakalpojumu klāstu.

Mērķis paredz izstrādāt ilgtermiņa teritorijas plānojumu un biznesa parka attīstības koncepciju, kā arī palielināt neaviācijas pakalpojumu klāstu.

2019. gadā tika noslēgts līgums ar SIA *Castor Construction* par apbūves tiesību piešķiršanu kravu termināļa būvniecībai loģistikas kompānijas *DHL* vajadzībām.

Ar aviopārvadātājiem saskaņota kravas koncesijas maksas ieviešana, kas stāsies spēkā brīdī, kad ekspluatācijā tiks nodots jaunais kravu perons.

Atbilstoši tirgus situācijai aktualizētas autostāvvietu cenas.

Terminālī izveidotas papildu komercplatības – jauna kafejnīca ārpus Šengenas zonā, jauna autonoma, kā arī rekonstruēta un paplašināta daļa no esošajām komercplatībām.

Nodrošinātas neaviācijas pakalpojumu iegādes iespējas mobilajās ierīcēs – *Mobilly Automatic P1* stāvvietai un ātrās drošības kontroles (*Fast Track*) iegāde PINS lietotnē.

Jaunu klientu piesaistei un ieņēmumu palielināšanai lidostas "Rīga" Mācību centrā turpinās apmācību programmu izstrādāšana atbilstoši ICAO *Trainair Plus* metodoloģijai.

6. Mazināt negatīvo ietekmi uz vidi.

Lidosta "Rīga" īsteno Kohēzijas fonda projektus videi draudzīgas infrastruktūras attīstībai, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz vidi. Mērķa īstenošanai ir jāturpina uzturēt vides pārvaldības sistēmu un energoefektivitātes plānu, jāpilnveido atkritumu šķīrošanas process.

Projektā "Drošas un videi draudzīgas infrastruktūras attīstība starptautis-

kajā lidostā "Rīga" 2019. gadā pabeigta pirmā no septiņām aktivitātēm – apgaismojuma prožektoru nomainīšana pret energoefektīviem LED tipa prožektoriem. Uzsākti būvdarbi helikoptera nosēšanās laukuma izbūvei un 2. perona paplašināšanai. Izstrādāts būvprojekts otrai ātrajai nobrauktuvei, publiskās daļas lietus ūdens kanalizācijas sistēmas pārbūvei un Muzeja ielas pārbūvei.

2019. gadā sākts darbs pie elektroenerģijas skaitītāju uzstādīšanas un energopārvaldības datu monitoringa rīka ieviešanas. Projektu pilnībā plānots īstenot līdz 2021. gada novembrim.

Aprēķinot lidostas "Rīga" radīto SEG emisiju apjomu un iesniedzot atskaiti, 2019. gada 15. novembrī uzņēmums saņēma sertifikātu par dalību *Airport Carbon Accreditation* programmas 1. līmenī.

Lidosta "Rīga" turpina darbu atbilstoši rīcības plānam trokšņa samazināšanai. Publicēts definēto būtisko teritoriju šķērsošanas biežums un gaisa kuģu trokšņa indekss. Neskatoties uz rekordlielu gaisa kuģu kustību skaitu, 2019. gadā tika fiksēts zemākais diennakts trokšņa līmenis TMS1 kopš 2014. gada, TMS2B kopš 2017. gada, TMS3 un TMS4 tika konstatēts zemākais līmenis, kopš tiek veikti akreditēti mērījumi.

ĒTIKA UN PRETKORUPCIJAS POLITIKA

103, 102-16, 205-3

Lidosta "Rīga" veicina godprātīgiem principiem atbilstošu komercdarbību, atbilstību ētikas normām, kā arī veic nepieciešamās darbības, lai novērstu koruptīvu un krāpniecisku darbību riskus.

Lidostā "Rīga" ir izstrādāts un uzņēmuma valdē apstiprināts Ētikas kodekss, kas ietver arī krāpniecisku un koruptīvu

rīcību aizliegumu un ir saistošs ikvienam uzņēmuma darbiniekam.

Saskaņā ar Ētikas kodeksu ikviens darbinieks ir tiesīgs ziņot par iespējamajiem pārkāpumiem, krāpnieciskām un koruptīvām rīcībām, t.sk. kukuļošanas mēģinājuma gadījumiem. Uzņēmumā izveidoti vairāki ziņošanas mehānismi,

kā var nosūtīt ziņojumus par iespējamajiem pārkāpumiem:

- iekšējā informācijas tīklā ir automātisks ziņošanas rīks – "Ētikas kodeksa pārkāpumi",
- ir izveidots e-pasts: kodeksa.parkapums@riga-airport.com.

Lidostā "Rīga" ir izveidota Pastāvīgā iespējamo pārkāpumu izskatīšanas komisija, kuras pienākums ir izskatīt saņemto informāciju par iespējamajiem pārkāpumiem un sagatavot atzinumus. Kopš iekšējās ziņošanas sistēmas ieviešanas, t.i., no 2018. gada 31. decembra, nav neviena ziņošanas gadījuma par iespējamu korupciju lidostā "Rīga".

2018. gadā lidosta "Rīga" ieviesa un turpina nodrošināt iekšējās kontroles sistēmas darbību atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 17. oktobra noteikumiem Nr. 630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā". Tostarp uzņēmumā ir identificēti un novērtēti iespējamie

korupcijas riski, noteikti korupcijas riskam pakļautie amati un funkcijas, izstrādāts pretkorupcijas pasākumu plāns, iekļaujot īstenojamus pasākumus korupcijas risku mazināšanai. Lidostas "Rīga" iekšējā audita vienība regulāri pārskata pretkorupcijas pasākumus un uzrauga pretkorupcijas pasākumu plāna izpildi.

Organizējot iepirkumus, lidosta "Rīga" sadarbības partneriem iepirkumu dokumentācijā jau sākotnēji norāda prasību, ka lidosta "Rīga" un ikviens tās darbinieks savā darbībā nepieļauj krāpnieciskas un koruptīvas rīcības, kas ietver gan iekšzemes, gan ārvalstu amatpersonu kukuļošanas aizliegumu.

Lidostas "Rīga" interneta mājaslapas sadaļā "[Iepirkumi un komerckonkursi](#)" ir publicēti un publiski pieejami pamatprincipi sadarbībai ar līgumpartneriem, ietverot tādus pamatprincipus kā godīgums, interešu konflikta situāciju aizliegums, krāpšanas un korupcijas aizliegums u.c.

Pakalpojumi

Lidostas "Rīga" darbību un pakalpojumus var iedalīt divās lielās grupās – aviācijas un neaviācijas pakalpojumos.

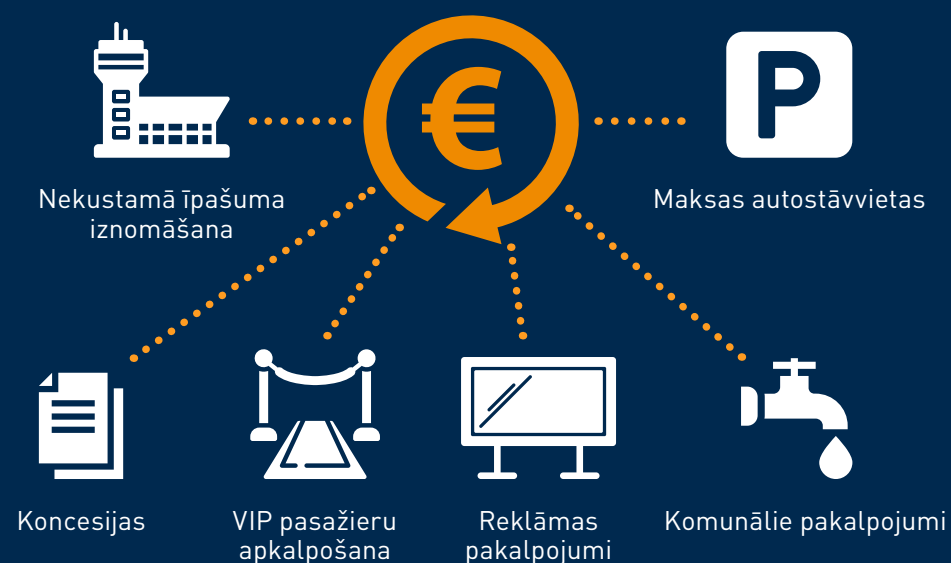
AVIĀCIJAS PAKALPOJUMI

TIEŠI SAISTĪTI AR PAMATDARBĪBAS
NODROŠINĀŠANU

NEAVIĀCIJAS PAKALPOJUMI

LIDOSTAS
KOMERCDAKBĪBA

NEFINANŠU UN FINANŠU MĒRĶI

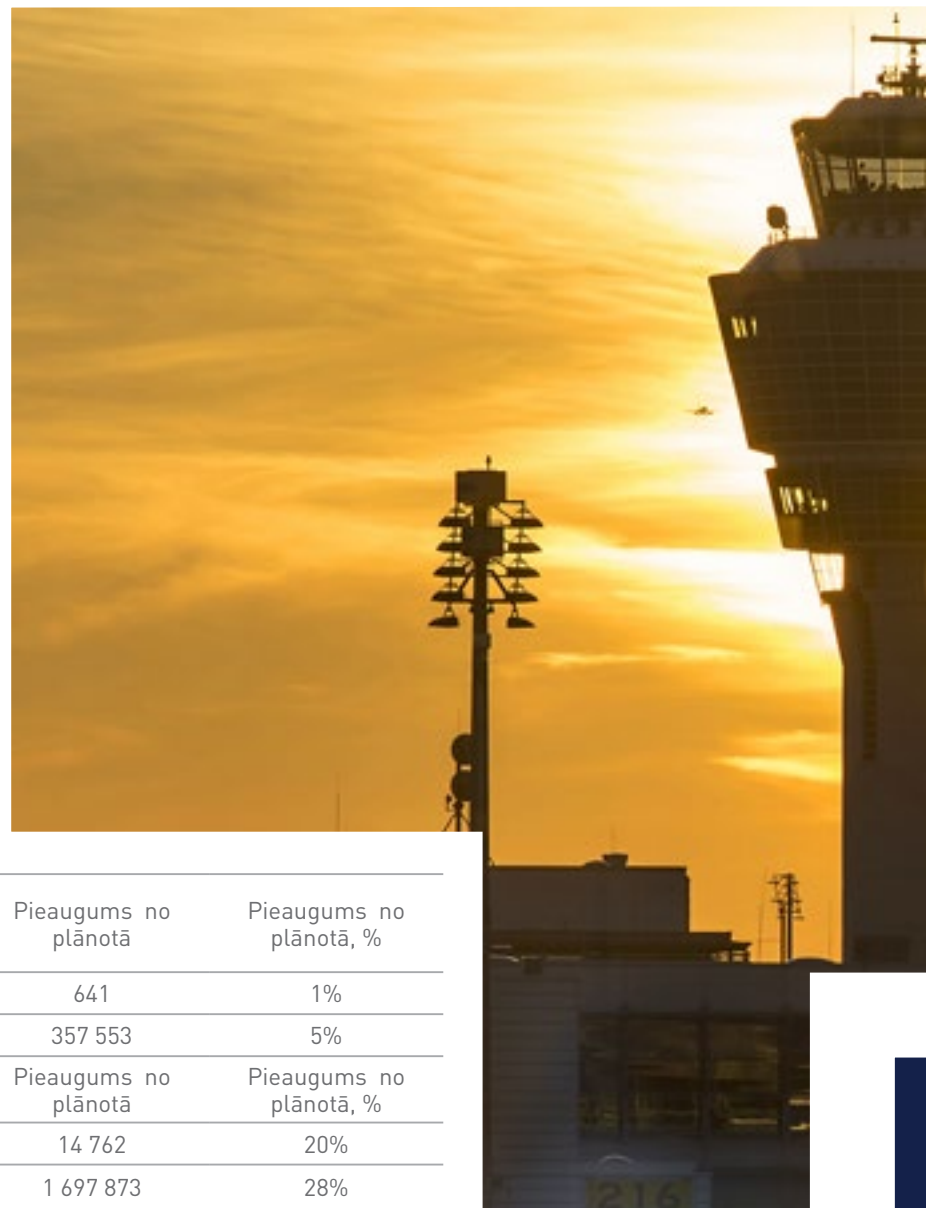
Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 9. februāra noteikumiem Nr. 95 "Kārtība, kādā tiek vērtēti darbības rezultāti un finanšu rādītāji kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme" kapitālsabiedrība sagatavo un iesniedz kapitāla daļu turētāja pārstāvim vai kapitālsabiedrības padomei pārskatu atbilstoši noteikumu pielikumā noteiktajai formai par kapitālsabiedrības finansiālo

un darbības rezultātu izpildi iepriekšējā gadā, ietverot skaidrojumus par būtiskām novirzēm (virs 15%) no plānotajiem mērķiem. Kapitālsabiedrības Padome tālāk iesniedz minēto pārskatu kapitāla daļu turētājam (Satiksmes ministrijai), pievienojot savu vērtējumu par mērķu izpildi. Informācija tiek izmantota koordinācijas institūcijas (Pārresoru koordinācijas centra) atzinuma sagatavošanai.

2019. gadā tika izvirzīti šādi nefinanšu un finanšu mērķi

Nefinanšu mērķi

Mērķis (budžetā plānotais)	Fakts iepriekšējā gadā (2018.)	Plānotais pārskata gadā (2019.)	Fakts pārskata gadā (2019.)	Pieaugums no plānotā	Pieaugums no plānotā, %
Lidojumi	83 468	86 366	87 007	641	1%
Pasažieri	7 056 089	7 440 841	7 798 394	357 553	5%
Mērķis (stratēģijā plānotais)	Fakts iepriekšējā gadā (2018)	Plānotais pārskata gadā (2019)	Fakts pārskata gadā (2019)	Pieaugums no plānotā	Pieaugums no plānotā, %
Lidojumi	83 468	72 245	87 007	14 762	20%
Pasažieri	7 056 089	6 100 521	7 798 394	1 697 873	28%

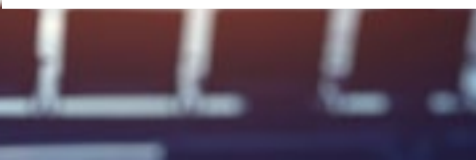

Plānojot 2019. gadu, par nefinanšu mērķiem jeb rezultatīvajiem rādītājiem tika noteikti:

1) **Lidostā "Rīga" apkalpotais pasažieru skaits.** 2019. gada budžetā tika plānots, ka lidosta apkalpos 7,441 miljonus pasažieru. Plānotais pasažieru apjoms budžetā par 1 340 tūkstošiem pārsniedza stratēģijā plānoto, bet kopējais pasažieru apjoma pieaugums pret 2018. gada rādītājiem tika plānots 6% apmērā. Sniegto pakalpojumu apjoms tiek prognozēts, pamatojoties uz aviokompāniju iesniegtajiem lidojumu plāniem un plānotajiem pasažieru apjomiem. Faktiski 2019. gadā lidostā "Rīga" tika apkalpoti 7,798 miljoni pasažieru, kas ir par 5% vairāk nekā budžetā plānotais un par 28% vairāk nekā stratēģijā plānotais. Tas pozitīvi ietekmēja lidostas "Rīga"

2019. gada neto apgrozījumu un pārskata gada peļņu. Apjoma ziņā būtiskākā ietekme ir nacionālā aviopārvadātāja *airBaltic* pasažieru skaita pieaugumam, kas, salīdzinot ar plānoto budžetu, ir pārvadājis par 10% vairāk tiešo pasažieru un par 11% vairāk transfēra pasažieru.

2) **Lidostā "Rīga" apkalpotais lidojumu skaits.** 2019. gada budžetā tika plānots apkalpot 86 366 lidojumus. 2019. gada budžetā plānotais lidojumu skaits par 14 121 lidojumu pārsniedza stratēģijā plānoto, bet kopējais lidojuma skaita pieaugums pret 2018. gada rādītājiem tika plānots 4% apmērā. Sniegto pakalpojumu apjoms tiek prognozēts, pamatojoties uz aviokompāniju iesniegtajiem lidojumu plāniem. Faktiski 2019. gadā lidostā "Rīga" tika apkalpoti 87 007 reisi, kas ir par 1% vairāk nekā budžetā plānotais un par 20% pārsniedz stratēģijā plānoto, kas pozitīvi ietekmēja lidostas "Rīga" 2019. gada neto apgrozījumu un pārskata gada peļņu. Apjoma ziņā būtiskākā ietekme bija nacionālā aviopārvadātāja *airBaltic* lidojumu skaita pieaugumam, kas, salīdzinot ar plānoto budžetu, ir veicis par 4% vairāk lidojumu.

Finanšu mērķi

Mērķis (budžetā plānotais)	Fakts iepriekšējā gadā (2018.)	Plānotais pārskata gadā (2019.)	Fakts pārskata gadā (2019.)	Pieaugums no plānotā	Pieaugums no plānotā, %
Neto apgrozījums, EUR	60 787 226	61 917 458	64 986 666	3 069 208	5%
Peļņa, EUR	10 022 216	10 403 519	22 140 607	11 737 375	113%
Mērķis (stratēģijā plānotais)	Fakts iepriekšējā gadā (2018)	Plānotais pārskata gadā (2019)	Fakts pārskata gadā (2019)	Pieaugums no plānotā	Pieaugums no plānotā, %
Neto apgrozījums, EUR	60 787 226	54 013 869	64 986 666	8 490 128	20%
Peļņa, EUR	10 022 216	1 229 478	22 140 607	20 911 129	1 701%

Plānojot 2019. gadu, par finanšu mērķiem tika noteikti:

1) **Lidostas "Rīga" neto apgrozījums.** Pamatojoties uz 2019. gadā plānoto saimniecisko darbību, kas balstās uz apkalpojamo pasažieru lidojumu prognozēm un komerciālo jeb neaviācijas pakalpojumu apjomu, lidostas "Rīga" neto apgrozījums tika plānots 61 917 tūkst. EUR apmērā, bet stratēģijā noteiktais rādītājs bija 54 014 tūkst. EUR. Pamatojoties uz būtisko pasažieru un lidojumu pieaugumu, lidosta "Rīga" 2019. gadā nodrošināja 64 987 tūkst. EUR lielu apgrozījumu, kas pārsniedz budžetā plānoto par 3 069 tūkst. EUR jeb 5% un par 8 490 tūkst. EUR jeb 20% stratē-

ģijā plānoto apjomu. Tas pozitīvi ietekmēja uzņēmuma 2019. gada pārskata gada peļņu.

2) **Lidostas "Rīga" pārskata gada peļņa.** Pamatojoties uz 2019. gadā plānoto pakalpojumu apjomu, saimnieciskās darbības ieņēmumu apjomu un tā nodrošināšanai nepieciešamajiem resursiem, lidosta "Rīga" 2019. gadu plānoja noslēgt ar 10 404 tūkst. EUR peļņu. Pateicoties būtiskajam lidojumu un pasažieru skaita pieaugumam, lidostas "Rīga" gada pamatpeļņa bija ievērojami lielāka – 22 141 tūkst. EUR. Papildu iepriekš minētajam pārskata gada peļņu ietekmēja no *airBaltic* saņemtais izlīgums 8 587 tūkst. EUR apmērā un re-

versētie uzkrājumi tiesvedību izdevumiem 6 695 tūkst. EUR. Pārskata peļņa pārsniedz budžetā plānoto par 11 737 tūkst. EUR, bet stratēģijā plānoto – par 20 911 tūkst. EUR. Lidostas "Rīga" plānotais rādītājs ir izpildīts ar pieaugumu +113% (salīdzinot ar stratēģijā plānoto +1701%), pozitīvi ietekmējot tādus finanšu rādītājus kā pašu kapitāls, pašu kapitāla atdeve un saistības pret pašu kapitālu.

LIDOSTAS "RĪGA" IEPIRKUMI UN PIEGĀDES ĶĒDE

102-9, 102-10, 204-1, 308-2, 414-2, 412-1

Tā kā lidosta "Rīga" sniedz gan aviācijas (gaisa kuģu, pasažieru un kravu apkalpošana), gan neaviācijas pakalpojumus (telpu un teritorijas noma, autostāvvietas, VIP centra pakalpojumi u.c.), tā galvenokārt iepērk dažāda veida pakalpojumus, piegādes un būvdarbus savas pamatdarbības nodrošināšanai, kā arī veic iepirkumu investīciju noteiktos projektos.

Katru gadu iepirkumiem (pakalpojumi, piegādes un būvdarbi) uzņēmums atvēl aptuveni 20 miljonus EUR.

Normatīvā bāze

Par iepirkumu organizēšanu lidostā "Rīga" atbild Juridiskā departamenta iepirkumu nodaļa. Organizējot iepirkumus, lidosta "Rīga" vadās pēc Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvām par publisko iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs Nr. 2014/24/ES un 2014/25/ES.

Ja paredzamā līgumcena nesasniedz Ministru kabineta noteikto robežvērtī-

bu Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likuma piemērošanai, uzņēmums vadās pēc Iepirkumu uzraudzības biroja izstrādātajām iepirkumu vadlīnijām sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lidostas "Rīga" iekšējās Iepirkumu procedūras, kas izstrādāta atbilstoši iepriekšminēto ārējo normatīvo aktu principiem un prasībām.

Papildus lidosta "Rīga" ņem vērā arī Eiropas Savienības (ES) tiesu praksi, Iepirkumu uzraudzības biroja lēmumus un skaidrojumus, līguma par ES darbību noteikumus un principus, piemēram, par preču brīvu apriti, tiesībām veikt uzņēmējdarbību, pakalpojumu sniegšanas brīvību, diskriminācijas aizlieguma principu, vienlīdzīgas attieksmes principu, atklātības principu un savstarpējās atzīšanas principu.

Piegādātāji

103

Lidostas "Rīga" pamatprincipi ir atbildība un godīgums. Lidosta "Rīga" un ikviens tās darbinieks savā darbībā nepieļauj krāpnieciskas un koruptīvas

rīcības, kas ietver gan iekšzemes, gan ārvalstu amatpersonu kukuļošanas aizliegumu – uzņēmumā ir apstiprināts Ētikas kodekss, kā arī lidosta "Rīga" ir veikusi korupcijas risku izvērtēšanu un īsteno pasākumus korupcijas risku mazināšanai un novēršanai (vairāk par ētikas un pretkorupcijas politiku [lasīt 47. lpp.](#))

Lidosta "Rīga" savos iepirkumos piegādātājiem liek apliecināt, ka tad, ja piegādātājs nodarbina vai plāno nodarbīnāt ES un/vai trešo valstu pilsoņus, tad tas ar augstu atbildības līmeni ievēro nozari reglamentējošos normatīvos aktus un tajos ietvertos principus un pienākumus. Tā lidosta "Rīga" mazina iespēju, ka piegādātāji varētu nodarbīnāt personas bez spēkā esošiem darba līgumiem un veicina viņu normatīvajos aktos paredzēto tiesību ievērošanu (vairāk par cilvēktiesībām lidostā "Rīga" [lasīt 84. lpp.](#) sadaļā "Cilvēktiesības").

Lielākajā daļā, aptuveni 80%, iepirkumu lidosta "Rīga" preces vai pakalpojumus iepērk no Latvijas piegādā-

tājiem, pakalpojumu sniedzējiem un būvdarbu veicējiem. Tā kā vairākas lidostas darbības nodrošināšanai nepieciešamās preces tiek ražotas ārvalstīs, lidosta "Rīga" sadarbojas ar piegādātājiem arī no citām Eiropas valstīm un Ziemeļamerikas.

Lidostai kopumā ir aptuveni 300 piegādātāju, tostarp apakšuzņēmēji. Nereti, apzinoties, ka potenciālais piegādātāju loks ir no ārvalstīm, iepirkuma nolikums tiek tulkots angļu valodā, kā arī noteikts garāks piedāvājumu iesniegšanas termiņš nekā prasīts normatīvajos aktos. Tā kā piegādātāji ir gan vietējie, gan ārvalstu partneri, lidosta "Rīga" nodrošina piedāvājumu iesniegšanu gan klātienē, gan pa pastu, gan arī elektroniski.

2019. gadā lidosta "Rīga" veica 481 iepirkumu, no kuriem 13 tika veikti EIS sistēmā e-pasūtījumu apakšsistēmā un septiņi – EIS sistēmā e-konkursu apakšsistēmā. Pārējie iepirkumi notika, izmantojot lidostas "Rīga" mājaslapu, publicējot paziņojumus par iepirkumu, kā arī izmantojot citus saziņas

Pakalpojumi

**7 230 000
EUR**

Iekārtu un dažādu
sistēmu uzturēšana,
teritorijas un telpu
uzkopšana, drošības
un IT sistēmu
modernizācija

Piegādes

**4 090 000
EUR**

Drošības iekārtas,
IT iekārtas,
transportlīdzekļi un
perona tehnika, citi
materiāli

Būvdarbi

**9 400 000
EUR**

Dažādi ēku
un lidlauka
remontdarbi

Veikto
iepirkumu
apjomi
2019. gadā

Būtiskākie
lidostas
"Rīga"
iepirkumi

kanālus, piemēram, nosūtot uz piegādātāju e-pastiem paziņojumus par tirgus izpētēm.

Sociālo un vides kritēriju piemērošana

Lidosta "Rīga" regulāri pārstrādā un uzlabo savus iekšējos noteikumus, modernizējot un uzlabojot lidostas iepirkumu nodaļas darba efektivitāti atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumam (SPSIL) un judikatūrai.

2019. gadā lidostas iepirkumu nodaļas pārstāvji apmeklēja EIPA (*European Institute of Public Administration*) organizēto pasākumu *European Public Procurement Rules, Policy and Practice*. Tajā semināra vadītāji dalījās ar savu valstu pieredzi un praksi saistībā ar "zaļu" un sociāli atbildīgu iepirkumu rīkošanu, sociālo apsvērumu ieviešanu publiskajos iepirkumos un to efektivitāti. Iepirkumu nodaļas darbinieki piedalījās arī Iekšlietu ministrijas organizētajā reģionālajā forumā, kurā apsprieda darbaspēka ekspluatācijas novēršanu kā korporatīvās sociālās atbildības rādītāju. Kā viens no galvenajiem secinājumiem izkristalizējās tas, ka sociālie kritēriji iepirkumos ir grūti piemērojami, taču tas nav neiespējami.

2020. gadā lidosta plāno aktualizēt savu iepirkumu procedūru, lai stiprinātu sociālās atbildības aspektu iepirkumu sistēmā. Tajā plānots ieviest normu, ka noteiktos gadījumos pasūtītājam, izvēloties pakalpojuma/preču piegādātāju, būs iespēja līguma slēgšanas tiesības piešķirt uzņēmumam, kurš ieguvis sociālā uzņēmuma statusu. Tas būs iespējams, ja piegādes, pakalpojumu vai būvdarbu līguma paredzamā līgumcena bez PVN atbilst Ministru kabineta 2017. gada 28. februāra noteikumos Nr. 105 "Noteikumi par publisko iepirkumu līgumcenu robežvērtībām" noteiktajām līgumcenu robežvērtībām. Tas nozīmē, ka, izvēloties preču piegādātāju/pakalpojumu sniedzēju, pasūtītājs varēs noteikt kritērijus, kas, piemēram, dod priekšroku uzņēmējam, kurš nodarbina cilvēkus ar invaliditāti.

Tāpat atbilstoši SPSIL noteiktajam lidosta "Rīga" iespēju robežās piemēro "zaļo" iepirkumu, tā cenšoties iepirkt

preces un pakalpojumus ar iespējami mazāku ietekmi uz vidi, ņemot vērā dzīves cikla izmaksas produktiem vai pakalpojumiem ar vienādu primāro funkciju un veicinot sociālus uzlabojumus.

Negatīva ietekme uz vidi un negatīva sociālā ietekme piegādes ķēdē lidostā "Rīga" 2019. gadā nav konstatēta.

ĪSUMĀ PAR 2019

2019. GADA SVARĪGĀKIE SASNIEGUMI ILGTSPĒJAS JOMĀS

99,86%

lidostas "Rīga"
virszemes apkalpošanas
punktualitātes rādītājs

4. PUNKTUĀLĀKĀ

lidosta pasaulē
pēc Globālās gaisa satiksmes analītikas
kompānijas *Cirium* datiem

22 140 607 EUR

uzņēmuma tīrā peļņa

7 798 394

apkalpoti pasažieri

3. STRAUJĀK AUGOŠĀ

Eiropas galvaspilsētu lidosta
(Avots: ACI)

LĪDZ 3 522

tonnām samazinātas CO₂ emisijas*

* Emisiju apjoms 2018. gadā

60%

darbinieku lepojas, ka
strādā lidostā "Rīga"

20 LIDSABIEDRĪBAS

ziemas lidojumu sezonā no lidostas "Rīga"
veica lidojumus uz

77 GALAMĒRĶIEM 104

ziemas sezonā

vasaras sezonā

NOTIKUMU PĀRSKATS

Janvāris

Sākas lidostas "Rīga" jaunā pasažieru termināļa projektēšana.

Lidostas teritorijā ieviests energoefektīvs LED apgaismojums.

Ieviesta automatizētā plūsmu mērījumu sistēma *Xovis*.

Februāris

Ieviestas daudzveidīgas darba aizsardzības aktivitātes darbiniekiem par tēmu "Veselība un drošība pirmajā vietā".

Marts

Stājas spēkā vasaras lidojumu saraksts ar 104 tiešajiem galamērķiem.

Vasaras sezonā pieejami seši jauni galamērķi.

Jaunais tūroperators Latvijā TUI piedāvā lidojumus uz Antāliju.

Uzsākta pasažieru aptauja ar kvadrāt kodu.

Aprīlis

Noslēgts sadarbības memorands ar Mārupes novada pašvaldību par atbalstu vietējai kopienai.

Lidostā "Rīga" notiek starptautisks seminārs lidlauka atbilstības noteikumu īstenošanā.

Lidostā "Rīga" sākas jaunā kravu perona būvniecība.

Maijs

Atran Airlines sāk tiešos regulāros kravu reisos no Ķīnas uz Latviju.

Notiek pirmais lidsabiedrības *Korean Air* tiešais komerciālais čarterlidojums no Dienvidkorejas galvaspilsētas Seulas.

Jaunais tūroperators Latvijā ITAKA piedāvā lidojumus uz Madagaskaru.

Notiek pirmais ietekmes pušu klātienes seminārs.

Jūnijs

Ilgtspējas indeksa novērtējumā lidosta iegūst Platīna kategoriju.

Lidostu iekļauj VID Padziļinātās sadarbības programmas Zelta līmenī.

Uzsākts iepirkums "VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" ģimeņu spēļu laukumi".

Izdots "Ceļvedis saskarsmē ar viesiem".

Jūlijs

Lidosta izsludina iepirkumu par helikopteru nosēšanās laukuma izbūvi un 2. perona paplašināšanu. Ar Kohēzijas

2019. gada svarīgākie sasniegumi ilgtspējas jomās | Notikumu pārskats | Apbalvojumi un atzinības

fonda līdzfinansējumu plānots izbūvēt helikopteru nosēšanās laukumu ar divām helikopteru stāvvietām.

Aviokompānija *Pobeda* uzsāk lidojumus uz Maskavas Vnukovo lidostu.

Modernizē bagāžas lentes ārpus Šengenas atlidošanas zālē.

Lidosta ievieš jaunu pakalpojumu – vienatnē ceļojošus bērņus var pavadīt līdz izlidošanas sektoram.

Divos bērņu rotaļu laukumos izvietota spēle "Cirks".

Atbilstoši ACI ASQ otrā ceturkšņa rezultātiem starp Eiropas lidostām ar apkalpoto pasažieru skaitu 5–15 milj. lidosta "Rīga" ierindojas 5. vietā (novērtējums 4,09 piecu ballu skalā).

ACI ASQ aptaujas papīra anketu nomaina elektroniskās anketas.

Augusts

Apstiprināta lidostas ilgtspējīgas attīstības politika, un darbu sāk ilgtspējas komisija.

Lidosta pabeidz visu AODB pamatfunkciju piegādi un integrāciju, notiek testēšanas darbi, lai 2019. gada rudenī pilnībā pārietu no AFIP uz jauno AODB sistēmu.

Svinot Baltijas ceļa 30. gadskārtu, uz lidostas skrejceļa vairāk nekā 100 deļotāji no vietējās kopienas izdejo "Gatves deju".

Mazajiem pasažieriem sastrēgumstundās pozitīvas attieksmes veicināšanai tiek dāvinātas īpašas rotaļlietas – vūpiji.

Modernizē E atlidošanas zāles slūžas.

Septembris

Lidostas "Rīga" Simfonijas projekts iegūst prestižo Starptautiskās Sabiedrisko attiecību asociācijas (*International Public Relations Association, IPRA*) balvu *Global Creativity Award* par radošumu un triumfē kategorijā "Ceļošana un tūrisms".

Lidostā notiek Mārupes Valsts ģimnāzijas skolēnu mācību uzņēmumu ražojumu izstāde.

C atlidošanas zālē ierīkota bezmaksas dzeramā ūdens ņemšanas vieta.

Oktobris

Lidosta svin 45 gadu jubileju.

Stājas spēkā ziemas lidojumu saraksts – no lidostas "Rīga" var doties uz 77 galamērķiem.

Lidojumus sāk Austrijas zemo cenu lidsabiedrība *Laudamotion*.

Lidosta saņem Mārupes novada būvvaldē saskaņotu "Ātrās nobraukšanas manevrēšanas ceļa Y izbūve" būvprojektu un plāno izsludināt iepirkumu "Ātrās nobraukšanas manevrēšanas ceļa Y izbūve".

Lidosta iekļūst Latvijas mīlētāko zīmolu TOP 5.

Lidostas darbinieki brīvprātīgā darba kustībā organizē senioru dienas koncertu Babītes novada sirmgalvjiem.

Modernizē bagāžas lentes Šengenas atlidošanas zālē.

Novembris

Lidostas darbinieki kā brīvprātīgie, ziedojot produktus, sveic vietējās kopienas seniorus Ziemassvētkos.

Izstrādāta un izdota krāsojamā uzdevumu grāmata "Domā, krāso, atrisini!".

E atlidošanas zālē ierīkota bezmaksas dzeramā ūdens ņemšanas vieta.

Lidosta pabeidz ACDM pamatfunkciju piegādi un uzsāk to integrāciju ar pārējām sistēmām.

Decembris

Apkalpojot 7 798 382 pasažierus, lidosta "Rīga" noslēdz 2019. gadu ar jaunu rekordu un 10,5 % lielu pasažieru skaita pieaugumu.

Atbilstoši ACI datiem 2019. gadā lidosta "Rīga" bija trešā straujāk augošā Eiropas galvaspilsētu lidosta.

APBALVOJUMI UN ATZINĪBAS

Taisnīgākais
atalgojuma
maksātājs
Latvijā

2. vieta "Izcila Darba
Devēja DNS" nominācijā
"Mūsdienīgas
novērtēšanas metodes"

2. vieta valsts mēroga
pētījumā "TOP Darba
devējs 2019" transporta
un loģistikas sektorā

Ģimenei
draudzīgs
uzņēmums

Zelta līmeņa
uzņēmums VID
Padziļinātās sadarbības
programmā

Ilgspējas indeksa
Platīna
kategorija

TOP 3 lidosta
nominācijā *Asscessible
Airports
Awards*

5. mīlētākais
Latvijas zīmols

1. vieta un speciālbalva *Global
Creativity Award* Starptautiskās
Sabiedrisko attiecību asociācijas
(*International Public Relations
Association, IPRA*) konkursā *Golden
World Awards* kategorijā "Ceļošana
un tūrisms"

**KORPORATĪVĀS
PĀRVALDĪBAS
PIEEJA**

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

ĀRĒJIE FAKTORI UN TENDENCES, KAS IETEKMĒ UZŅĒMUMU¹

Atbilstoši lidostas "Rīga" stratēģijai ir identificēti un analizēti šādi turpmāk minētie ārējie uzņēmumu ietekmējošie faktori.

Tendences aviācijas nozarē

Tendences aviācijas nozarē liecina, ka aviācijas nozare Eiropā ir nobriedusi un strauji izaugsmes tempi sagaidāmi galvenokārt Āzijas lidostās. Lidsabiedrības, meklējot attīstības iespējas, varētu attīstīt maršrutus uz Āzijas valstīm, nodrošinot pasažieru plūsmu uz Eiropas satiksmes mezglu lidostām ar labu ģeogrāfisko atrašanās vietu. Ir sagaidāms, ka lidostu uzņēmējdarbības modeļi Eiropā mainīsies un to noteiks nepieciešamība elastīgi piemēroties pārmaiņām gaisa satiksmes nozarē.

Aviācijas nozare Eiropā un Baltijā

Ņemot vērā Eiropas aviācijas nozares mērenos izaugsmes tempus brieduma stadiju sasniegušajos aviācijas tirgos, kā arī izvērtējot aviācijas nozari Eiropas un Baltijas valstu kontekstā, Latvijas aviācijas vidējais izaugsmes

temps ir straujāks nekā vidējais Eiropas izaugsmes temps. Tas vienlaikus norāda gan uz aviosatiksmes un tūrisma izaugsmes potenciālu Latvijā, gan uz to, ka Latvija tuvojas Eiropas tirgus piesātinājuma līmenim.

Valsts ekonomiskā izaugsme un demogrāfija

Lidostas "Rīga" attīstība ir atkarīga no Latvijas ekonomiskās izaugsmes tempiem vidējā termiņā, jo ekonomikas attīstība tieši korelē ar aviācijas pakalpojumu pieprasījumu, kas rada pasažieru skaita pieaugumu. Tā kā Baltijas valstu iedzīvotāju skaitam ir tendence samazināties, pasažieru skaita palielinājumu lidostā "Rīga" varētu veicināt pakāpenisks iedzīvotāju labklājības pieaugums, transfēra pasažieru skaita palielināšanās un jaunās *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas izbūve, kas paplašinās aptvēruma teritoriju un uzlabos piekļuvi no citiem reģioniem.

Valsts transporta attīstības politika

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stra-

tēģija līdz 2030. gadam paredz, ka Latvijas ārējās sasniedzamības uzlabošanā būtiska loma ir starptautiskas nozīmes autoceļu, dzelzceļu, ostu un lidostu infrastruktūras attīstībai. Tāpēc Satiksmes ministrija kā nozares atbildīgā iestāde ir izvirzījusi mērķi uzturēt un attīstīt ekonomiski efektīvu gaisa transporta sistēmu, kas sniedz drošus, kvalitatīvus un pieejamus gaisa satiksmes pakalpojumus sabiedrībai. Galvenās prioritātes līdz 2020. gadam, kuru mērķis ir veicināt aviācijas nozares attīstību un ir attiecināmas uz lidostu "Rīga", ir palielināt Rīgas kā nozīmīga Eiropas līmeņa gaisa satiksmes centra ietekmi, turpinot attīstīt infrastruktūru, palielinot termināļa un lidlauka kapacitāti, paplašināt maršrutu tīklu, veicināt transfēra pasažieru skaita pieaugumu un pievilcīgu cenu politiku.

Starptautiskās attiecības

Ģeopolitika un globālie izaicinājumi ir ievērojami mainījuši pasaules sociālo, ekonomisko un politisko realitāti. Attīstības reģioni, piemēram, Āzijas valstis, ir piedzīvojuši ievērojamu iz-

augsmi – ir pieaugušas investīcijas, mainījušās demogrāfiskās tendences, novērojama urbanizācija un procesu digitalizācija. Vienlaikus Rietumeiropas valstis saskaras ar migrācijas krīzi, kamēr pasaules nabadzīgākās valstis vistiešāk ietekmē nemieri, politiskā nestabilitāte, klimata pārmaiņu radītās sekas, finanšu un kapitāla tirgus nestabilitāte un nelegālā migrācija. Aviācijas lomu starptautiskās attiecībās nosaka Latvijas reģionālais izvietojums Eiropas ziemeļaustrumu daļā. Reģionālā pieejamība ir būtisks priekšnosacījums valsts ekonomiskās un sociālās attīstības nodrošināšanai.

Patērētāji – pasažieri

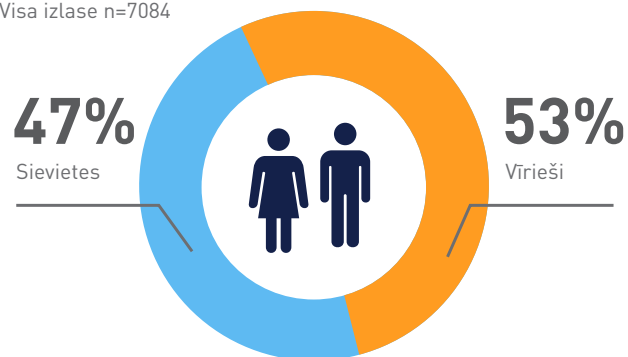
Pēdējos gados Latvijā ārvalstu ceļotāju skaits ik gadu pieaug, arī Latvijas rezidenti ceļo biežāk. 2019. gadā, aptaujājot vairāk nekā 7 000 pasažieru, lidosta "Rīga" veica vērienīgu pētījumu. Tas atklāja pasažieru ceļošanas paradumus, aviopārvadātāja vai lidostas izvēles motivāciju, lidostas "Rīga" pakalpojumu novērtējumu un citu aviācijas pakalpojumu attīstībai būtisku informāciju.

¹ Ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ietekmi, 2020. gadā ir sāks darbs pie uzņēmuma stratēģijas aktualizēšanas

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Lidostas "Rīga" izlidojošo pasažieru profils

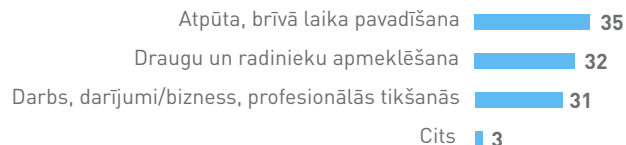
Izlases raksturojums (%)
Q3(2018) + Q4(2018) + Q1(2019) + Q2(2019)
Visa izlase n=7084

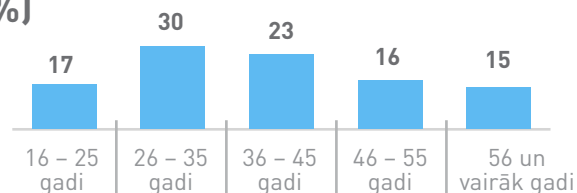
Izmantotās lidostas (%)

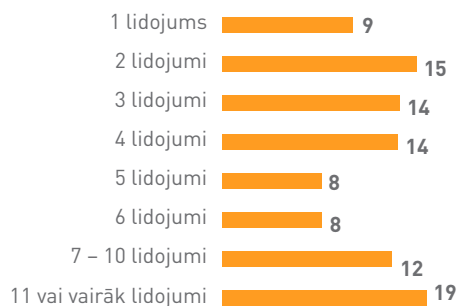
Lidojuma mērķis (%)

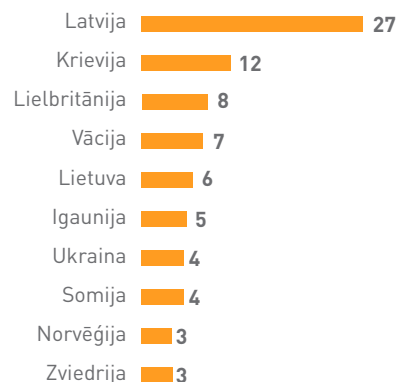
Vecums (%)

Lidojumu skaits pēdējos 12 mēnešos (%)

Mītnes valsts*

Pilsonība*

* Attēlotas tikai atbildes, kas pārsniedz 2%

Pētījums liecina, ka visvairāk pasažieru ir vecuma grupā 26 – 30 gadi (30%), 23% pasažieru ir 36 – 45 gadu vecumā, bet pārējie – 16 – 25, 46 – 55, 56 un vairāk – attiecīgi 17, 16 un 15%. No visiem pasažieriem 53% ir vīrieši, bet 47% – sievietes.

Ceļojuma mērķis visbiežāk ir atpūta (35%) vai draugu/radnieku apmeklējums (32%), savukārt 31% aptaujāto norādīja, ka lidojuma iemesls ir darba brauciens vai darījuma tikšanās. 19% no lidostas "Rīga" izlidojošajiem pasažieriem ceļo vairāk nekā 11 reizi gadā. Otru lielāko pasažieru grupu veido tie, kuri ceļo divas reizes gadā.

Lidostu "Rīga" pārsvarā izvēlas zemo cenu lidsabiedrību – *Ryanair*, *Wizz Air* un *Norwegian Air Shuttle* – dēļ. Otrs iemesls ir *airBaltic* ērtie transfēra savienojumi, bet trešais – lidojumi no Rīgas notiek pasažierim izdevīgā laikā. Kā citi iemesli tika minēta iespēja izvēlēties sev tīkamu aviopārvadātāju, kā arī lidostas "Rīga" atrašanās tuvums mājām. Saskaņā ar 2019. gada statistiku mazliet vairāk nekā trešā daļa jeb 30,4% ceļotāju lidostā "Rīga" bija tranzīta un transfēra pasažieri.

Pasažieru pārvadātāji

2019. gadā lidosta "Rīga" apkalpoja 20 lidsabiedrības – gan pilna servisa, gan zemo izmaksu. Lielākais lidostas "Rīga" gaisa pārvadātājs ir nacionālā

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Pasažieru pārvadātāji lidostā "Rīga" 2019. gadā

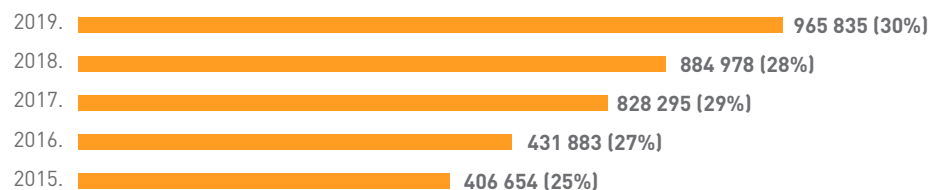
 AirBaltic	 Ryanair	 Wizz Air	 Norwegian
 Aeroflot	 Lufthansa	 SmartLynx Airlines	 Finnair
 LOT Polish Airlines	 Turkish Airlines	 Utair	 Ukraine International airlines
 Pobeda Airlines	 Belavia	 Uzbekistan Airways	 Onur Air
 Scandinavian Airlines System	 Laudamotion	 Enter Air	 Holiday Europe

aviokompānija *airBaltic*, kuras tirgus daļa 2019. gadā veidoja 59%. Otrais lielākais pārvadātājs lidostā "Rīga" ir Īrijas zemo cenu aviokompānija *Ryanair* ar 13%, bet trešajā vietā ierindojas Ungārijas zemo cenu pārvadātājs *WizzAir* ar 8%. Aviokompāniju TOP 5 Rīgas lidostā noslēdz Norvēģijas zemo cenu lidsabiedrība *Norwegian Air Shuttle* ar 4% un Krievijas aviokompānija *Aeroflot* ar ar 3% no tirgus daļas.

airBaltic nodrošina arī lielāko transfēra pasažieru īpatsvaru lidostai "Rīga". 2019. gadā tika sasniegts vēsturiski augstākais apkalpoto tranzīta/transfēra pasažieru skaits.

No lidostas "Rīga" ir pieejami tiešie lidojumi uz lielākajām Eiropas pilsētām, Āziju un Āfriku. 2019. gadā vispopulārākie regulāro pārvadājumu galamērķi no Rīgas bija Maskava, Londona, Oslo, Helsinki un Berlīne (informāciju par TOP 10 galamērķiem pēc pasažieru un lidojumu skaita skatīt arī [11. lpp. sadaļā "Par lidostu"](#)).

Tranzīta/transfēra pasažieru skaits lidostā "Rīga"

2019. gadā lielākā daļa pasažieru lidoja uz Maskavu, jo Rīga vēl joprojām ir populārs NVS valstu tūristu galamērķis, ērta transfēra lidosta, turklāt lidojumus uz Maskavu 2019. gadā veica četras lidsabiedrības – *Aeroflot*, *airBaltic*, *Pobeda Airline* un *Utair Aviation*. Otrs populārākais galamēr-

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

ķis bija Londona. Šā galamērķa popularitāte ir saistīta gan ar Lielbritānijā dzīvojošo Latvijas pilsoņu personiskajiem lidojumiem, gan atpūtas braucieniem. Lielā pasažieru plūsma uz Oslo, Helsinkiem un Berlīni ir saistīta ar izdevīgu tranzitsavienojumu tāliem lidojumiem un ārvalstu tūristu ceļošanu no šīm valstīm.

Ceļošana ar aviotransportu populārāka ir vasaras sezonā. Noslogotākie mēneši ir no maija līdz oktobrim, kad lidostā "Rīga" tiek apkalpots ap 60% no gada pasažieru plūsmas.

2019. gadā čartera lidojumu populā-

rākie galamērķi bija Antālija, Iraklija, Hurgada un Šarm eš Šeiha. Čartera lidojumu pasažieru skaits 2019. gadā bija ap 4% no kopējā pasažieru skaita.

Kravu pārvadātāji

Rīgā 2019. gadā tika apkalpota gandrīz puse no visām Baltijas valstu aviokrovām – kopumā 27,3 tūkstoši tonnu kravu. Papildu ISAF (Starptautiskie Drošības atbalsta spēki) programmā pārvadātajām nemilitārās aviācijas kravām uz Afganistānu lidosta visbiežāk eksportam apkalpoja pasta un e-komercijas sūtījumus, elektro- nikas preču, medikamentu, rezerves

Gaisa kravu pārvadājumu partneri

DHL

TNT/FedEx

UPS

ATRAN

RAF AVIA

ELERON

← Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

daļu kravas, kā arī augstvērtīgas un bīstamas kravas, bet importam – augstvērtīgas un rezerves daļu kravas, pasta un e-komercijas sūtījumus, medikamentu, pārtikas un tranzīta kravas.

Pasta kravu pārvadājumi (t.sk. tranzīta pasta) 2019. gadā veidoja 44,5% no visiem kravu pārvadājumiem lidostā "Rīga". Vislielākos kravu pārvadājumus, neskaitot ISAF, 2019. gadā veica *airBaltic* (43%), *European Air Transport N.V. (DHL)* (13%) un *ASL Airlines Belgium (TNT/Fedex)* (6%).

Savukārt kravas, kas tika pārvadātas ISAF programmas ietvaros, veido 15% no kopējā apjoma, un tās pārvadāja *Atlas Air*, *Kalitta Air*, *National Air Freight Group Inc* un *CPT Prepayment*.

Lidostā "Rīga" darbojas četras aviācijas kravu noliktavas – *Baltic Cargo Center*, *ACTS*, *KOLL*, *GreenCarrier*, kā arī VAS "Latvijas Pasts" centrālais pasta apstrādes komplekss un kurjerpasta pakalpojumu sniedzēji – *UPS*, *DHL* un *TNT/Fedex*.

2019. gada septembrī industriālo ēku projektēšanas un būvniecības uzņēmums *Piche* blakus lidostai "Rīga" atvēra 23 000 m² lielu augsto tehnoloģiju parku "Lidostas Parks", kā arī uzsāka otra industriālā parka *Green Park* būvniecību ar noliktavu platību

50 000 m² un biroju platību 7000 m². Tajā 2020. gada augustā savu darbību plānoja uzsākt Igaunijas pasta meitas uzņēmums – loģistikas un pakomātu operators Latvijā *Omniva*.

Regulāro gaisa kravu pārvadājumu galamērķi

- Lietuva (Viļņa, Kauņa)
- Zviedrija (Stokholma)
- Krievija (Krasnojarska)
- Vācija (Mihene, Hannovere, Erfurte)
- Ukraina (Kijeva, Ļvova)

Kravu pārvadājumu segmenta attīstīšanai lidosta "Rīga" investē savā infrastruktūrā. Vairāk par investīciju projektiem [lasīt 66. lpp.](#)

Konkurences analīze

Asu konkurenci izjūt ne tikai lidsabiedrības, bet arī lidostas, jo valstu robežu atvēršanas un attīstīto ceļu un dzelzceļu tīklu dēļ lidostām bieži nākas konkurēt par vieniem un tiem pašiem pasažieriem. Pateicoties veiksmīgai infrastruktūras attīstībai, *airBaltic* izaugsmei un ģeogrāfiskā stāvokļa priekšrocībām,

AO 102-6
Lidostas "Rīga" aptvēruma teritorija. Laiki norādīti, pārvietojoties pa sauszemi

lidosta "Rīga" sevi ir pozicionējusi kā reģionālo gaisa satiksmes centru un labāko lidostu Baltijas valstīs. Satiksmes mezgliem ir raksturīgas lielas un stabilas aptvēruma teritorijas, augsts transfēra pasažieru īpatsvars, augsts savienojamības līmenis un kvalitatīvi pakalpojumi. Lai gan lidostai "Rīga" ir salīdzinoši maza aptvēruma teritorija, tomēr, lielā mērā pateicoties *airBaltic*

uzņēmējdarbības modelim, tā ir saņiegusi augstu transfēra pasažieru īpatsvaru un savienojamības rādītāju, tādēļ lidostai "Rīga" kā reģionālajam satiksmes mezglam Baltijā nav tieši salīdzināmu konkurentu. Lidostas, kas pilda satiksmes mezglu funkcijas lidostas "Rīga" mērķtirgos, ir Berlīnes, Kopenhāģenas, Helsinku, Sanktpēterburgas, Stokholmas un Oslo lidostas.

← Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

LIDOSTAS "RĪGA" IETEKME, LOMA UN ATBILDĪBA

Savienojamība un Latvijas kā pievilcīga galamērķa popularizēšana

2019. gada vasaras sezonā lidosta "Rīga" piedāvāja saviem pasažieriem plašāko maršrutu tīklu lidostas vēsturē – 104 galamērķus, savukārt ziemas sezonā no Rīgas varēja doties uz 77 galamērķiem. Kopumā 2019. gadā tika atklāti 13 jauni galamērķi.

Vasaras sezonā nacionālā lidsabiedrība *airBaltic* sāka lidojumus uz Dublinu, Štutgarti, Ļvovu, Kosu un Menorku, savukārt Īrijas zemo cenu aviokompānija *Ryanair* – uz Čehijas galvaspilsētu Prāgu.

Jaunus un aizraujošus galamērķus vasaras sezonā piedāvāja arī tūrisma operatori. Lidojumus no Rīgas sāka tūroperators *ITAKA*, kas nodrošināja tiešos lidojumus uz Madagaskaru (*Blue Panorama*), Krētu (*Corendon Airlines*), Bodrumu (*Onur Air*), Tirānu (*Enter Air*) un Zakintu (*Enter Air*). Tūroperators *TUI* sāka īstenot lidojumus no Rīgas uz Antāliju un uz Spāniju.

2019. gada vasaras sezonas galamērķu karte

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Tāpat 2019. gada vasaras sezonā notika pirmie trīs tiešie komerciālie čarterlidojumi starp Dienvidkoreju un Latviju, kurus organizēja viena no Korejas lielākajām tūrisma aģentūrām *Hanjin Travel* un veica aviosabiedrība *Korean Air*.

No jūlija lidojumus uz Rīgu uzsāka Krievijas zemo cenu pārvadātājs *Pobeda*, bet ziemas sezonā reisu no Rīgas lidostas sāka jauna aviokompānija – Austrijas zemo cenu lidsabiedrība

LaudaMotion, kas četras reizes nedēļā izpildīja reisu uz Austrijas galvaspilsētu Vīni.

Lidostas "Rīga" prioritāte ir plaša maršrutu tīkla attīstīšana, tāpēc lidosta pastāvīgi veic pārrunas ar gaisa pārvadātājiem par jaunu lidojumu maršrutu atklāšanu. 2019. gadā lidostas pārstāvji piedalījās lielākajos maršrutu attīstīšanas forumos – *Connect 2019* Itālijā un *Routes Europe 2019* Vācijā –, satiekoties un pārrunājot jau-

nu lidojumu sākšanu uz Rīgu ar vairākiem divdesmit aviopārvadātājiem un vairākām lidostām.

Lidosta "Rīga" sadarbojas ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Tūrisma departamentu, Latvijas Tūrisma aģentu un operatoru asociācija ALTA un Rīgas Tūrisma attīstības biroju (RTAB – "Live Riga"), kas attiecīgi veicina Latvijas un Rīgas kā ceļojumu galamērķa popularizēšanu ārvalstīs. Starp pusēm notiek regulā-

ra informācijas apmaiņa par mērķtirdzniecību, tajos veiktajām un plānotajām aktivitātēm, dalību izstādēs un pasākumu rezultātiem.

Lidosta "Rīga" aktīvi piedalās biedrības "Latvijas Aviācijas asociācija" (LAA) un Satiksmes ministrijas kopīgi izveidotajā domnīcā. Šajā sadarbības platformā ir iesaistītas teju visas Latvijas aviācijas interešu puses, tā nodrošinot integrētu platformu komunikācijai, informācijas apmaiņai un jaunu sadarbības projektu īstenošanai.

Latvijas aviācijas viedokļu līderības stiprināšanai un Latvijas aviācijas atpazīstamības veicināšanai lidosta "Rīga" sadarbībā ar LAA un izdevu-

mu "Dienas Bizness" organizē vienu no lielākajiem pasākumiem aviācijas profesionāļiem Baltijā, proti, ikgadējo Rīgas Aviācijas forumu. 2019. gadā Rīgas Aviācijas forums pulcēja vairāk nekā 350 dalībniekus no 11 valstīm.

Viens no Rīgas lidostas izaugsmes pilāriem ir aviācijas kravu attīstība. Kravu segmenta attīstības veicināšanai lidosta "Rīga" ir pievienojusies nacionālā tranzīta un loģistikas preču zīmei VIA LATVIA, kas ir izstrādāta Satiksmes ministrijas pārraudzībā. Lidostas dalība šajā projektā sniedz iespēju iesaistīties multimodālu transporta un loģistikas risinājumu izstrādē un prezentēšanā starptautiskās izstādēs un valsts ārvalstu darba grupu sa-

← Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

nāksmēs. Pateicoties kopīgām gaisa, jūras un dzelzceļa transporta nozares uzņēmumu mārketinga aktivitātēm, ir izdevies īstenot e-komercijas aviācijas kravu programmu no Ķīnas un Ukrainas. Turklāt dalība starptautiskajās izstādēs Pekinā, Šendžeņā, Rīgā, Minskā, Maskavā, Almatī un Taškentā ar zīmolu

VIA LATVIA ir veicinājusi Rīgas lidostas kā uzticama un konkurētspējīga kravu pārvadājumu pakalpojuma sniedzēja atpazīstamību pasaulē.

Savukārt tālsatiksmes pasažieru pārvadāšanas iespējas ar Ķīnas aviokompānijām un tūrisma aģentūrām tika

pārrunātas IAR Aviācijas samitā Ķīnā, Pekinā. Tāpat tiek uzturēta regulāra komunikācija ar Hainanas provinces valdību, tūrisma operatoru *Tez Tour* un lidsabiedrību *IFly*, *Hainan Airlines* un *Air China* augstāko vadību, kas pārskatāmā nākotnē var īstenoties regulāru aviopārvadājumu projektu sākšanā.

Pozitīvā ietekme un ieguldījums ekonomikā un sabiedrībā

203-2

Augsta valsts savienojamība ar stratēģiskiem galamērķiem tieši ietekmē tūrismu un tiešās ārvalstu investīcijas valstī. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2019. gadā 32% (2018. gadā 27%) ceļotāju Latvijā ieradusies, izmantojot gaisa transportu. LAA veiktais nozares pētījums liecina, ka Latvijā aviācija veido 0,75% jeb 177 miljonus EUR no nacionālā iekšzemes kopprodukta (IKP). No šīs daļas lidostas "Rīga" devums ir lēšams ap 20%.

Tāpat LAA pētījuma dati par 2017. gadu rāda, ka nodarbinātība aviācijā veido gandrīz 5000 darbavietu, no kurām lidostas tuvumā ar lidostu saistītos uzņēmumos ir aptuveni 4500 augsti apmaksātu darbavietu. Aviācijas nozarē vidējā alga ir 2282 EUR (bruto), tajā pašā laikā vidējie ienākumi transporta nozarē nepārsniedz 1004 EUR (bruto).

Latvijā aviācijai ir spēcīgi attīstīta vērtības veidošanas ķēde, kuras netiešā ietekme uz IKP pārsniedz 2,6% jeb 626 miljonus EUR.

Aviācija Latvijā veido 6,5% no pakalpojumu eksporta un 2,8% no kopē-

jā valsts eksporta bilances. Nozares jutīguma analīze rāda, ka aviācijas pieaugumam par 1% ir šāda tieša ietekme uz valsts tautsaimniecību:

- līdz 0,03% jeb 6,3 miljoni EUR no IKP;
- līdz 0,025% jeb 220 darbavietu;
- eksporta vērtība līdz 0,028% jeb 4,6 miljoniem EUR;
- līdz 0,006% jeb 0,5 miljoni EUR nodokļu ieņēmumos.

Jāņem vērā arī faktiskais multiplikatora efekts, tāpēc aviācijas izaugsmei ir vēl lielāka ietekme uz Latvijas uzņēmējdarbības vidi nekā minēts iepriekš.

Aktīva pilsoniskā iesaiste nozares jautājumos

Ietekmes pušu seminārs

Lidostai "Rīga" ir nozīmīga loma LAA un Satiksmes ministrijas izveidotajā Aviācijas domnīcā. Plašākā mērogā domnīcā izstrādātie aviācijas stratēģijas ieteikumi pirmo reizi tika prezentēti Rīgas Aviācijas forumā 2019. gadā, un politiskā līmenī šos ierosinājumus akceptēja Satiksmes ministrija. Ar tiešu lidostas "Rīga" atbalstu ir organizētas 18 Latvijas Aviācijas

domnīcas sanāksmes par aviācijas stratēģijas jautājumiem, kurās kopā piedalījās 139 organizācijas un aviācijas uzņēmumi.

Ar domnīcas rezultātiem publiski var iepazīties [LAA mājaslapā](#) blogā "Domnīca".

Aviācijas nozares ietekmes pušu izstrādātās stratēģijas vadlīnijas ir

saistītas ar aviācijas vērtības ķēdes paplašināšanu šādās jomās:

- pasažieru pārvadājumu un tūrisma attīstības izaugsme;
- aviācijas cilvēkresursu izaugsme,
- reģionālās aviācijas izaugsme;
- tālvadības gaisa kuģu ražošanas un komerciālā pielietojuma izaugsme;
- kravu pārvadājumu un aviācijas loģistikas izaugsme;
- aviācijas finansējuma un apdrošināšanas pakalpojumu izaugsme;
- aeronavigācijas pakalpojumu izaugsme.

Lidosta "Rīga" piedalās Latvijas darba devēju iniciatīvās, tostarp darbojas Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) pastāvīgajā darba tiesību darba grupā, kura izskata, rosina un sniedz atzinumus par darba tiesību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem un to grozījumiem. 2019. gadā Darba likums grozīts četras reizes, tostarp tika ņemti vērā lidostas "Rīga" ieteikumi un ierosinājumi. Lidosta "Rīga" sadarbībā ar SIA *Havas Latvia* sniedza priekšlikumus grozījumiem Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumos Nr. 264 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām", kā arī

piedalījās iesniegto priekšlikumu saskaņošanas starpinstitūciju sanāksmē.

Sadarbība ar ietekmes pusēm

102-40, 102-42, 102-43, 102-44

Lidostas "Rīga" mērķis ir apzināt savu patieso ietekmi un vadīt savu lomu sabiedrībā. Tā kā lidostai ir būtiska arta-va Latvijas nākotnes veidošanā un tās darbība ir saistīta ar plašu ietekmes pušu loku, uzņēmumam ik dienu ir jāpieņem arvien pārdomātāki lēmumi.

2019. gadā lidosta "Rīga" spēra nozīmīgu soli, lai plašākā mērogā noteiktu savu potenciālu ilgtspējīgas sabiedrības, vides un ekonomikas veidošanā. Ievērojot GRI vadlīnijas un AA 1000 Sadarbības ar ieinteresētajām pusēm standartu (SES), lidosta "Rīga" izvērtēja un identificēja savas ietekmes pušes, veica to kartēšanu un aptauju, lai izvērtētu būtiskākos ilgtspējas aspektus, kas ietverami nefinanšu ziņojumā.

Atbilstoši labajai praksei sadarbībai ar ietekmes pusēm 2019. gada maijā lidosta "Rīga" organizēja pirmo ietekmes pušu semināru. Diskusijās balstītajā pasākumā būtiskākie ietekmes pušu pārstāvji izteica savu viedokli par līdzšinējo sadarbību, priekšlikumus un gaidas par uzņēmuma ilgtspējai būtis-

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

kiem aspektiem. Semināru apmeklēja 51 ietekmes pušu pārstāvis, un lidosta "Rīga" kopumā saņēma 55 ieteikumus par šādiem aspektiem:

- pasažieru pieredze un drošība;
- vide;
- darba vide;
- piegādātāju attiecības;
- vietējā kopiena;
- ietekmes pušu attiecības.

Daudzus no saņemtajiem ieteikumiem lidosta "Rīga" jau īsteno, tādēļ uzņēmums ir nolēmis pilnveidot savu ziņošanas praksi par paveikto, lai šī informācija sasniegtu ietekmes puses. Jau īstenotie priekšlikumi, piemēram, ir ierīkotas telpas PRM pasažieru pašaprūpei un bezmaksas dzeramā ūdens ņemšanas vietas pasažieru terminālī, ir aktualizēts un apstiprināts jaunais darba koplīgums u.c. Savukārt citus priekšlikumus, kuri atbilst lidostas "Rīga" stratēģiskajiem mērķiem, bet pašreiz vēl netiek īstenoti, izvērtējot aktualitāti un budžeta iespējas, plānots ieviest nākotnē. Piemēram, izstrādāt vides un trokšņa jautājumiem veltītu interaktīvu interneta vietni, turpināt sadarbību ar skolēniem, rīkojot īpašas karjeras dienas vietējo pašvaldību skolām, vērtēt iespēju ieviest darbinieku iemaksas pensiju 3. līmenī un palīdzēt vietējai kopienai ar bioloģiskās daudzveidības uzturēšanu.

Cenšoties rast visām pusēm pieņemamu risinājumu, sadarbība ar ieinteresētajām pusēm noris dažādos līmeņos, piemēram:

- aptaujas – aktuālu jautājumu un pakalpojumu novērtējuma noskaidrošana;
- atsauksmes – atgriezeniskā saite ar klientiem;
- sarunas vai dialogs – individuāla vai kolektīva apspriešanās;
- konsultēšanās – viedokļa izziņošana vai apmaiņa;
- partnerība – kopīga lēmumu pieņemšana un sadarbība.

Lidostas "Rīga" nozīmīgākās ietekmes puses

Ietekmes puse	Ietekmes pušu organizācijas, kuru pārstāvji piedalījās seminārā un sniedza ieteikumus
Aviokompānijas (tostarp kravu pārvadātāji)	<i>Aeroflot, airBaltic, RAF-AVIA, Smartlynx Airlines, Turkish Airlines, Greencarrier Freight Services Latvia</i>
Biznesa klienti/nomnieki, kas darbojas uzņēmuma teritorijā	<i>TAV Latvia</i>
Neaviācijas pakalpojumu sniedzēji	<i>TAV Latvia</i>
Militārie klienti	Nacionālie bruņotie spēki
Darbinieki un arodbiedrība	LR Lidostu darbinieku arodbiedrība, 14 lidostas "Rīga" darbinieki no dažādām struktūrvienībām ar normālo un maiņu darbalaiku
Aviācijas pakalpojumu piegādātāji	<i>SIA Capital Handling, SIA Havas Latvia, VAS "Latvijas gaisa satiksme" (LGS)</i>
Citi piegādātāji un apakšuzņēmēji	<i>SIA Ferrus, ESSPO UAB</i>
Vietējās kopienas (pašvaldības, iedzīvotāji, organizācijas)	Mārupes novada domes priekšsēdētājs, Babītes novada domes priekšsēdētājs, Mārupes un Babītes novada iedzīvotāji, biedrība "Bieriņu apkaimes attīstības biedrība", biedrība "Mārupes uzņēmēji"
Biznesa asociācijas	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
Publiskā sektora organizācijas	Latvijas Aviācijas asociācija
Regulatori un valsts iestādes	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, Iekšlietu ministrija, Radiācijas drošības centrs, Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs, Muitas pārvalde, Pārresoru koordinācijas centrs
Kapitāldaļu turētājs	Satiksmes ministrs
Pilsoniskās sabiedrības organizācijas	Biedrība "Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts", biedrība "Apeirons", biedrība "Latvijas Ornitoloģijas biedrība", biedrība <i>Homo Ecos</i>
Mediji	Mediji un klienti savus ieteikumus sniedza tiešsaistes aptaujā
Pasažieri (klienti)	

Būtiskākie ilgtspējas un atbildības aspekti

102-46, 102-47, 102-49

Gatavojot šā pārskata saturu, lidosta "Rīga" ņēma vērā gan uzņēmuma, gan tā ietekmes pušu skatījumā būtiskos sociālos, ekonomiskos un vides aspektus. Būtiskie aspekti un atklājamie indikatori tika noteikti atbilstoši GRI standartam piecos posmos:

1. potenciāli būtisko aspektu kartēšana;
2. prioritāro ietekmes pušu identificēšana un ilgtspējas aspektu nozīmīguma analīze darbinieku un ārējo ietekmes pušu starpā;
3. ietekmes pušu sanāksme un diskusijas;
4. viedokļu apkopojums būtiskuma matricā;
5. atbilstošu ilgtspējas indikatoru atlase un to atklāšana nefinanšu pārskatā.

Sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm 2019. gadā lidosta "Rīga" brīvprātīgi izmantoja AA 1000 standartu "Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm" (vairāk par šo [lasīt 42. lpp.](#)).

1. posms

Potenciāli būtisko aspektu sarakstā sākotnēji tiek iekļauti uz lidostas "Rīga" darbību attiecināmi aspekti, kas varētu būt aktuāli gan lidostai, gan ietekmes pusēm. Būtisko aspektu noteikšanai izmantoti šādi avoti:

- GRI vadlīnijas un GRI Lidostu operatoru sektora papildinājumi (*Airport Operators Sector Disclosures*);
- līdzīgu aviācijas sektora uzņēmumu atklātā informācija;
- Lidostas "Rīga" stratēģija, politikas, stratēģiskie dokumenti u.c..

2. posms

Lidostas "Rīga" ietekmes puses tika noteiktas, un būtiskākās no tām izvērtētas augstākā līmeņa vadītāju un vadošo speciālistu aptaujā. [Skatīt lidostas "Rīga" būtiskāko ietekmes pušu shēmu 45. lpp.](#)

Lidosta "Rīga" aptaujāja iekšējās un ārējās ietekmes puses, lai noteiktu būtiskākos ilgtspējas aspektus. Tajā piedalījās 98 ārējo ietekmes pušu pārstāvji un 136 iekšējo ietekmes pušu pārstāvji, kopā tika saņemtas 234 atbildes.

3. posms

Turpinot darbu pie svarīgāko ilgtspējas aspektu definēšanas, būtiskākajām ietekmes pusēm 2019. gada maijā lidosta "Rīga" organizēja semināru. To apmeklēja uzņēmuma augstākā vadība un 50 dalībnieki, kas pārstāvēja visas prioritārās lidostas "Rīga" ietekmes puses.

Seminārā gan ietekmes puses, gan lidostas "Rīga" vadība izvērtēja identificēto aspektu būtiskumu skalā no 0 līdz 4. Turklāt dalībnieki darba grupās pārrunāja idejas un ierosinājumus, kā lidosta "Rīga" varētu nodrošināt ilgtspēju būtiskākajos aspektos un ko vēl lidosta "Rīga" varētu darīt, lai kļūtu atbildīgāka un sekmētā Latvijas sabiedrības ilgtspēju.

Grupu diskusiju rezultāti tika izklāstīti paneļa diskusijā.

4. posms

Šajā posmā tika apkopoti ietekmes pušu balsojuma rezultāti un izveidota ilgtspējas aspektu būtiskuma matrica. Tajā iekļauti 19 identificētie un uz lidostu "Rīga" attiecināmie ilgtspējas aspekti. Matricas vertikālā ass parāda aspektu būtiskumu ārējām ieinteresētajām pusēm, savukārt

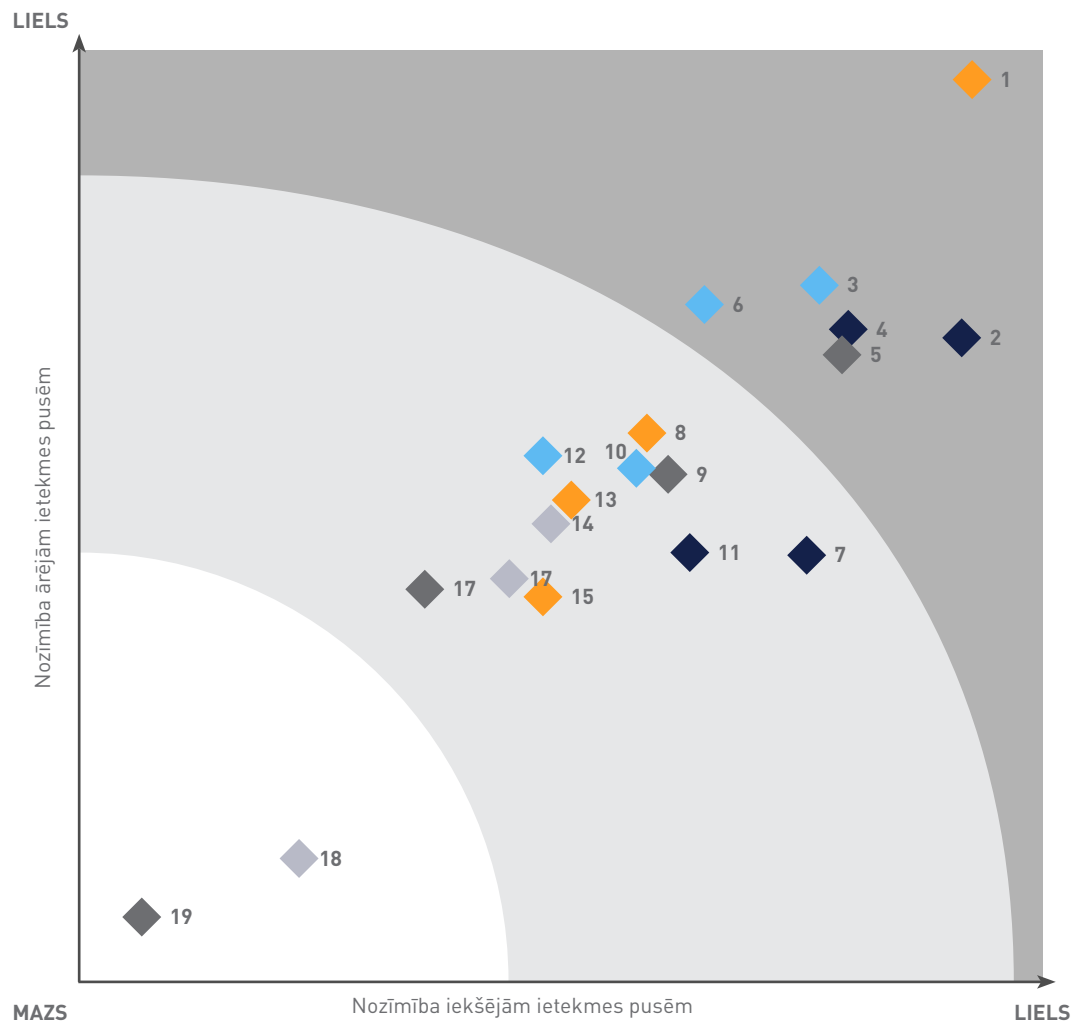
horizontālā ass – būtiskumu iekšējo ieinteresēto pušu skatījumā. Matrica ir sadalīta trīs daļās – būtiskākie, vidēji būtiskie un mazāk būtiskie aspekti. Par būtiskiem atzīti seši aspekti, par vidēji būtiskiem – 11, par mazāk būtiskiem – divi aspekti. Gan lidostas "Rīga", gan ārējo ietekmes pušu skatījumā būtiskākais ir aspekts, kas saistīts ar pasažieru un klientu drošību. No sociālajiem aspektiem par būtiskāko atzīta infrastruktūras attīstība, bet vides aspektu grupā – trokšņa piesārņojums, atkritumu apsaimniekošana, ietekme uz augsni un bioloģiskā daudzveidība.

5. posms

Ilgspējas pārskatā iekļauti būtiskie, vidēji būtiskie un mazāk būtiskie aspekti. Ievērojot GRI standartu, visiem 19 aspektiem noteikti atbilstoši 43 indikatori, septiņi lidostu operatoru sektora papildinājumu indikatori un citi būtiskie aspekti ([sk. GRI indikatoru tabulu 124. lpp.](#)). Turpmākais mērķis ir reizi divos gados pārskatīt būtiskos aspektus, ziņošanas tēmas un rādītājus.

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Būtiskuma matrica

Mazāk nozīmīgie aspekti
 Vidēji nozīmīgie aspekti
 Nozīmīgie aspekti

- 1 Pasažieru un klientu drošība
- 2 Darbinieku drošība un veselība
- 3 Atklāta un ētiska pārvaldība, atbilstība
- 4 Apmācības, prasmes un attīstība
- 5 Infrastruktūras attīstība
- 6 Atvērta un godīga ietekmes pušu iesaiste, komunikācija un sadarbība
- 7 Taisnīga attieksme pret darbiniekiem, viņu motivācija un iesaiste
- 8 Pieejamība visiem (t. sk. personām ar veselības traucējumiem)
- 9 Savienojumi un Latvijas kā pievilcīga galamērķa reklamēšana
- 10 Cilvēktiesību ievērošana savās darbībās un gaidas attiecībā uz nomniekiem
- 11 Darbspēka pieejamība un darbinieku dažādība
- 12 Atbildība un ilgtspēja piegādes ķēdē/konkursos un ģimniju vidū
- 13 Kapacitāte un pakalpojumu kvalitāte
- 14 Trokšņu piesārņojums, atkritumi, ietekme uz augsni un bioloģiskā daudzveidība
- 15 Pasažieru un klientu pieredze un apmierinātība
- 16 Energoefektivitāte un ietekme uz klimatu
- 17 Aktīva pilsoniskā iesaiste nozares jautājumos
- 18 Zaļās domāšanas veicināšana pasažieru vidū
- 19 Vietējās kopienas iesaiste un darbinieku brīvprātīgais darbs

PĀRVALDĪBA | PAKALPOJUMI | DARBAVIETA | VIDE | SABIEDRĪBA

KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS PRINCIPI

Ārējās iniciatīvas, pārvaldības principi un sistēmas 102-12

Darba procesu sakārtošanai, uzticamas un drošas infrastruktūras veidošanai, ietekmes uz vidi mazināšanai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, tā veicinot uzņēmuma noteikto mērķu sasniegšanu, lidostā "Rīga" ir ieviesta un tiek uzturēta integrētās vadības sistēma (kvalitātes vadības sistēma un vides pārvaldības sistēma). Tā ir sertificēta atbilstoši standartu ISO 9001:2015 un ISO 14001:2015 prasībām.

Lai apliecinātu lidostas "Rīga" ilgtspējīgu attīstību, mazinātu CO₂ emisiju apjomu un efektīvi izmantotu energoresursus, uzņēmumā no 2018. gada ir ieviesta un tiek uzturēta energopārvaldības sistēma, kas sertificēta atbilstoši ISO 50001:2011 standarta prasībām.

Sekmējot ilgtspējas aspektu integrāciju uzņēmuma darbībā, 2019. gadā lidosta "Rīga" turpināja dalību Korporatīvās pārvaldības un atbildības institūta organizētajā Ilgtspējas indeksā, 2019. gadā pirmo reizi iegūstot augstāko novērtējumu – Platīna kategoriju. Vairāk par šo [lasīt 12. lpp.](#)

Lai attīstītu labi pārvaldītu uzņēmējdarbības vidi, 2019. gadā lidosta "Rīga" aktīvi iesaistījās pieredzes un labās prakses apmaiņas pasākumos personāla vadības, apmācības un darba aizsardzības jomās. Lidosta "Rīga":

- piedalījās labās prakses konkursā darba aizsardzībā "Zelta Ķivere", daloties pieredzē par ārkārtas situāciju pārvaldību;
- nodrošināja četru nozares augstskolu mācībaspēku stažēšanos lidostā "Rīga" Eiropas Sociālā fonda projekta "Transporta un sakaru institūta akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijās" ietvaros;
- piedaloties pieaugušo izglītības forumā "Es strādāju un mācos", saņēma Izglītības un zinātnes ministrijas pateicību par ieguldījumu pieaugušo neformālās izglītības procesa veicināšanā un kvalitatīva mācību procesa nodrošināšanā Latvijā;
- piedalījās SIA "Eiro Personāls" organizētajā Latvijas personālvadības praktiskās pieredzes apmaiņas konferencē un projektu konkursā "Izcila Darba Devēja DNS 2019", iegūstot 2. vietu nominācijā "Mūsdienīgas novērtēšanas metodes".

Atbalstot jauniešu karjeras izvēli un

praktisko darba iemaņu apgūšanā, 2019. gadā lidosta "Rīga":

- sadarbībā ar LDDK organizēja prezentāciju un ekskursiju Latvijas skolu karjeras pedagogu grupai, iepazīstinot ar darba iespējām un nepieciešamajām kompetencēm lidostā, to izmantošanai skolēnu profesionālajai orientācijai;
- turpināja piedalīties Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) organizētajā projektā par skolēnu nodarbinātību vasarā, sniedzot iespēju gūt pirmo darba pieredzi 133 skolēniem;
- nodrošināja mācību praksi 47 vidējo profesionālo vai augstāko mācību iestāžu audzēkņiem.

Lidosta "Rīga" kā civilās sabiedrības partneris piedalās aktivitātēs saistībā ar valsts politikas plānošanas dokumenta cilvēku tirdzniecības novēršanai "Cilvēku tirdzniecības novēršanas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam" īstenošanu Latvijā. Vairāk par šo [lasīt 84. lpp.](#)

Plānojot jaunu bērnu rotaļu laukumu izveidi lidostas terminālī, lidosta aicināja metu konkursa žūriju piedalīties Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta vadītāju Daci Helmani, termināļa arhitektu Raimonu Saulīti, kā arī uzņemu-

ma darbiniekus no dažādiem departamentiem.

Pilnveidojot pakalpojumus pasažieriem ar ierobežotām pārvietošanās spējām (PRM), uzņēmums konsultējas ar attiecīgo organizāciju pārstāvjiem, šīs jomas ekspertiem. 2019. gadā ir notikušas konsultācijas ar organizāciju *PassePartout Training Ltd.* Šī organizācija nodrošina profesionālu apmācību transporta nozares darbiniekiem un viņu vadītājiem, kas ir tiešā kontaktā ar PRM pasažieriem.

Ētika un profesionālā godprātība 102-16, 205-2

Nodrošinot caurspīdīgu un ētisku uzņēmuma darbību, 2018. gadā uzņēmuma valdē apstiprināts Ētikas kodekss, bet 2019. gadā ir izstrādāti un Ilgtspējas komisijā apstiprināti biznesa ētikas pamatprincipi sadarbības partneriem. Vairāk skat. sadaļā "Ētika un pretkorupcijas politika" [18. lpp.](#)

Papildus lidosta "Rīga" ir izstrādājusi mācību programmu "Ētikas kodekss PD 0611 P" un noteikusi, ka visu darbinieku apmācība notiek reizi trijos gados, kā arī uzsākot darba tiesiskās attiecības. Mācību programmas pamatā ir prasības par rīcību attiecībā uz jau-

Lidostas "Rīga" Ētikas kodeksa 12 pamatprincipi

Mēs visi neatkarīgi no ieņemamā amata ievērojam Ētikas kodeksu

Mēs cienām savus kolēģus, viņu laiku, darbu un domas
Mēs cienām apkārtējās personības un pret visiem izturamies toleranti

Mēs izvairāmies no interešu konfliktiem

Mēs izprotam un atbalstām lidostas misiju un mērķus

Mēs atvainojamies, ja mūsu rīcība ir bijusi neētiska

Mēs nepieņemam un nedodam kukuļus

Mēs ievērojam lidostas iekšējos dokumentus un vadlīnijas

Mēs komunikācijā izmantojam korektu informāciju un neizplatām baumas

Mēs ievērojam ētikas principus attiecībā uz dāvanu un dažādu labumu pieņemšanu

Mēs lepojamies ar lidostas sasniegumiem

Mēs uzturam un pilnveidojam savas profesionālās zināšanas

Mēs ievērojam konfidencialitāti attiecībā uz klientu datiem un pret tiem izturamies atbildīgi
Mēs neatklājam lidostas komercnoslēpumus vai citu ierobežotas pieejamības informāciju

LIDOSTA – TIE ESAM MĒS! KATRS ATSEVIŠKI UN VISI KOPĀ!

tājumiem par iespējamiem pārkāpumiem, krāpnieciskām vai koruptīvām darbībām. Organizējot darbinieku zināšanu pārbaudes testu par Ētikas kodeksa pamatprincipiem, 2019. gadā notika visu lidostas "Rīga" darbinieku e-apmācība.

Visvairāk korupcijas riskam pakļautajiem amatiem vismaz reizi trijos gados

tiek plānoti padziļināti zināšanu pilnveidošanas pasākumi, piesaistot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) vai citu ārējo organizāciju lektoros. 2019. gadā sadarbībā ar KNAB lidosta "Rīga" organizēja seminārus "Iekšējās kontroles sistēma korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai", kuros kopumā piedalījās 34 darbinieki.

Uzņēmuma biznesa partneru godprātības veicināšanai kopš 2019. gada aprīļa lidostas "Rīga" iepirkumu konkursu nolikumos ir iekļauts papildu punkts. Tas paredz, ka pasūtītājs un ikviens tā darbinieks savā darbībā nepieļauj krāpnieciskas un koruptīvas rīcības, kas ietver gan iekšzemes, gan ārvalstu amatpersonu kukuļošanas

aizliegumu. Pasūtītājs ir apstiprinājis Ētikas kodeksu, kā arī veic korupcijas risku izvērtēšanu un īsteno pasākumus korupcijas risku mazināšanai un novēršanai.

Atbilstība likumiem un normatīvajiem aktiem vides jomā 307-1

Lidosta "Rīga" savā darbībā ievēro visus saistošos vides aizsardzību regulējošos ārējos normatīvos aktus, kā arī iekšēji izstrādātos normatīvus vides jomā.

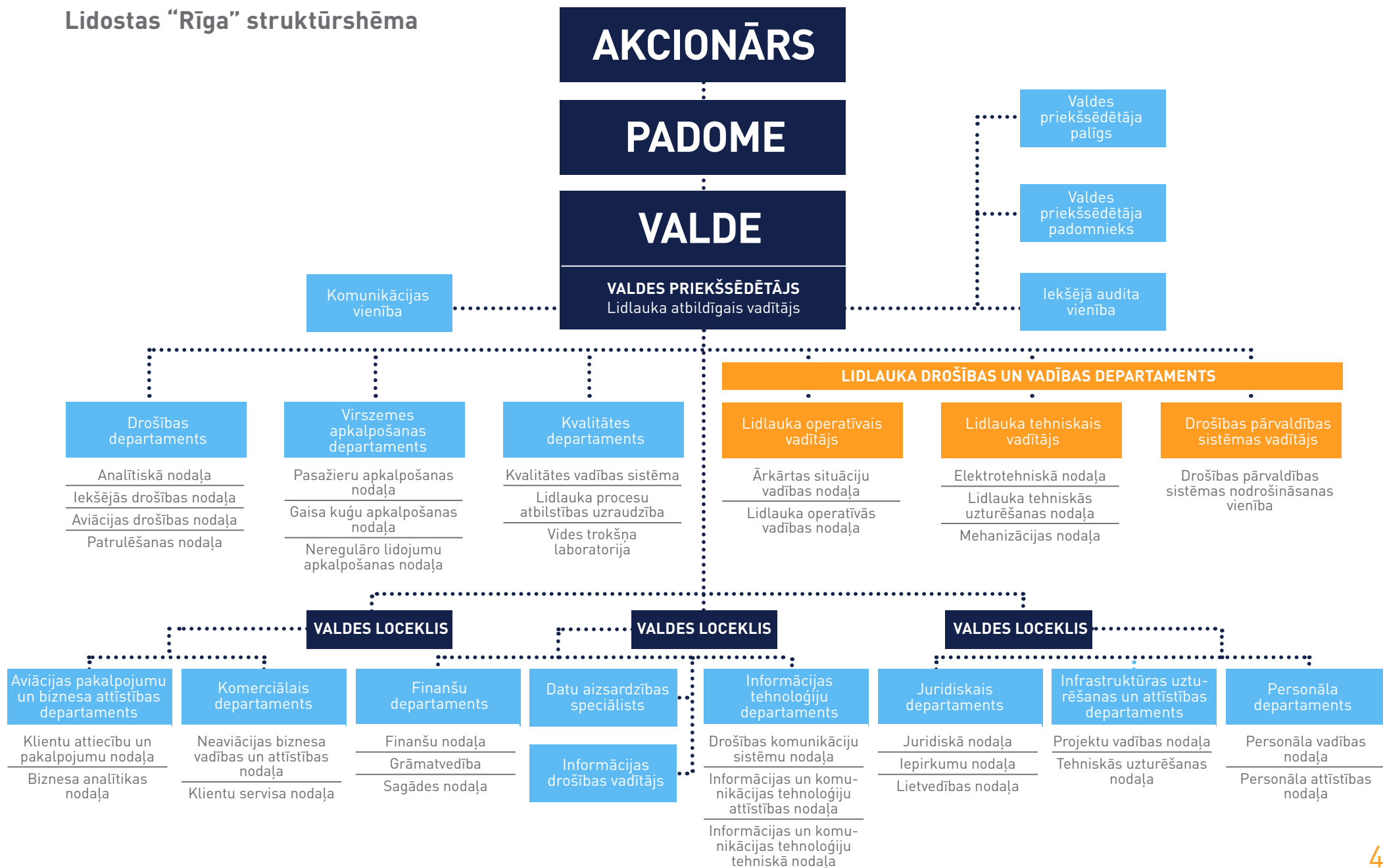
2019. gadā vidi regulējošo normatīvo aktu un B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas pārkāpumi nav konstatēti, attiecīgi soda sankcijas no vides aizsardzības prasību kontrolējošo institūciju puses nav piemērotas.

Atbilstība likumiem un normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā 419-1

2019. gadā nav piemēroti sodi vai ne finanšu sankcijas par lidostas "Rīga" darbības neatbilstību normatīvajiem aktiem sociālajā vai ekonomiskajā jomā.

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Lidostas "Rīga" struktūrshēma

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Pārvaldības struktūra 102-18

Vadības modelis un organizatoriskā struktūra

Lidostas "Rīga" vadības modelis ir veidots, ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi. Stratēģiskā un operatīvā vadība ir nodalīta, lai nodrošinātu efektīvu pārvaldību, lēmumu pieņemšanu un mērķu sasniegšanu. Stratēģisko vadību īsteno valde, kurai atbilstoši Komerclikumam noteikta solidāra atbildība, bet operatīvo vadību nodrošina departamentu direktori, kuriem noteikta individuāla atbildība. Valdes galvenais uzdevums ir nodrošināt uzņēmuma darbību, lai tas sasniegtu stratēģijā noteiktos mērķus. Departamenti ir veidoti atbilstoši uzņēmuma noteiktajai pamatdarbībai un tā atbalstam nepieciešamajām funkcijām.

2019. gadā lidostas "Rīga" valde darbojās četru cilvēku sastāvā, uzņemoties šādus pienākumus:

- valdes priekšsēdētājs (arī Lidlauka atbildīgais vadītājs) – atbildīgs par Lidlauka drošības un vadības departamenta, Kvalitātes departamenta, Drošības departamenta, Virszemes apkalpošanas departamenta, Komunikācijas vienības, iekšējā auditora, valdes priekšsē-

dētāja palīga un valdes priekšsēdētāja padomnieka darbību;

- valdes locekļi – atbildīgi par Aviācijas pakalpojumu un biznesa attīstības departamenta, Finanšu departamenta, Infrastruktūras uzturēšanas un attīstības departamenta, Informāciju tehnoloģiju departamenta, Juridiskā departamenta, Komerciālā departamenta, Personāla departamenta un Pastāvīgās iepirkumu komisijas darbību.

Visiem valdes locekļiem ir tiesības rīkoties lidostas "Rīga" vārdā. Atbilstoši valdes pilnvarojumam valdes priekšsēdētājs kopā ar atbildīgo valdes locekli, bet atbildīgā valdes locekļa prombūtnes laikā ar vēl vienu valdes locekli, ir pilnvaroti pārstāvēt lidostu "Rīga", nosakot tiesības slēgt jebkura veida darījumus, kā arī veikt ar komercdarbību saistīto darbību, tostarp parakstīt korespondenci, pretenzijas un tamlīdzīgus dokumentus.

Akcionārs

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" ir Latvijas Republikas valsts akciju sabiedrība, un tās valsts kapitāla daļu turētāja ir Latvijas Republikas Satiksmes ministrija. Akcionāru sapulcē akcionāra intereses pārstāv Satiksmes ministrijas valsts sekretārs vai viņa pilnvarota cita ministrijas amatpersona. Akcionāra sapulces tiek sa-

sauktas, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma prasības un noteiktos termiņus. Akcionāra sapulces galvenie pienākumi ir:

- apstiprināt gada pārskatu un lemt par sabiedrības peļņas izlietošanu;
- ievēlēt un atsaukt padomes locekļus un revidentu, kā arī lemt par viņu atlīdzības apmēru;
- apstiprināt un grozīt sabiedrības statūtus, lemt par sabiedrības reorganizāciju;
- lemt par pamatkapitāla samazināšanu vai palielināšanu;
- pieņemt citus lēmumus par citiem likumā minētajiem jautājumiem.

2019. gadā notika astoņas akcionāru sapulces, kurās izskatīti šādi būtiskākie jautājumi:

- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Iekšējo auditu veikšanas stratēģisko plānu 2019.–2021. gadam un Iekšējā audita 2019. gada plānu;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2018. gada pārskata apstiprināšanu, peļņas sadali, budžeta izpildi un finansiālo un rezultātīvo rādītāju izpildi;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Iekšējā audita 2017. un 2018. gada pārskatu;

- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2017. gada un 2018. gada peļņas sadali;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" plānotajiem finansiālajiem un darbību raksturojošiem rādītājiem un prognozētajiem rezultātiem;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Darba samaksas nolikumu;
- par piekrišanu VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" nekustamo īpašumu apgrūtināšanai ar lietu tiesībām.

Padome

Kopš 2016. gada lidostā "Rīga" ir izveidota padome. Padome ir uzņēmuma pārraudzības institūcija, kas akcionāru sapulču starplaiķos pārstāv valsts kapitāldaļu turētāja intereses un uzrauga uzņēmuma valdes darbu. Saskaņā ar 2015. gada 22. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 791 "Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši kapitālsabiedrības lielumu raksturojošiem rādītājiem, valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzības maksimālo apmēru" (spēku zaudējuši no 2020. gada 7. februāra), 2019. gada lidostas "Rīga" padome darbojās trīs cilvēku sastāvā – padomes priekšsēdētājs Juris Kanels, padomes locekle Laila Odiņa un padomes loceklis Eduards

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Toms. Padomes pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Vairāk par lidostas "Rīga" padomi [lasīt 51. lpp.](#)

Galvenie padomes pienākumi ir:

- ievēlēt un atsaukt valdes locekļus, uzraudzīt valdes darbību un noteikt valdes locekļu atalgojumu;
- uzraudzīt, lai uzņēmuma darbs noritētu atbilstoši likumiem, statūtiem un akcionāra lēmumiem, un uzņēmuma darbības stratēģiju;
- apstiprināt vidēja termiņa darbības stratēģiju un uzraudzīt tās īstenošanu;
- apstiprināt uzņēmuma plānotos finansielos rādītājus, kā arī apstiprināt ikgadējo budžetu un uzraudzīt tā izpildi.

Padomei nav izveidotu komiteju vai citu tās pakļautībā esošu struktūru. Lidostas "Rīga" padomes reglaments un padomes paziņojumi pieejami [uzņēmuma mājaslapā](#).

2019. gadā notika 17 padomes sēdes, kurās izskatīti šādi būtiskākie jautājumi:

- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2019. gada iepirkumu plānu;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2018. gada rezultātu atbilstību VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" vidēja termiņa darbības stra-

tēģija 2017.–2023. gadam un ilgtermiņa stratēģija 2017.–2036. gadam";

- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2018. gada darbības plāna izpildes rezultātiem un VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2019. gada darbības plānu;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Iekšējā audita 2017. gada un 2018. gada pārskatu;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Iekšējo auditu veikšanas stratēģisko plānu 2019.–2021. gadam un iekšējā audita 2019. gada plānu;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2018. gada pārskatu, budžeta izpildi, peļņas sadali, finanssiālo un rezultatīvo rādītāju izpildi un reidenta apstiprināšanu 2019. gada pārskatam;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" zīmola pozicionējuma stratēģiju;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2017. gada un 2018. gada peļņas sadali;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Iekšējo auditu ieteikumu ieviešanas izpildi;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" pasažieru termināļa paplašināšanas 6. kārtas īstenošanas gaitu;

- par finanšu prognozēm nākamajiem desmit gadiem;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" budžetu un finansielajiem un rezultatīvajiem rādītājiem 2020. gadam;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Darba samaksas nolikumu;
- par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Iepirkumu plānā iekļauto iepirkumu izpildes statusu;
- reizi pusgadā – par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" rezultātu atbilstību VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" vidēja termiņa darbības stratēģija 2017.–2023. gadam un ilgtermiņa stratēģija 2017.–2036. gadam";
- reizi ceturksnī – par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" budžeta izpildi;
- reizi ceturksnī – par VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2019. gada darbības plāna izpildes rezultātiem.

Valde

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valde darbojas valdes priekšsēdētāja un trīs valdes locekļu sastāvā. Valdes locekļus uz piecu gadu pilnvaru termiņu ievēl padome, un tā darbojas saskaņā ar valdes reglamentu, kas

pieejams lidostas "Rīga" mājaslapā.

Valdes priekšsēdētāju ieceļ padome. Valdes priekšsēdētājs ir atbildīgs par uzņēmuma operatīvo darbību. Lidostas "Rīga" valdē 2019. gadā darbojās valdes priekšsēdētāja Ilona Līce un trīs valdes locekļi – Lauma Jenča, Normunds Feierbergs un Artūrs Saņļevs. Vairāk par lidostas "Rīga" valdi [lasīt 53. lpp.](#)

Galvenie valdes pienākumi ir:

- organizēt un nodrošināt uzņēmuma darbību saskaņā ar normatīvajiem aktiem un uzņēmuma stratēģiju;
- izskatīt un apstiprināt darījumus, atbildēt par uzņēmuma saimniecisko darbību un normatīvajiem aktiem atbilstošu grāmatvedības uzskaiti;
- apstiprināt ikgadējo budžetu un investīciju plānu katram gadam un trīs līdz piecu gadu periodam;
- apstiprināt uzņēmuma struktūru, štatus un darba samaksas noteikumus.

Valdes sēdes, ja nav noteikts citādi, notiek reizi nedēļā. 2019. gadā notika 55 valdes sēdes.

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" padome

**Padomes priekšsēdētājs
JURIS KANELS**
no 2016. gada 17. maija.
Pilnvaru termiņš – 5 gadi.

PROFESIONĀLĀ DARBA PIEREDZE

- 10.2016. līdz šim laikam** rektora v.i., Transporta un sakaru institūts.
- 08.2015. līdz šim laikam** direktors, Transporta un sakaru institūta Akadēmiskais un profesionālais aviācijas centrs (TSI/APAC).
- 03.2012.–09.2016.** Administratīvais prorektors un Starptautisko sakaru daļas vadītājs, Transporta un sakaru institūts.
- 10.2009.–09.2010.** Valdes priekšsēdētājs, SIA "Selkoms".
- 06.2009.–12.2011.** Valdes priekšsēdētājs, SIA "ANS" (iepriekšējais nosaukums SIA "Aeronavigācijas serviss. Mācību centrs").
- 12.2008.–06.2009.** Valdes loceklis, VAS "Latvijas Gaisa satiksme".
- 02.2007.–12.2008.** Valdes loceklis, VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"".
- 11.2004.–11.2006.** Valdes priekšsēdētājs, VAS "Valsts informācijas tīkla aģentūra".
- 03.2004.–11.2006.** Padomes loceklis, VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"".
- 07.2003.–12.2003.** Valdes loceklis, Ventspils brīvosta.
- 04.2003.–10.2004.** Valdes priekšsēdētājs, BO VAS "Latvijas Attīstības aģentūra"; pēc tās reorganizācijas – direktors VA "Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra".
- 11.2002.–05.2003.** Padomes priekšsēdētāja vietnieks, AS "Rīgas jūras līnija".
- 01.2002.–04.2003.** Valdes loceklis, BO SIA "Rīgas reģiona attīstības aģentūra".
- 07.1998.–12.2002.** Valdes priekšsēdētāja vietnieks, SIA "Eirokonsultants".
- 01.1998.–05.1998.** Speciālo uzdevumu vēstnieks, Latvijas Republikas Ārlietu ministrija.
- 09.1993.–01.1998.** Ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks, Latvijas Republikas vēstniecība Beļģijā, Nīderlandē, Luksemburgā un NATO, pārstāvniecība Eiropas Savienībā.
- 01.1992.–09.1993.** Ekonomikas departamenta direktors un valsts sekretāra vietnieks, Latvijas Republikas Ārlietu ministrija.
- 01.1991.–01.1992.** Ģenerāldirektora vietnieks, Latvijas Republikas MK Ārējo ekonomisko sakaru departaments.

IZGLĪTĪBA

Augstākā; 1978. gadā absolvēta Latvijas Universitātes Ekonomikas fakultātes Rūpniecības plānošanas specialitātē.

← Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Padomes locekle
LAILA ODIŅA
no 2018. gada 26. aprīļa
līdz 2020. gada 15. aprīlim.

PROFESIONĀLĀ DARBA PIEREDZE
VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""
padomes locekle.

SIA "AOC" valdes locekle.

UTAir Airlines JSC operatīvās vadības
direktore.

Azerbaijan Airlines JSC izpilddirek-
tore.

AS Air Baltic Corporation operatīvās
vadības direktore.

IZGLĪTĪBA

Londonas Universitāte, pēcdiploma
studijas "Gaisa satiksmes vadība".

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju
augstskola RISEBA, uzņēmējdarbības
vadība.

Neatkarīgais padomes loceklis
EDUARDS TOMS
no 2019. gada 24. maija.
Pilnvaru termiņš – 5 gadi.

PROFESIONĀLĀ DARBA PIEREDZE
VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""
padomes loceklis.

Finanšu direktors (CFO) *Primera Air*
(*Primera Air Scandinavia A/S, Prim-
era Air Nordic SIA, Primera Air ehf*).

Finanšu un administratīvais direk-
tors un valdes loceklis ar paraksta
tiesībām SIA *Consolis Latvija*.

Finanšu direktors *Betonika UAB* (*Con-
solis* grupas uzņēmums).

Finanšu procesu uzlabošanas
menedžeris *Consolis* reģionālajā bi-
rojā, kā arī finanšu direktors (CFO).

Finanšu un kontroles nodaļas
vecākais viceprezidents *AS Air Baltic
Corporation*

IZGLĪTĪBA

Latvijas Universitāte, ekonomikas
zinātņu bakalaurs un ekonomikas
zinātņu maģistrs.

Rīgas Ekonomikas augstskola, EMBA
grāds.

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valde

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valdes priekšsēdētāja

ILONA LĪCE
no 2017. gada 20. marta līdz 2020. gada 15. aprīlim.

PROFESIONĀLĀ DARBA PIEREDZE

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valdes priekšsēdētāja.

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valdes locekle.

Ekonomikas un kultūras augstskolas lektore.

SIA "Projektu konsultāciju tehnoloģijas" valdes priekšsēdētāja.

VAS "Latvijas gaisa satiksme" padomes locekle.

IZGLĪTĪBA

Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultāte, sociālo zinātņu maģistra grāds sabiedrības vadībā.

Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte, sociālo zinātņu bakalaura grāds politikas zinātnē.

Valdes loceklis
ARTŪRS SAVEĻJEVS
no 2017. gada 13. septembra.
Pilnvaru termiņš – 5 gadi.

PROFESIONĀLĀ DARBA PIEREDZE

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" valdes loceklis un VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Komerciālā departamenta direktors.

AS "Transporta un sakaru institūts" Profesionālās maģistra programmas "Aviācijas vadība" direktors, lektors.

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Mārketinga departamenta direktors.

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Neaviācijas mārketinga vadītājs.

IZGLĪTĪBA

Cranfield University, maģistra grāds lidostu plānošanā un menedžmentā (*MSc in Airport Planning and Management*).

Latvijas Universitāte, maģistra grāds ekonomikā (starptautiskā ekonomika).

Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā.

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Valdes locekle
LAUMA JENČA
no 2016. gada 31. oktobra
līdz 2020. gada 3. jūlijam.

PROFESIONĀLĀ DARBA PIEREDZE
VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""
valdes locekle.

AS "VRC Zaslauks" padomes locekle.

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" Ju-
ridiskā departamenta direktore.

Iepriekš ilgstoši strādājusi kā va-
došais jurists privātās kapitālsabied-
rībās.

IZGLĪTĪBA

Biznesa augstskola "Turība", pro-
fesionālais bakalaura grāds tiesību
zinātnēs.

Valdes loceklis
NORMUNDS FEIERBERGS
no 2016. gada 10. novembra.
Pilnvaru termiņš – 5 gadi.

PROFESIONĀLĀ DARBA PIEREDZE
VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""
valdes loceklis.

AS "Latvijas Krājbanka", Informāciju
Tehnoloģiju pārvaldes vadītājs, vice-
prezidents.

AS *UniCredit Bank*, Vispārējo bankas
pakalpojumu pārvaldes vadītājs, pir-
mais viceprezidents.

Ieņēmis citus vadošus amatus
dažādās kapitālsabiedrībās.

IZGLĪTĪBA

Latvijas Universitātes Ekonomikas un
vadības fakultāte, maģistra grāds bi-
znesa vadībā.

Latvijas Universitātes Fizikas un
matemātikas fakultāte, bakalaura
grāds datorzinībās.

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Padomes un valdes atalgojuma politika

Valdes un padomes locekļu atlīdzība 2019. gadā noteikta atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam un Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 791 "Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši kapitālsabiedrības lielumu raksturojošiem rādītājiem, valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzības maksimālo apmēru" prasībām.

Valdes un padomes priekšsēdētāja mēneša atlīdzības apmērs ir piesaistīts Latvijas Republikas Centrālās

statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajam valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēram, tam piemērojot koeficientu, kas noteikts atbilstoši kapitālsabiedrības iedalījumam. Lidosta "Rīga" klasificējama kā liela kapitālsabiedrība pēc kapitālsabiedrību raksturojošiem kritērijiem (darbinieku skaits un finanšu rādītāji), kur valdes priekšsēdētāja mēneša atlīdzība noteikta, piemērojot koeficientu desmit, un padomes priekšsēdētāja mēneša atlīdzība noteikta, piemērojot koeficientu trīs.

Valdes un padomes locekļu atlīdzība noteikta 90% apmērā attiecīgi no valdes un padomes priekšsēdētāja mēneša atlīdzības. Ja valdes loceklis

papildus pilda arī cita amata pienākumus, kopējais atlīdzības apmērs nemainās, saglabājot minētos 90%.

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu akcionāru sapulce reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas un darbības rezultātu izvērtēšanas var lemt par prēmijas izmaksu padomes locekļiem. Prēmija nedrīkst būt lielāka par viena mēneša atlīdzības apmēru. Pēc gada pārskata apstiprināšanas padome reizi gadā var lemt par prēmijas izmaksu valdes loceklim. Prēmija nedrīkst pārsniegt kapitālsabiedrības valdes locekļa divu mēnešu atlīdzības apmēru, un tās apjoms tiek noteikts, ņemot vērā pārskata gadā sasniegtos uzņēmuma darbības rezultātus, vidēja termiņa darbības stratēģijas izpildi, kapitālsabiedrības darbības rezultātus un valdes locekļa darbības rezultātus.

Ar valdes un padomes locekļiem tiek slēgts pilnvarojuma līgums, un uz viņiem nav attiecināmi Darba koplīguma noteikumi.

2019. gadā valdes un padomes locekļu (kopā) darba samaksa bija 552 522 EUR (valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas – 131 746 EUR).

Informācija par lidostas "Rīga" padomes un valdes atalgojumu

publiski pieejama valdes un padomes locekļu valsts amatpersonas deklarācijās, kas publicētas Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā.

Ekonomikas, vides un sociālo lietu komitejas

Lidostā "Rīga" darbojas divas komisijas un divas darba grupas, kuru pārraudzībā ir jautājumi, kas saistīti ar lēmumu pieņemšanu par ekonomikas, vides un sociālajām tēmām.

Energo pārvaldības sistēmas darba grupa

Energo pārvaldības sistēmas darba grupas pienākumos ir energo pārvaldības sistēmas uzturēšana un uzlabošana, energo pārvaldības pasākumu plānošana, veicināšana un kontrole. Darba grupu vada vides pārvaldības sistēmas vadītājs, un tās sastāvā iekļauti pārstāvji gan no valdes, gan arī struktūrvienībām, kas ir atbildīgas par lidostas energoresursu izmantošanu un vides aizsardzību.

Vides trokšņa pārvaldības darba grupa

Vides trokšņa pārvaldības darba grupas funkcijās ir izstrādāt un izvērtēt priekšlikumus gaisa kuģu trokšņa ietekmes samazināšanai lidostā, gaisa kuģu trokšņa pārvaldības uzlabošanai, tostarp izstrādājot

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidošanai. Darba grupa izskata un saskaņo lidostas "Rīga" Rīcības plānu trokšņa samazināšanai un uzrauga tā ieviešanu.

Darba grupas vadītāju ievēl darba grupas locekļi no sava vidus. Darba grupā darbojas gan pašvaldību, gan regulējošo institūciju, gan aviācijas nozares institūciju pārstāvji.

Pastāvīgā iespējamo pārkāpumu ziņošanas un izskatīšanas komisija

Komisijas pienākums ir izskatīt saņemto informāciju par pārkāpumu, kas atbilst Trauksmes celšanas likumā noteiktajam Trauksmes cēlēja ziņojumam, vai Ētikas kodeksa pār-

kāpumu un rīkoties atbilstoši uzņēmumā noteiktajai kārtībai. Komisijas priekšsēdētājs ir lektējās audita vienības vadītājs, un komisijā darbojas vēl četri locekļi.

Ilgtermiņa komisija

Komisijas darbības mērķis ir īstenot lidostas "Rīga" ilgtermiņa pasākumus atbilstoši uzņēmuma Korporatīvi sociālās atbildības vadlīnijām un ilgtermiņa attīstības politikai, kā arī koordinēt ar ilgtermiņa attīstību saistītos jautājumus lidostā, lai nodrošinātu uzņēmuma ilgtermiņa visos tās aspektos. Komisijas sastāvs ir noteikts, ņemot vērā uzņēmuma ilgtermiņa attīstības politikā definētās atbildības jomas. Komisijas vadītājs ir valdes priekšsēdētājs, un tajā darbojas 13 locekļi.

Dividenžu politika

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" dividenžu izmaksu reglamentē normatīvie akti par valsts budžetu. Atbilstoši regulējumam lidostas "Rīga" paredzamais maksājamo dividenžu apjoms 2020. gadā (par 2019. pārskata gadu) ir 4,5 miljoni EUR (t.sk. uzņēmuma ienākuma nodoklis). Faktisko dividenžu apmēru nosaka akcionāru sapulce pēc gada pārskata apstiprināšanas, izvērtējot iepriekšējā gada rezultātus. Lai realizētu vidēja termiņa stratēģijā paredzētos attīstības projektus, Ministru kabinets ir apstiprinājis lidostai "Rīga" atšķirīgu vidēja termiņa dividenžu politiku no valstī noteiktās.

Risku novērtēšana un risku vadība

102-11

Uzņēmums izstrādā gada mērķus un kontrolē to izpildi, lai nodrošinātu lidostas "Rīga" stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanu.

Ar mērķi savlaicīgi identificēt un pārvaldīt būtiskākos lidostas "Rīga" saimniecisko darbību negatīvi ietekmējošos faktorus, nodrošinot stratēģisko mērķu sasniegšanu un samazinot potenciālos zaudējumus vai reputācijas kaitējumu, uzņēmumā tiek nodrošināta risku vadība.

Lidosta "Rīga" nodrošina šādu risku vadību:

- stratēģiskie riski,
- finanšu riski,
- operacionālie riski (juridiskie, atbilstības, personāla, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, krāpšanas un korupcijas, interešu konflikta u.c. riski)
- darbības jomu riski (drošības (*safety*), aviācijas drošības (*security*), informācijas sistēmas, vides, energopārvaldības sistēmas un darba vides riski).

Lai izveidotu atbilstošu un efektīvu iekšējās kontroles sistēmu risku pārvaldības jomā, 2019. gadā tika izveidota jauna štata vieta "Risku pārvaldnieks" un ieviesta jauna risku pārvaldības funkcija. 2019. gadā iesākta uzņēmuma risku pārvaldības politikas izstrāde un ieviešana, lai noteiktu vienotus risku pārvaldības procesa mērķus, risku pārvaldības jomas, galvenos pamatelementus, procesa posmus, pamatprincipus un vadlīnijas, kā arī risku pārvaldības procesā iesaistīto dalībnieku pienākumus un atbildību. Risku pārvaldības politiku plānots izstrādāt 2020. gadā.

Ārējie faktori un tendences, kas ietekmē uzņēmumu | Lidostas "Rīga" ietekme, loma un atbildība | Korporatīvās pārvaldības principi

Lekšējā audita funkcija

Lidostā "Rīga" pastāvīgi tiek veikti iekšējie auditi, ko nodrošina lekšējās audita vienības vadītājs. Lekšējo audita vienību lidostā "Rīga" veido vienības vadītājs un risku pārvaldnieks. Atbilstoši iekšējā audita stratēģiskajam plānam 2019.–2021. gadam un lekšējā audita 2019. gada plānam 2019. gadā veikti trīs prioritāro sistēmu auditi – "Personāla vadība", "ES struktūrfondu līdzfinansēto projektu vadība" un "Infrastruktūras uzturēšana", par kuriem ziņots uzņēmuma valdei, padomei un akcionāram. Lekšējās audita vienības vadītājs nodrošina regulāru iekšējo auditu ieteikumu ieviešanas uzraudzību, kā arī pēc vadības un struktūrvienību pieprasījuma tiek sniegtas konsultācijas/izvērtējumi par aktuālajiem jautājumiem.

Procesu kvalitātes un drošības auditi

Lidostas izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanai integrētās vadības sistēmā ir izveidota un tiek īstenota procesu un risku vadība. Procesu kvalitātes un drošības auditu laikā tiek novērtēta izveidotās sistēmas efektivitāte, procesu izpildījums un pakalpojumu atbilstība noteiktajām prasībām. 2019. gadā tika veikti 28 procesu auditi lidostas struktūrvienībās un lidlauka pakalpojumu sniedzēju uz-

ņēmumos. Papildus iekšēji veiktajiem auditiem 2019. gadā lidostas "Rīga" struktūrvienībās notika arī 20 ārējie auditi un inspekcijas, kurus veica gan VA "Civilās aviācijas aģentūra" (CAA) un citas uzraugošās organizācijas, gan aviokompānijas, kas nodrošina lidojumus uz lidostu "Rīga" un no tās.

Atbilstoši Vides inspekciju plānam

2019. gadā tika veiktas 26 vides inspekcijas gan uzņēmuma struktūrvienībās, gan nomnieku un pakalpojumu sniedzēju teritorijās. Inspekciju laikā būtiski pārkāpumi, kas rada piesārņojumu vai tā apdraudējumu, netika konstatēti. Lielākais ieteikumu īpatsvars bija saistīts ar ķīmisko vielu, maisījumu un atkritumu pārvaldības

sistēmu uzlabošanu, kā arī rekomendācijām vides risku samazināšanā.

Reizi gadā uzņēmuma valde ikgadējā vadības pārskata laikā veic integrētās vadības sistēmas novērtējumu un nosaka iespējamus uzlabojumus, lai nodrošinātu sistēmu nepārtrauktu piemērotību, efektivitāti un atbilstību sertificētajiem standartiem.

DARBĪBAS REZULTĀTI

PAMATDARBĪBAS APJOMI

A01, A02, A03

2019. gadā lidosta "Rīga" apkalpoja 7 798 394 pasažierus, no kuriem lielākā daļa jeb 7 780 313 bija starptautisko reisu pasažieri, bet 18 081 – iekšzemes. Iekšzemes lidojumus maršrutā Rīga–Liepāja kopš 2017. gada trīs reizes nedēļā veic nacionālā lidsabiedrība *airBaltic*. 2019. gada vasaras sezonā *airBaltic* palielināja iekšzemes lidojumu skaitu starp Rīgu un Liepāju no trīs līdz pieciem reisiem nedēļā.

No kopējā pasažieru skaita 5 423 106 pasažieri lidoja uz tiešajiem galamērķiem (*origin and destination*), savukārt apkalpoto transfēra pasažieru skaits 2019. gadā bija 2 375 288.

2019. gadā lidosta "Rīga" apkalpoja 87 007 lidojumus.

2019. gadā lidostā "Rīga" tika apkalpotas 27 265 tonnas kravu. No tām 12 723 tonnas bija ienākošās, savukārt 14 542 tonnas – izejošās kravas. Ienākošā krava tika transportēta 4 735 specializētajos kravas reisos un ar 7 988 pasažieru reisiem (*belly cargo*), bet izejošā krava tika transportēta ar 6 947 kravas un 7 595 pasažieru reisiem.

Starptautiskie lidojumi	Skaits	Iekšzemes lidojumi	Skaits
Pasažieru komerciālie lidojumi	80 800	Pasažieru komerciālie lidojumi	665
Komerciālie kravas reisi	1 732	Komerciālie kravas reisi	0
Vispārējās aviācijas lidojumi	555 (ar masu <5,7 tonnas)	Vispārējās aviācijas lidojumi	367 (ar masu <5,7 tonnas)
Valsts aviācijas lidojumi	351	Valsts aviācijas lidojumi	24

Punktualitāte un kapacitāte

RIX 1

Lidosta "Rīga" ar kopējo (izlidošanas un ielidošanas) punktualitātes rādītāju 88,71% vidējo lidostu grupā ir 4. punktuālākā lidosta pasaulē, liecina 2019. gadā publiskotais globālās gaisa satiksmes analītikas kompānijas *Cirium* ikgadējais pētījums par lidostu un aviokompāniju punktualitāti.

Lidostā "Rīga" darbojas divi virszemes pakalpojumu sniedzēji – SIA *Havas Latvia* un lidostas "Rīga" Virszemes apkalpošanas departaments (RIX GH). 2019. gadā RIX GH kopējais punktualitātes rādītājs bija 99,86%.

Kopējā izlidošanas punktualitāte 2019. gadā bija 95,08%. Šo rādītāju veido lidostas ietekmējamie iemesli, kas saistīti ar drošības, robežkontroles un muitas pakalpojumu sniegšanu, infrastruktūras un darbinieku nodrošināšanu, neņemot vērā pašu lidsabiedrību un virszemes pakalpojumu sniedzēju radītos kavējumus un laika apstākļu ietekmi.

PRM (pasažieri ar ierobežotām pārvietošanās spējām) pakalpojuma sniegšanas dēļ 2019. gadā radušies 0,17 kavējumi uz 1000 PRM pasažieriem jeb trīs kavējumi uz 17 441 apkalpotiem PRM pasažieriem.

Lidostas "Rīga" drošības dienests stundā spēj apkalpot 1150 pasažierus, savukārt skrejceļa kapacitāte ir 29 reisi stundā.

Radītā un sadalītā ekonomiskā vērtība 201-1

Apkalpojot 7,8 miljonus pasažieru, 2019. gadā lidosta "Rīga" ir sasniegusi jaunu apkalpoto pasažieru skaita rekordu un 64,9 miljonus EUR lielu apgrozījumu. Lielāko īpatsvaru jeb 63% veidoja aviācijas ieņēmumi, savukārt neaviācijas ieņēmumu daļa ir 37%. Attiecībā pret iepriekšējo pārskata gadu aviācijas ieņēmumi attiecīgi palielinājušies par 7%, bet neaviācijas – par 6%.

Lidostas peļņa pārskata gadā bija 22 140 607 EUR.

Covid-19 ietekmes dēļ uz lidostas "Rīga" darbību un atbilstoši 2020. gada 23. aprīlī Ministru kabineta pieņemtajam lēmumam par atbalsta sniegšanu lidostai "Rīga", lai segtu Covid-19 izraisītās krīzes radītos zaudējumus Covid-19 pandēmijas seku pārvarēšanai, dividendes par lidostas 2019. gada peļņu plānots atstāt uzņēmuma rīcībā.

Finanšu riski un ietekme saistībā ar klimata izmaiņām

Lidostas "Rīga" vides un energopār-

valdības politika ir vērsta uz ilgtspējīgu attīstību, apkārtējās vides saudzēšanu un rūpēm par sabiedrību kopumā. Lidosta apkalpo gaisa kuģus un pasažierus, droši ekspluatē lidlauku, kā arī uztur un attīsta infrastruktūru atbilstoši ilgtspējīgas attīstības pamatprincipiem, ievērojot vides, ekonomiskos un sociālos aspektus un pildot tiesību aktu normas, kā arī ISO 14001 un ISO 50001 standarta prasības.

Uzņēmums regulāri investē finanšu līdzekļus, lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības un energopārvaldības prasības, kā arī novērtē lidostas darbības atbilstību, lai nodrošinātu noteikto prasību izpildi.

Energo pārvaldības sistēmas ieviešanu atbilstoši ISO 50001 standarta prasībām nosaka spēkā esošo normatīvo aktu prasības. Ja netiek pildītas energopārvaldības sistēmas prasības un investēti finanšu līdzekļi energopārvaldības sistēmas saistību izpildei, uzņēmumam pastāv risks maksāt energoefektivitātes nodevu Energoefektivitātes likumā noteiktajā kārtībā un apjomā. 2019. gadā energoefektivitātes nodeva nav maksāta.

Energoefektivitātes likums uzliek pienākumus lidostai kā energoefektivitātes pienākumu shēmas atbildīgajai pusei, kur trīs saistību periodos veicami pasākumi energoefektivitātes

uzlabošanas galalietotājiem. Ja nav pieejami finanšu līdzekļi un nav iespējas izpildīt iepriekš minētās saistības, maksājama obligāta iemaksa valsts energoefektivitātes fondā Energoefektivitātes likumā noteiktajā kārtībā un apjomā. 2019. gadā Valsts energoefektivitātes fondā iemaksas netika veiktas.

Iemaksas pensiju fondos

Lidosta "Rīga" kā darba devējs apzinās finansiālo uzkrājumu veidošanas nozīmību pensijas kapitāla vairošanai un vērtē iespējas novirzīt daļu no darbinieku darba algas iemaksām konkursā izvēlētam pensiju fonda pārvaldniekam tā piedāvātajos privātajos pensiju fondos. 2019. gadā uzņēmums sāka šīs pieejas izpēti, bet konkurss par pensiju fonda pārvaldnieka izvēli vēl netika organizēts.

Valsts sniegtais finansiālais atbalsts

2019.gadā lidosta "Rīga" ir saņēmusi šādas turpmāk minētās valsts dotācijas.

Aviācijas drošības jomā

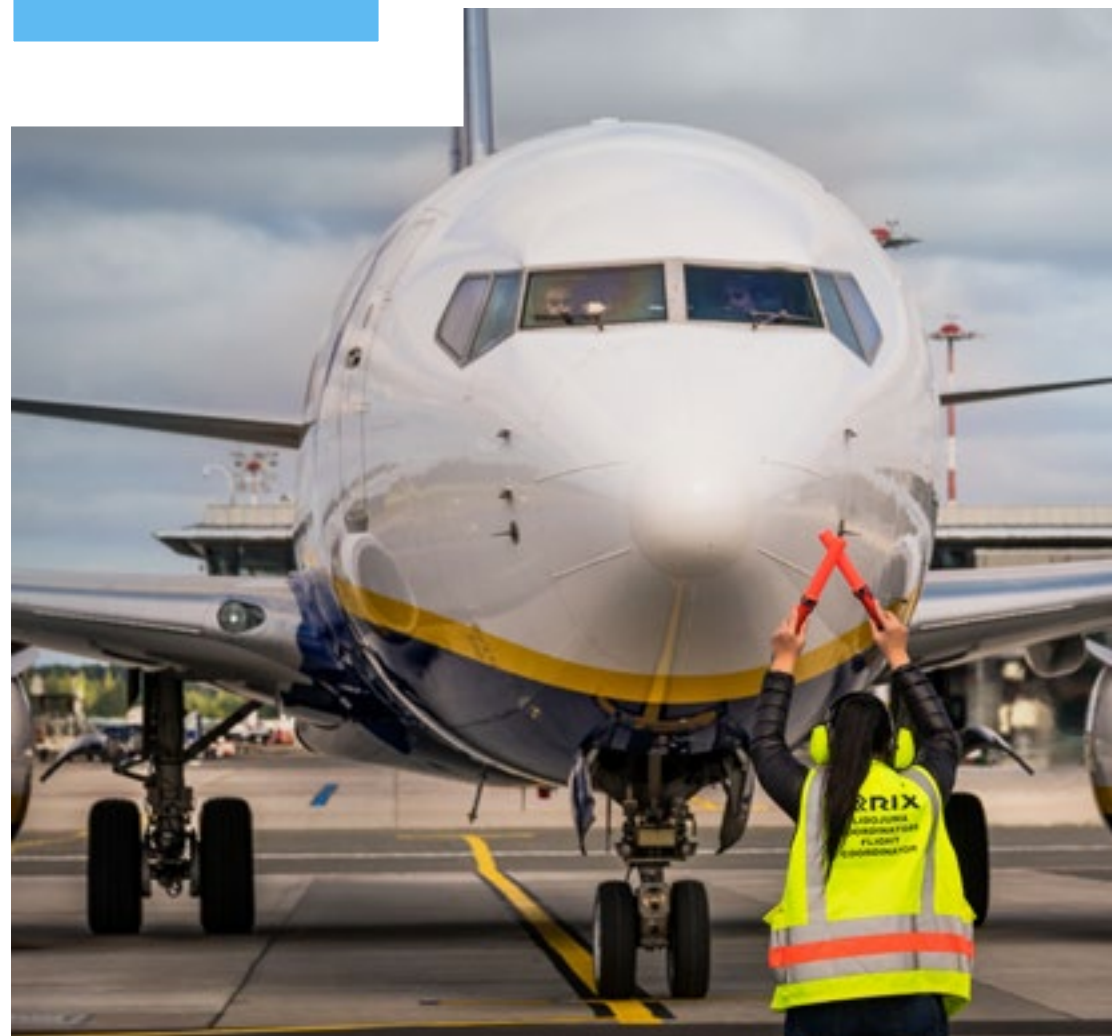
Saskaņā ar Komisijas 2015. gada 5. novembra Īstenošanas Regulu 2015/1998 (ar kuru nosaka sīki izstrādātus pasākumus kopīgu pamatstandardu īstenošanai aviācijas drošības jomā) un Komisijas 2015. gada 16. novembra Īstenošanas Lēmumu C(2015) 8005 (ar kuru nosaka sīki izstrādātus pasākumus tādu kopīgu pamatstandardu īstenošanai aviācijas drošības jomā prasībām) VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" ir jānodrošina rokas un reģistrētās bagāžas drošības pārbaude. Šim mērķim 2012. gadā uzstādītā lielizmēra reģistrētās bagāžas dro-

šības pārbaudes iekārta ikdienā tiek intensīvi izmantota, un tās tehniskais resurss ir izsmelts. Tādēļ iekārtas veiktspējas uzturēšanai atbilstoši iepriekš minēto Eiropas Komisijas (EK) normatīvo aktu prasībām tuvākajā nākotnē būs nepieciešami nesamērīgi lieli uzturēšanas izdevumi.

Tāpēc 2019. gada 8. jūlijā Satiksmes ministrija ar rīkojumu Nr. 01-03/94, pamatojoties uz 2019. gada 28. maija Ministru kabineta rīkojumu Nr. 258 "Par valsts budžeta programmas 44.00.00 "Līdzekļi aviācijas drošības, glābšanas un civilmilitārās sadarbības nodrošināšanai" līdzekļu izlietojumu", piešķir lidostai "Rīga" dotāciju 42 724 EUR apmērā, lai segtu izdevumus saistībā ar lielizmēra reģistrētās bagāžas drošības pārbaudei nepieciešamās rentgena iekārtas iegādi.

Nodarbinātības pasākumi

Līguma par pasākuma "Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs" īstenošanu ietvaros 2019. gadā tika saņemta dotācija no NVA 34 396,65 EUR apmērā. Piešķirtie līdzekļi šim mērķim izlietoti pilnā apmērā. Vairāk par nodarbinātības projektu [lasīt 46. lpp.](#)

TARIFU POLITIKA

Lidosta "Rīga" tarifus nosaka, izmantojot t.s. "vienas kases" principu. Šis princips paredz, ka izmaksas tiek segtas gan no aviācijas pakalpojumu, gan no neaviācijas pakalpojumu ieņēmumiem, kas ietekmē lidsabiedrībām un pasažieriem piemēroto maksu apmēru. Kopumā tarifiem būtu jānosedz

patdarbības izmaksas un kapitālieguldījumu finansēšanas izmaksas, paredzot arī samērīgu peļņu.

Eiropas tiesību akti aizliedz lidsabiedrību klientu diskrimināciju un nelikumīgu valsts atbalstu, tādēļ lidosta "Rīga" tarifu/maksu struktūru

var mainīt, tikai ievērojot Rīgā 2011. gada 5. jūlijā izdotos Ministru kabineta noteikumus Nr. 540 "Lidlaukā sniegto pakalpojumu maksas noteikšanas un mainīšanas kārtība", kuros iekļautas no Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 11. marta Direktīvas 2009/12/EK "Par lidostas

maksām" izrietošās tiesību normas. Galvenie principi tarifu noteikšanā ir tarifu caurskatāmība, tiesiskums un vienlīdzība. Pirms maksu izmaiņām notiek konsultācijas ar aviopārvadātājiem par tajās iekļautajām izmaksām un to apmēru.

"Vienas kases" princips

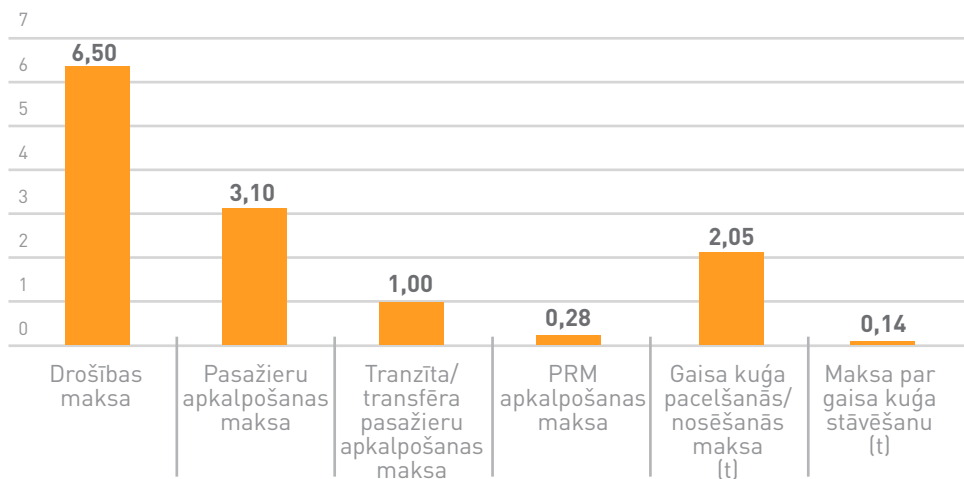
Tarifu struktūra

Lidostā "Rīga" lielākā daļa maksu tiek iekasētas šādās tarifu kategorijās:

- drošības maksa;
- pasažieru apkalpošanas maksa;
- gaisa kuģu pacelšanās/nosēšanās maksa.

Lidostas "Rīga" tarifi, EUR (bez PVN) (spēkā no 02.03.2017.)

Drošības maksa ietver šādus lidostas "Rīga" pakalpojumus:

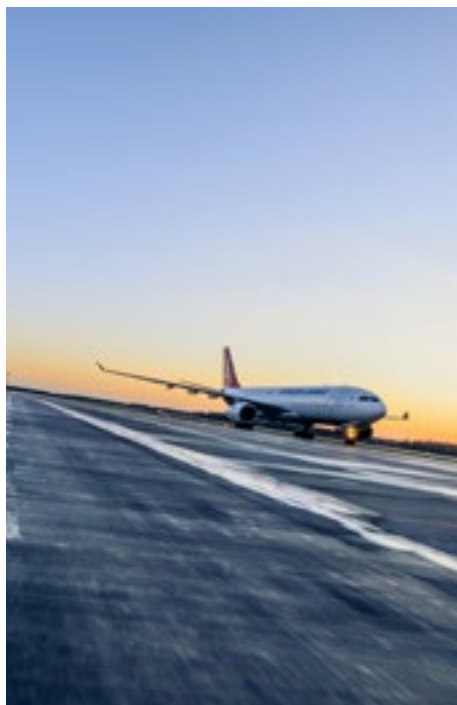
- pasažieru drošības pārbaudi;
- pasažieru reģistrētās un rokas bagāžas pārbaudi;
- lidostas drošības un krīzes vadības (tostarp glābšanas) nodrošināšanu.

Tajā ietverti arī CAA gaisa kuģu lidojumu drošuma un civilās aviācijas drošības uzraudzības nodrošināšanas pasākumi.

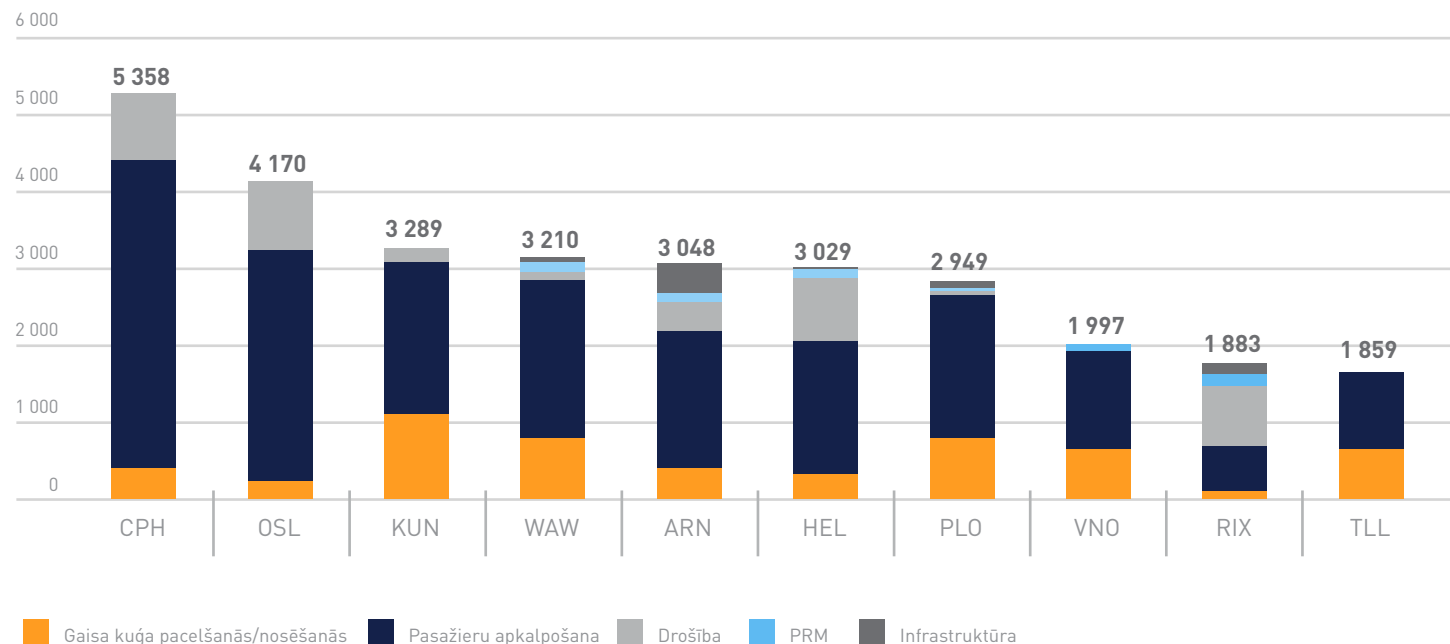
Drošības maksa, pasažieru apkalpošanas maksa, transfēra pasažieru apkalpošanas un PRM pasažieru ap-

kalpošanas maksa tiek piemērota par katru izlidojošo pasažieri.

Maksa par gaisa kuģa pacelšanos un nosēšanos, kas ietver skrejceļa un manevrēšanas ceļu, skrejceļa un manevrēšanas ceļu apgaismojumu, lidlauka vadības dienesta pakalpojumus un citas lidlauka infrastruktūras izmantošanu, ja infrastruktūra nepieciešama gaisa kuģa pacelšanās un nosēšanās nodrošināšanai, ir 2,05 EUR par katrām 1000 gaisa kuģa maksimāli pieļaujamās pacelšanās masas kilogramiem (noapaļojot uz augšu līdz 10 kg) katrā pacelšanās un nosēšanās reizē. Maksa par gaisa kuģa stāvēšanu tiek noteikta par

Lidostu noteikto maksu salīdzinājums pa gaisa kuģu tipi, EUR (2020. gads)

katriem 1000 gaisa kuģa maksimāli pieļaujamās pacelšanās masas kilogramiem stundā.

Tarifu konkurētspēja

Lidosta "Rīga" aviokompānijām piedāvā vienus no zemākajiem lidostu tarifiem Eiropā. Atkarībā no apkalpotā gaisa kuģa tipa 2019. gadā lidostas "Rīga" tarifi bija paši zemākie vai otrie zemākie reģionā. Lidosta "Rīga" piešķir tarifu atlaides jauniem maršrutiem, kas pārsniedz 4200 km attālumu, lai atbalstītu galamērķu

tīkla paplašināšanu un tālo galamērķu atklāšanu, saskaņā ar 2017. gada 28. februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 111 "Noteikumi par valsts akciju sabiedrības "Starptautiskā lidosta "Rīga"" lidlaukā sniegto pakalpojumu maksu". Savukārt tuvākiem jaunatklātiem galamērķiem un jauniem aviopārvadātājiem tiek piedāvāts atbalsts mārketinga aktivitāšu veidā – reklāmas vietas terminālī, pirmā lidojuma atklāšanas pasākums, publicitāte plašsaziņas līdzekļos, kampaņas sociālajos medijos u.c.

Salīdzinot lidostas maksas, ir svarīgi salīdzināt kopējo summu par gaisa kuģi, kas jāmaksā aviopārvadātājam, jo lidostām ir atšķirīga pieeja maksu noteikšanā un to struktūra atšķiras. Lidostas var darboties pēc principa, ka visas aviācijas izmaksas tiek nosegtas ar aviācijas ienākumiem, vai, līdzīgi kā Rīgas lidosta, izvēlēties kompensēt daļu no aviācijas izmaksām ar neaviācijas ienākumiem, kas ļauj maksas noteikt zemākas. Daļa lidostu infrastruktūras un drošības maksas izdala atsevišķi, citur izmaksas iekļautas pa-

sažieru apkalpošanas maksā.

Ņemot vērā lidostas "Rīga" pasažieru skaita izaugsmi pēdējos gados, šāda tarifu stratēģija ir veicinājusi uzņēmuma attīstību. Tādēļ vidējā termiņā ir plānots to saglabāt, bet tālākā periodā vērtēt, vai ar šādu tarifu struktūru uzņēmums spēs nodrošināt investīciju kapitālu attīstības projektu īstenošanai. Atkarībā no tirgus situācijas lidosta "Rīga" plāno pārskatīt savus tarifus atbilstoši aviācijā ierastai praksei – ik pēc pieciem gadiem.

INVESTĪCIJAS

Pasažieru termināļa paplašināšana | Kravu segmenta attīstība | Projekta "Drošas un videi draudzīgas infrastruktūras attīstība" īstenošana

INVESTĪCIJAS UN ATTĪSTĪBAS PROJEKTI

203-1

Lidosta "Rīga" kā lidostas operators un teritorijas īpašnieks nodrošina visaptverošu biznesa platformu gandrīz visai Latvijā pārstāvētajai aviācijas vērtību ķēdei. Lidsabiedrībām, kravu operatori, aviācijas tehniskās apkopes un remonta pakalpojumu sniedzējiem, kā arī virszemes apkalpošanas pakalpojumu sniedzējiem ir vissvarīgākā loma lidostas "Rīga" infrastruktūras attīstīšanā. Lidosta "Rīga" nodrošina vienlīdzīgu atkiesmi pret visiem tirgus dalībniekiem, vietējiem un ārvalstu piegādātājiem, kā arī pakalpojumu sniedzējiem.

Īpašu uzmanību lidosta "Rīga" velta savai kapacitātei. Tās paaugstināšanai jau šobrīd ir veikti būtiski ieguldījumi lidlaukā. Augstākie standarti aviācijas un lidojumu drošības un drošuma jomā ir sasniegti, un patlaban galvenā uzmanība tiek pievērsta pasažieru pārvadājumu un infrastruktūras attīstībai.

Risinot jaunā koronavīrusa Covid-19 pandēmijas izaicinājumus, lidosta "Rīga" ir pieņēmusi stratēģiskus lēmumus turpināt investīcijas nozīmīgākajos attīstības projektos, kas ļaus uzņēmumam no krīzes iziet vēl konkurētspējīgākam.

Pasažieru termināļa paplašināšana

Lidosta "Rīga" ir uzsākusi vērienīgu attīstības projektu, kurā plānots izbūvēt pasažieru termināļa paplašinājumu ar kapacitāti līdz 12 miljoniem pasažieru gadā. Paplašinātais lidostas terminālis būs savienots ar *Rail Baltica* dzelzceļa staciju, veidojot vienotu pasažieru apkalpošanas kompleksu.

2019. gadā termināļa paplašināšanas projekts bija projektēšanas stadijā. Projektē piegādātāju apvienība *One Works, Sintagma, Vektors T*, kas uzvarēja konkursā. Tās dalībnieki ir Itālijas uzņēmums *Sintagma*, kas specializējas transporta infrastruktūras projektu īstenošanā, itāļu kompānija *One Works*, kas izstrādājusi daudzu lidostu attīstības un paplašināšanas projektus, tostarp Venēcijas Marko Polo starptautiskās lidostas rekonstrukcijas projektu un Briseles Šarleruā lidostas pasažieru termināļa paplašināšanas koncepciju, kā arī Baltijas mākslīgo būvju projektēšanas birojs *Vektors T*.

Kravu segmenta attīstība

Kravu segmenta attīstība ir viena no lidostas "Rīga" prioritātēm. 2019. gadā lidostā tika uzsākta jauna kravu perona būvniecība ar pazemes degvielas uzpildes hidrantu sistēmu, kas ļaus uzņēmumam dubultot kapacitāti kravu apkalpošanas jomā un padarīs Rīgas lidostu pievilcīgāku gaisa kravu pārvadātājiem no visas pasaules. 2019. gada nogalē lidosta arī noslēdza līgumu ar starptautisko loģistikas kompāniju *DHL*, kas paredz lidostā "Rīga" izbūvēt vienu no modernākajiem sūtījumu apstrādes un loģistikas centriem Eiropā. Sadarbībā ar investoriem un starptautiskās aviācijas loģistikas ekspertiem iecerēts arī attīstīt multifunkcionālu kravu loģistikas centru.

Projekta "Drošas un videi draudzīgas infrastruktūras attīstība starptautiskajā lidostā "Rīga"" īstenošana

Vēl 2016. gadā lidosta "Rīga" noslēdza līgumu ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par Kohēzijas fonda projekta "Drošas un videi draudzīgas infrastruktūras attīstība starptautiskajā lidostā "Rīga"" īstenošanu, lai turpinātu sniegt drošus un videi draudzīgus pakalpojumus, ieviešot mūsdienīgas tehnoloģijas un samazinot videi radīto kaitējumu.

2019. gadā kopumā tika plānotas investīcijas 24 577 tūkst. EUR apmērā, no kurām pārskata gadā realizēts turpmāk tabulā redzamais

Investīciju projekti (tūkst. EUR)	Plānots 2019. gadā	Realizācija pārskata periodā	Realizācija procentuāli
Pasažieru un gaisa kuģu apkalpošanas infrastruktūra	14 713	11 418	78%
Ārkārtas situāciju, drošības un IT infrastruktūra	3 245	2 926	90%
Lidlauka infrastruktūra	3 238	2 829	87%
Autotransporta, tehnikas un perona aprīkojuma nomaiņa	2 347	868	37%
Lidostas teritorijas infrastruktūra	484	2 546	526%
Elektroapgādes infrastruktūras attīstība	429	602	140%
Citi projekti	120	658	546%
Kopā	24 577	21 848	89%

Līguma par *DHL* reģionālā loģistikas centra izbūvi lidostā "Rīga" parakstīšana

Pasažieru termināļa paplašināšana | Kravu segmenta attīstība | Projekta "Drošas un videi draudzīgas infrastruktūras attīstība" īstenošana

Projekts iekļauj septiņas aktivitātes:

- otras ātrās nobrauktuves izbūve;
- peronu manevrēšanas ceļu aprīkošana ar ass gaismām;
- tehnisko dienestu ēkas rekonstrukcija;
- publiskās daļas lietus ūdens kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija un Muzeja ielas rekonstrukcija;
- oglekļa dioksīda emisiju samazināšana lidostas teritorijas apgaismojuma infrastruktūrā;
- helikopteru nosēšanās laukuma izbūve;
- trešā standarta EDS iekārtu iegāde.

Viena no aktivitātēm 2019. gadā ir pilnībā īstenota, pārējām veikta projektu izstrāde, dažām uzsākti būvdarbi vai izstrādātas iepirkumu prasības.

Kopā 2019. gadā īstenotas investīcijas 21 848 tūkst. EUR apmērā jeb 89% no plānotā apjoma.

Lai spētu apkalpot strauji pieaugošo tranzīta pasažieru skaitu un kravu apjomus, kā arī nodrošinātu tam atbilstošu infrastruktūru, kas plānota lidostas "Rīga" vidēja termiņa stratēģijā, uzņēmums 2020. gadā plāno:

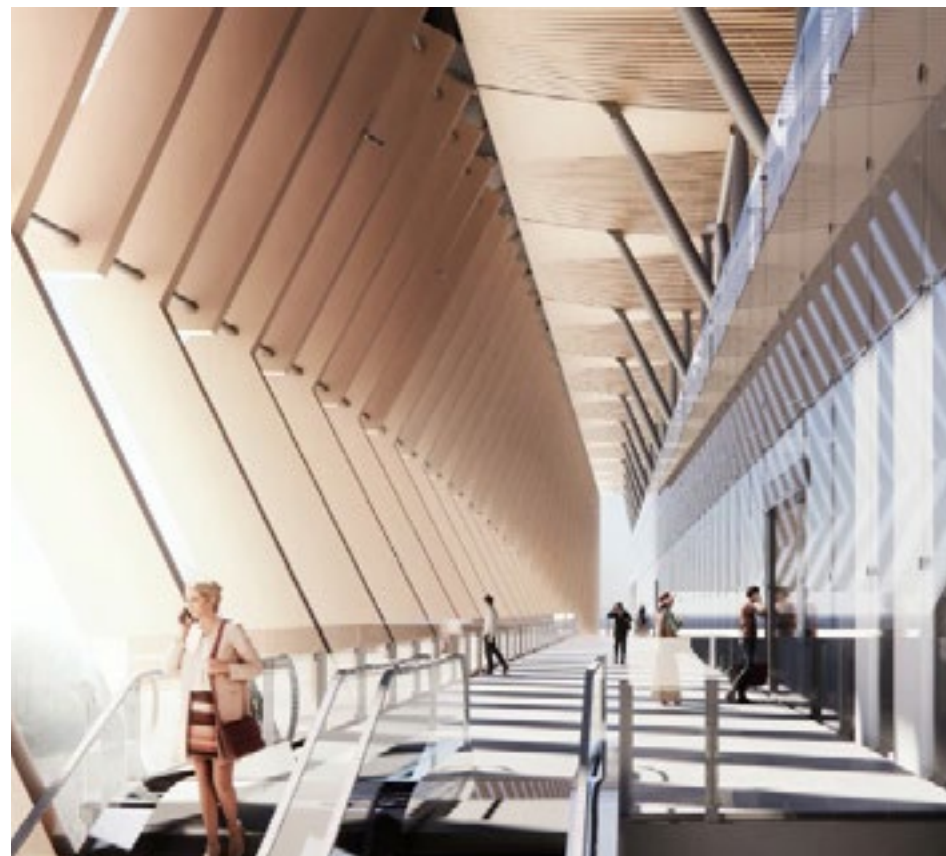
- veikt uzlabojumus lidostas infrastruktūrā pasažieru un lidsabiedrību apkalpošanas kapacitātes paaugstināšanai;

- īstenot prioritāros investīciju projektus:

- termināļa 6. kārtas paplašināšana (pabeidzot darbu pie tehniskā projekta izstrādes un uzsākot darbu pie iepirkuma dokumentācijas sagatavošanas būvniecības darbu veikšanai);
- Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošana (2. ātrās nobrauktuves izbūve, 2. perona paplašināšana, peronu manevrēšanas ceļu ass līnijas uguņu ierīkošana, helikopteru nosēšanās laukuma izbūve, kā arī tehnisko dienestu ēkas rekonstrukcija);
- kravu perona (5. perons) infrastruktūras izveide, tā nodošana ekspluatācijā.

Investīcijas inovācijās un pētniecībā

2019. gadā lidosta "Rīga" nav veikusi nozīmīgus inovāciju un pētniecības projektus.

EDZL publicitātes foto

EDZL publicitātes foto

EDZL publicitātes foto

The image features a minimalist, abstract design on the left side, composed of several solid orange rectangles of varying sizes and orientations, set against a white background. The shapes are arranged in a way that suggests a grid or a series of overlapping blocks. On the right side, the word "DROŠĪBA" is written in a bold, dark grey, sans-serif font. The letter 'Š' has a small 'v' above it, and the letter 'Ī' has a horizontal bar above it, indicating it is a Latvian word. The overall composition is clean and modern.

DROŠĪBA

Drošības pārvaldības sistēmas darbība | Drošības gadījumu uzskaitē un izvērtēšana | Drošības mērķi | Drošības risku vadība | Drošības un taisnīguma kultūras veicināšana un komunikācija
Neatbilstību gadījumi attiecībā uz produktu un pakalpojumu ietekmi uz veselību un drošību | Sadursmes ar putniem

DROŠĪBA (DROŠUMS) UN RISKU VADĪBA

103

Lidosta "Rīga" daudzus gadus ir strādājusi ļoti intensīvā režīmā ar nepietiekamu infrastruktūras kapacitāti. Ar katru gadu ir pieaudzis gan lidojumu, gan pasažieru skaits ([lidojumu un pasažieru skaita statistika pieejama 11. lpp. sadaļā "Par lidostu"](#)). Lidlaukā un pieguļošajās lidostas teritorijās iepļānoti un jau uzsākti apjomīgi būvdarbi – 2. perona rekonstrukcija, heliporta izbūve, 5. perona izbūve, jaunas skrejceļa ātrās nobrauktuves izbūve, skrejceļa seguma un nomaļu atjaunošana, 2. un 3. perona ass līniju uguņu izbūve, skrejceļa uguņu sistēmas barojošo elektrības apakšstaciju renovācija, kā arī piecu pasažieru gaisa tiltu nomaiņa, pasažieru termināļa paplašināšana, *Rail Baltica* lidostas stacijas izbūve un LGS gaisa satiksmes vadības torņa būvniecība.

Efektīva drošības pārvaldība šādos darba apstākļos ir kritiski svarīga. Esošajā augstajā darba intensitātē, kad ir daudz apkalpošanas operāciju, kas ir koncentrētas noteiktos diennakts laikos atbilstoši aviokompāniju lidojumu grafikam, iespējamība sistēmu, tehnikas un darbinieku kļūdām vai atkāpēm

no noteiktās kārtības palielinās.

Lidosta "Rīga" velta lielu uzmanību drošības gadījumu uzskaitē, visu gadījumu un tendenču analīzei, kā arī izrietošo risku uzraudzībai un mazinošo darbību ieteikumu izvirzīšanai vispārējās drošības uzlabošanai.

Drošības pārvaldības sistēmas (DPS) darbība

Drošības prasības lidostas "Rīga" darbībai Regulas Nr. 139/2014 ietvertajā sfērā nosaka Lidlauka atbildīgais vadītājs, bet drošības prasības pārējai lidostas darbībai nosaka uzņēmuma augstākā vadība, ievērojot ICAO (Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija), EK un citu lidostas darbību reglamentējošo un rekomendējošo dokumentu prasības. DPS darbības sfēru, prioritātes un virzību nosaka DPS stratēģija, drošības politika un mērķi. Drošības politiku nosaka Lidlauka atbildīgais vadītājs un uzņēmuma valde. Politika ietver augstākās vadības apņemšanos izpildīt lidostas "Rīga" darbībai noteiktās prasības un nepārtraukti pilnveidot DPS darbības efektivitāti.

Drošības pārvaldības sistēmas darbība | Drošības gadījumu uzskaitē un izvērtēšana | Drošības mērķi | Drošības risku vadība | Drošības un taisnīguma kultūras veicināšana un komunikācija | Neatbilstību gadījumi attiecībā uz produktu un pakalpojumu ietekmi uz veselību un drošību | Sadursmes ar putniem

Uzņēmumā ir ieviesta un tiek uzturēta DPS, kuras galvenais uzdevums ir pārvaldīt lidostā notiekošo darbību drošību un veicināt drošības kultūras plašāku un dziļāku iesakņošanu visu lidostas "Rīga", kā arī lidostā strādājošo uzņēmumu, organizāciju un valsts institūciju darbinieku apziņā un darbībā. DPS darbībā tiek iesaistītas visas uzņēmuma struktūrvienības, kā arī citas lidostā strādājošās kompānijas.

Ar DPS palīdzību sistemātiski notiek lidostas darbību apdraudošo risku identifikācija, novērtēšana un samazināšana, lai nodrošinātu lidostā "Rīga" noteikto drošības līmeni. 2019. gadā lidlauka procesos kopumā notika 306 drošības (risku) novērtējumi par procesos veikto izmaiņu potenciālo ietekmi uz lidlauka drošību (lidlauka uzturēšanas procesā – 183, kustības vadības procesā – 57, gaisa kuģu apkalpošanas procesā – 44 un ārkārtas situāciju vadības procesā – 22). Līdztekus izmaiņu ietekmes novērtējumiem DPS notiek arī esošo jeb pastāvošo risku vadība, kas izpaužas to regulārā atkārtotā izvērtēšanā ar mērķi uzraudzīt un noturēt risku pakāpi drošībai atbilstošā pieņemamā līmenī. 2019. gadā lidlauka procesos novērtētas kopumā 203 drošības apdraudējumu risku pakāpes (lidlauka uzturēšanas procesā – 144, kustības vadības procesā – 33, gaisa kuģu apkalpošanas pro-

cesā – 22 un ārkārtas situāciju vadības procesā – 4). DPS rūpējas par drošības nodrošināšanai nepieciešamo resursu piesaisti, darbinieku kvalifikācijas uzturēšanu, kā arī veic metodisku uzraudzību par drošības prasību ievērošanu lidostā notiekošo procesu norisē.

DPS darbības uzraudzība notiek ar periodisku drošības auditu un sistemātisku drošības inspekciju palīdzību. Drošības auditi ir noteikti gada plānā, ko apstiprina uzņēmuma valde. Sistemātisku drošības prasību ievērošanas kontroli lidosta "Rīga" īsteno ar neatkarīgu drošības inspekciju palīdzību. 2019. gadā notika 58 inspekcijas (lidlauka uzturēšanas procesā – 13, kustības vadības procesā – 8, gaisa kuģu apkalpošanas procesā – 32 un ārkārtas situāciju vadības procesā – 5). Sarežģītos gadījumus vienmēr izvērtē DPS darba grupā vai drošības komitejās.

DPS ietvaros pienākumi un atbildības ir definētas visos lidostas "Rīga" administratīvajos un operatīvajos līmeņos no augstākās vadības līdz ierindas darbiniekam, kā arī citu lidostā strādājošo kompāniju atbildīgajām personām un darbiniekiem. Sistemātiski darbojas DPS darba grupa, kuras dalībnieku pienākums ir atbilstoši savai kompetencei aktīvi iesaistīties DPS darbības efektivitātes izvērtēšanā, konstatēto problēmu analizē un DPS darbības

pilnveidē. DPS darba grupas sanāksmes notiek reizi mēnesī. Regulāri tiek organizētas Drošības komitejas, kuru darbības mērķis ir nodrošināt aktīvu komunikāciju starp lidostas un tajā strādājošo citu kompāniju pārstāvjiem par uzņēmuma drošībai svarīgiem jautājumiem un saskaņot visu ieinteresēto pušu viedokļus. Komiteju darbības uzdevumos ietilpst DPS darbības rezultātu apspriešana, drošības gadījumu izskatīšana un statistikas analīze, starptautiskās pieredzes apspriešana un priekšlikumu izstrāde DPS darbī-

bas pilnveidei. Lidostā darbojas četras Drošības komitejas – Skrejceļa drošības komiteja, Gaisa kuģu apkalpošanas drošības komiteja, Lidlauka uzturēšanas un kustības vadības drošības komiteja un Ārkārtas situāciju vadības drošības komiteja.

Divas reizes gadā notiek DPS vadības pārskata grupas sanāksmes, kurās piedalās Lidlauka atbildīgais vadītājs, uzņēmuma valde, departamentu direktori, DPS vadītājs un pieaicinātie speciālisti. DPS vadības pārskata gru-

Drošības pārvaldības sistēmas darbība | Drošības gadījumu uzskaitē un izvērtēšana | Drošības mērķi | Drošības risku vadība | Drošības un taisnīguma kultūras veicināšana un komunikācija
Neatbilstību gadījumi attiecībā uz produktu un pakalpojumu ietekmi uz veselību un drošību | Sadursmes ar putniem

pas sanāksmes tiek organizētas, lai izvērtētu DPS darbības efektivitāti un pilnveidošanas iespējas.

Drošības gadījumu uzskaitē un izvērtēšana

Viens no DPS darbības efektivitātes raksturotājiem ir lidostā "Rīga" reģistrētie drošības gadījumi. 2019. gadā lidostā reģistrēti 2 113 gadījumi jeb 24,29 gadījumi uz 1000 lidojumiem (samazinājums pret 2018. gadu – 2,07%). Lidostā ir ieviesta obligātā un brīvprātīgā drošības gadījumu un apdraudējumu ziņošanas kārtība. Visus drošības gadījumus reģistrē vienotā datubāzē. Atbilstoši drošības gadījuma veidam un nozīmībai tiek ierosināta tā izmeklēšana un analīze. Drošības gadījumu dati periodiski tiek

apkopoti un analizēti gan DPS vienībā, gan DPS darba grupā, nepieciešamības gadījumos pieaicinot ekspertus un iesaistītos lidlauka pakalpojumu sniedzējus. Regulāri pārskati par drošības gadījumiem tiek elektroniski nosūtīti Lidlauka atbildīgajam vadītājam, uzņēmuma valdei, struktūrvienību vadītājiem, kā arī lidostā "Rīga" strādājošām kompānijām.

Drošības līmeņa raksturošanai katrā no DPS kontrolētajiem pamatprocesiem ir noteikti drošības stāvokļa indikatori, piemēram, "Naftas produktu noplūžu gadījumi", "Ar horizontālo zīmju vai marķējuma neievērošanu saistītie gadījumi", "Gaisa kuģu izstumšanas procedūras neievērošanas gadījumi" u.c., kuriem pēc

iespējas ir noteikta mērķvērtība, ko ne retāk kā vienu reizi gadā pārskata DPS darba grupa. Drošības stāvokļa indikatoru uzrauga par procesu norisi atbildīgās struktūrvienības vadītājs. DPS nodrošināšanas vienība apkopo datus par kalendārajā mēnesī reģistrētajām drošības indikatoru skaitliskajām vērtībām, kas kopā ar konkrētiem piemēriem tiek apspriestas ikmēneša DPS darba grupas sanāksmēs.

DPS rūpīgi seko līdzi drošības gadījumu tendencēm un nepieciešamības gadījumā katru gadu pārskata, papildina vai sīkāk iedala drošības gadījumu indikatorus. 2019. gadā tika ieviesti desmit jauni indikatori. Jaunu indikatoru noteikšana nepieciešama, lai izdalītu gadījumus, kas

līdz šim nav reģistrēti bieži un tādēļ tikuši reģistrēti aptverošākā indikatorā. Piemēram, Gaisa kuģu apkalpošanas process tika papildināts ar indikatoriem "Ar gaisa kuģu tehniskās apkopes angāru uzturēšanu saistītie gadījumi", "Ar pasažieru gaisa tiltu lietošanu saistītie gadījumi", "Ar konveijera lietošanu saistītie gadījumi" un "Ar zemes strāvas avotu lietošanu saistītie gadījumi", kas ļauj izsekot tendencēm tehnoloģisko iekārtu lietošanā un uzturēšanā, tā ļaujot procesa turētājiem precīzi novērtēt situāciju un kvalitatīvāk izvērtēt riskus. Drošības indikatori tiek izmantoti arī drošības mērķu noteikšanai.

Drošības mērķi

Drošības mērķus definē tiešā saistībā ar Lidlauka atbildīgā vadītāja un uzņēmuma valdes apstiprināto Drošības politiku. Mērķi nosaka konkrētu drošības līmeni vai procesa sniegumu, kas jāsasniedz noteiktā laika periodā. Lidostā "Rīga" drošības mērķus nosaka kalendārajam gadam. Drošības mērķus iespēju robežās izsaka kvantitatīvos rādītājos, izmantojot drošības stāvokļa indikatorus. Piemēram, "Nepieļaut transportlīdzekļu un cilvēku nesankcionētu nokļūšanu GSV "Tornis" atbildības zonā gadījumu skaitu lielāku nekā 0,01 gadījums uz 1000 lidojumiem" (mērķis netika sasniegts, 2019. gadā reģistrēti 0,05 gadījumi uz 1000

Drošības pārvaldības sistēmas darbība | Drošības gadījumu uzskaitē un izvērtēšana | Drošības mērķi | Drošības risku vadība | Drošības un taisnīguma kultūras veicināšana un komunikācija
Neatbilstību gadījumi attiecībā uz produktu un pakalpojumu ietekmi uz veselību un drošību | Sadursmes ar putniem

lidojumiem), "Nepieļaut lidlauka ugunu un elektrisko sistēmu uzturēšanas drošības gadījumu skaitu lielāku par 3,03 gadījumiem uz 1000 lidojumiem" (mērķis tika sasniegts, 2019. gadā reģistrēti 1,98 gadījumi uz 1000 lidojumiem).

Drošības mērķus nosaka lidostai kopumā (tostarp citām kompānijām) un uzņēmuma struktūrvienībām atsevišķi. Struktūrvienību mērķus definē, balstoties uz struktūrvienības pārziņā esošo procesu drošības (risku) novērtējuma rezultātiem, struktūrvienības sniegu-

mu drošības jomā un reglamentējošu un rekomendējošu dokumentu prasībām. Struktūrvienību vadītāju sagatavotos drošības mērķu projektus izvērtē DPS darba grupā, kura arī nolemj par lidostas kopējo un struktūrvienību drošības mērķu galaredakciju. Katra drošības mērķa sasniegšanai struktūrvienību vadītāji nosaka rīcības uzdevumus, kas arī tiek izvērtēti DPS darba grupā, pirms DPS vadītājs tos apkopo vienotā rīcības plānā, kuru apstiprina Lidlauka atbildīgais vadītājs un uzņēmuma valde.

Drošības risku vadība

Lidlauka ekspluatācijas drošības līmeņa nodrošināšanai un mērķtiecīgai riska līmeņa samazināšanai izmanto risku vadību. Tās mērķis ir identificēt un novērtēt lidlauka drošību ietekmējošos esošos un potenciālos apdraudējumus drošības pārvaldības sistēmā un atbilstoši drošības (risku) novērtējuma rezultātiem izlemt par adekvātiem un racionāliem risku pakāpju samazināšanas pasākumiem lidlauka drošības nodrošināšanai un paaugstināšanai. Risku vadību veic visos DPS kontrolētajos procesos.

Risku vadības procesā, identificējot apdraudējumu un novērtējot apdraudējuma risku pakāpi, tiek noteikts esošais lidlauka drošības stāvokļa līmenis, kā arī nepieciešamie apdraudējuma risku pakāpes samazināšanas pasākumi. Apdraudējumu risku pakāpes, kuras ir augstākas par pieņemamo riska līmeni, ir jāsamazina līdz pieņemamam līmenim, nosakot adekvātus un racionālus risku pakāpes samazināšanas pasākumus.

Risku vadība ir nepārtraukts process, kura intensitāte ir atkarīga no apdraudējuma riska pakāpes. 2019. gadā lidlauka procesos DPS ietvaros pārvērtējot esošo jeb pastāvošo apdraudējumu risku pakāpes, kopumā noteikti 123 risku pakāpi samazinoši pasākumi (lidlau-

ka uzturēšanas procesā – 102, kustības vadības procesā – 5, gaisa kuģu apkalpošanas procesā – 15 un ārkārtas situāciju vadības procesā – 1), no kuriem 2019. gadā īstenots 101 pasākums ar izpildes termiņu līdz 2019. gada 31. decembrim. 22 pasākumiem noteikts cits pasākuma izpildes termiņš citā – vēlākā – gadā. Īstenojot minētos risku pakāpes samazināšanas pasākumus, 60 apdraudējumiem risku pakāpe samazinājās par vienu līmeni.

Lēmumu pieņemšana visā risku vadības procesā balstās uz kopīga viedokļa izstrādi, kas tiek pieņemts darba grupā. Darba grupas veido risku vadības un struktūrvienību deleģētie speciālisti un eksperti. Drošības (risku) novērtējumā atspoguļo darba grupā apspriesto informāciju, ar faktiem pamatotus argumentus, viedokļus, statistiku, pierādījumus, tostarp arī veikto izmeklēšanu, auditu, inspekciju rezultātus saistībā ar minēto procesu, kas ietekmē darba grupas galalēmumu.

Drošības un taisnīguma kultūras veicināšana un komunikācija

Drošības kultūras pamats ir Lidlauka atbildīgā vadītāja un uzņēmuma valdes definētā drošības politika un drošības uzstādījums lidostā veicamajām darbībām. DPS rūpējas par drošības prasību izskaidrošanu, to izpildes nodro-

Drošības pārvaldības sistēmas darbība | Drošības gadījumu uzskaitē un izvērtēšana | Drošības mērķi | Drošības risku vadība | Drošības un taisnīguma kultūras veicināšana un komunikācija | Neatbilstību gadījumi attiecībā uz produktu un pakalpojumu ietekmi uz veselību un drošību | Sadursmes ar putniem

šināšanu un drošības problēmu aktīvu un atklātu apspriešanu. Visu līmeņu lidostas vadītāju aktīva iesaistīšanās drošības nodrošināšanā veicina uzņēmuma, un citu lidostā strādājošo kompāniju darbinieku, apziņas veidošanos, ka drošība ir prioritāte.

Augsta darbinieku atbildība un motivācija ir lidostas "Rīga" drošības kultūras stūrakmens. Drošības kultūra tiek uzturēta ar darbinieku apmācības sistēmu, aktīvi komunicējot par drošības jautājumiem un to nozīmību, kā arī veicot regulārus drošības veicināšanas pasākumus uzņēmumā kopumā un struktūrvienību ikdienas darbībā.

Visiem lidostas "Rīga" un citu kompāniju darbiniekiem tiek nodrošinātas nepieciešamās apmācības par drošības pārvaldības jautājumiem. Piemēram, apmācību programmā "Drošības pārvaldības sistēma" 2019. gadā apmācīti 469 darbinieki, vidējais vērtējums – 93,5%, "Drošums lidlaukā" apmācīti 469 darbinieki, vidējais vērtējums – 93,1%.

Komunikācija vienmēr ir būtiskākais faktors jebkurā darbības sfērā, bet īpaši tādā sarežģītā industrijā kā aviācija. DPS nodrošina efektīvu komunikāciju par drošības prasībām, to izpildes nodrošinājumu un konstatētajām problēmām. Papildus drošības komitejām un atsevišķām sanāksmēm ar

virszemes pakalpojumu sniedzējiem 2019. gadā izdoti desmit drošības biļeteni un desmit informatīvie materiāli par drošības gadījumiem citās lidostās. Drošības prasību izskaidrošanā iesaistās Lidlauka atbildīgais vadītājs, DPS vadītājs, DPS nodrošināšanas vienība, struktūrvienību un citu kompāniju vadītāji, operatīvie vadītāji, lidostas "Rīga" Personāla attīstības nodaļas darbinieki un Komunikācijas vienība.

lerosinājumus par uzlabojumiem drošības prasību ievērošanā var iesniegt jebkurš lidostas "Rīga" vai citas kompānijas darbinieks, sūtot e-pastu uz adresi safety@riga-airport.com vai aizpildot drošības ziņojumu [lidostas "Rīga" mājaslapā](#).

Katru ierosinājumu izvērtē DPS nodrošināšanas vienība un nepieciešamības gadījumā arī DPS darba grupa vai drošības komiteja, ja tiek lemts par nepieciešamajām darbībām, lai tas tiktu īstenots.

2019. gadā DPS izveidoja apmācību programmu "Taisnīguma kultūra organizācijā" un rīkoja vairākus seminārus gan uzņēmuma augstākajai un vidējai vadībai, gan lidostā strādājošo kompāniju vadītājiem. Atbilstoši Regulai Nr. 376/2014 par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā "Taisnīguma kultūra" ir kultūra, kurā

operatīvie un citi darbinieki netiek sodīti par viņu veiktajām darbībām, bezdarbību vai lēmumiem, kas ir samērojami ar viņu pieredzi, apmācību un par kuriem ir ziņots, bet kur netiek pieļauta rupja neuzmanība, tīši pārkāpumi un destruktīvas darbības. Balstoties uz šo atziņu, detalizēti tika izskatīta darbinieku motivācija dažāda veida rīcībai vai bezdarbībai, iespējamās vadības reakcijas uz darbinieka rīcību un veiksmīgākie situāciju risināšanas modeļi.

Neatbilstību gadījumi attiecībā uz produktu un pakalpojumu ietekmi uz veselību un drošību

416-2

2019. gadā šādi gadījumi nav reģistrēti.

Sadursmes ar putniem A09

2019. gadā lidostā "Rīga" apstiprināta 61 sadursme ar putniem. Uz 10 000 lidojumu sadursmju ar putniem koeficients ir 7,01.

**PAKALPOJUMU
KVALITĀTE**

PIEEJAMĪBA

Piekļuve ar sabiedrisko transportu

Atbilstoši ACI ASQ pētījuma datiem pasažieru skaits, kas ieradās lidostā vai atstāja lidostu, izmantojot sabiedrisko transportu, bija 21% no tiešo pasažieru kopskaita jeb 570 955 pasažieri.

Sabiedriskā transporta pieturvietā atrodas 300 metru attālumā no lidostas "Rīga" pasažieru termināļa. Nokļūšanai uz galvaspilsētu pasažieri var izmantot kādu no uzņēmuma PR SIA "Rīgas Satiksme" sabiedriskā transporta maršrutiem – 22. autobusu, 322. vai 341. ekspresbuzu. Sabiedriskais transports no lidostas "Rīga" uz Rīgu kursē vairākas reizes stundā, vidēji ik pēc 20 minūtēm.

Apzinoties, ka lidosta "Rīga" piedāvā plašāko galamērķu skaitu Baltijā un tādēļ to bieži izmanto kaimiņvalstu iedzīvotāji, no lidostas "Rīga" pieejama arī starpvalstu satiksme. 2019. gadā sešas starptautisko pārvadājumu kompānijas – *Ecolines*, *Nordeka*, *Lux Express Group*, *Tolimojo kelevinio transporto kompanija* (TOKS), *Ollex*, *Kautra*, *Klaipedos autobusu parkas* un *Dautrans* – nodrošināja pasažieru pārvadājumus uz Igauniju (Tallinu), Lietuvu (Viļņu, Šauļiem, Klaipēdu un

Kauņu), Krieviju (Sanktpēterburgu), Poliju (Varšavu) un Baltkrieviju (Minsku un Vitebsku). Ar starpvalstu satiksmes kompānijas *Dautrans* reisu uz Vitebsku pasažieri no Rīgas lidostas var doties arī uz otro lielāko Latvijas pilsētu Daugavpili.

Lidostā "Rīga" pasažieriem un klientiem ir pieejamas četras autostāvvietas, kopskaitā nodrošinot iespēju novietot 2886 auto. Procentuāli autostāvvietu kapacitāte (no stāvvietu kopskaita):

- īstermiņa autostāvvietā P1 - 12%;
- ilgtermiņa autostāvvietā P2 - 10%;
- ilgtermiņa stāvvietā P3 - 59%;
- ilgtermiņa stāvvietā P4 - 19%.

Īstermiņa autostāvvietā P1 atrodas termināļa priekšā, pirms ielidošanas sektoriem E un C, savukārt ilgtermiņa autostāvvietas P2, P3 un P4 atrodas dažu minūšu gājienā no lidostas termināļa. Klientu ērtībām no ilgtermiņa autostāvvietām pieejams bezmaksas transfērs uz lidostas termināli. Par īstermiņa autostāvvietas P1 izmantošanu, sagaidot vai pavadot pasažierus, pirmās desmit minūtes nav jāmaksā.

Visās autostāvvietās var norēķināties gan ar skaidru naudu, gan ar bankas karti, gan ar mobilo lietotni *Mobilly*.

← Piekļuve ar sabiedrisko transportu | Piekļuve cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām | Klientu attiecības un apmierinātība | Cilvēktiesības

Informācija par lidostas autostāvvietām ir pieejama lidostas "Rīga" mājaslapas sadaļā "[Autostāvvietas](#)".

Informācija par transporta veidiem nokļūšanai uz lidostu un no tās ir apkopota un pieejama latviešu un angļu valodā lidostas "Rīga" atvasinātajā lidostas interneta vietnē <https://airport-transport.lv/>

Piekļuve cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām

RIX 2

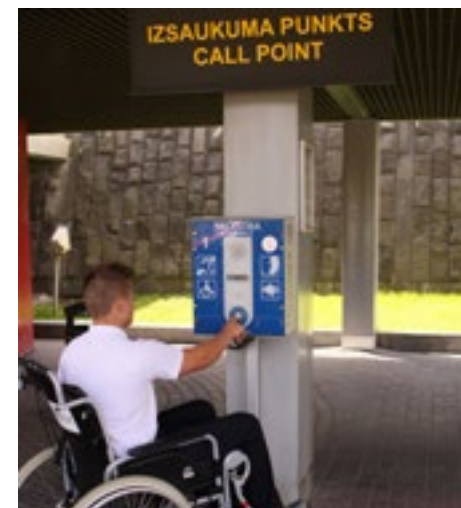
Lidosta "Rīga" ir atbildīga par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. EK 1107/2006 par invalīdu un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiesībām, ceļojot ar gaisa transportu prasību ieviešanu un nodrošināšanu. Tajā ir iekļauta personāla apmācība un izpratnes par invaliditāti vairošana, vides pieejamība, infrastruktūras uzlabošana/pielāgošana un vienlīdzīga, harmoniska un nediskriminējoša pasažieru

ar ierobežotām pārvietošanās spējām (PRM) apkalpošana. Atbilstoši Regulas Nr. EK 1107/2006 prasībām lidosta nodrošina vienlīdzīgu apkalpošanu visiem pasažieriem un lidostas "Rīga" viesiem.

Lidostas "Rīga" infrastruktūra ir būvēta 20. gadsimta 70. gados, kad Latvija bija PSRS daļa. Tolaik nepastāvēja mūsdienās pašsaprotamu jēdzienu un tāda prakse kā "vides pieejamība" un "universālais dizains".

Investējot pasažieru infrastruktūras modernizācijā, 1974. gadā celtais lidostas pasažieru terminālis ir papildināts ar piebūvēm, pielāgotām PRM un atbilstošām pieejamas vides prasībām ikvienam cilvēkam neatkarīgi no viņa fiziskajām vai citām spējām.

Lidostas sniegums šajā jomā ir augstu novērtēts starptautiskā līmenī – 2017. gadā lidosta "Rīga" saņēma Eiropas Civilās aviācijas konferences (ECAC) balvu *Best Practice Airports on PRM issues in Europe* un 2019. gadā ACI iekļāva lidostu "Rīga" trīs labāko Eiropas lidostu vidū kategorijā *Accessible Airports*, lidostu kategorijā, kuras apkalpo līdz 10 miljoniem pasažieru gadā. 2019. gadā no kopējām lidostā "Rīga" saņemtajām atzinībām visvairāk tika saņemtas par PRM pakalpojumu (vairāk par vienlīdzīgu pakalpojumu nodrošināšanu var [lasīt sadaļā](#)

["Cilvēktiesības" 84. lpp.\]](#)

PRM pakalpojums

PRM pakalpojums ir pieejams pasažieriem ar īslaicīgi vai pastāvīgi ierobežotām pārvietošanās spējām. Šo pakalpojumu ir jāpiesaka iepriekš aviobiļešu iegādes brīdī. Ja biļete ir iegādāta mazāk nekā divas dienas pirms lidojuma, pakalpojumu var pieteikt elektroniski, rakstot uz IPAsupervisor@riga-airport.com. Iepriekš pieteiktu PRM pakalpojumu lidosta nodrošina desmit minūšu laikā no tā aktivizēšanas brīža, bet iepriekš nepieteiktu – līdz pat 40 minūšu laikā.

Pakalpojumā tiek nodrošināta palīdzība no izsaukuma punkta līdz iekāpšanai gaisa kuģī, kas ietver:

Piekļuve ar sabiedrisko transportu | Piekļuve cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām | Klientu attiecības un apmierinātība | Cilvēktiesības

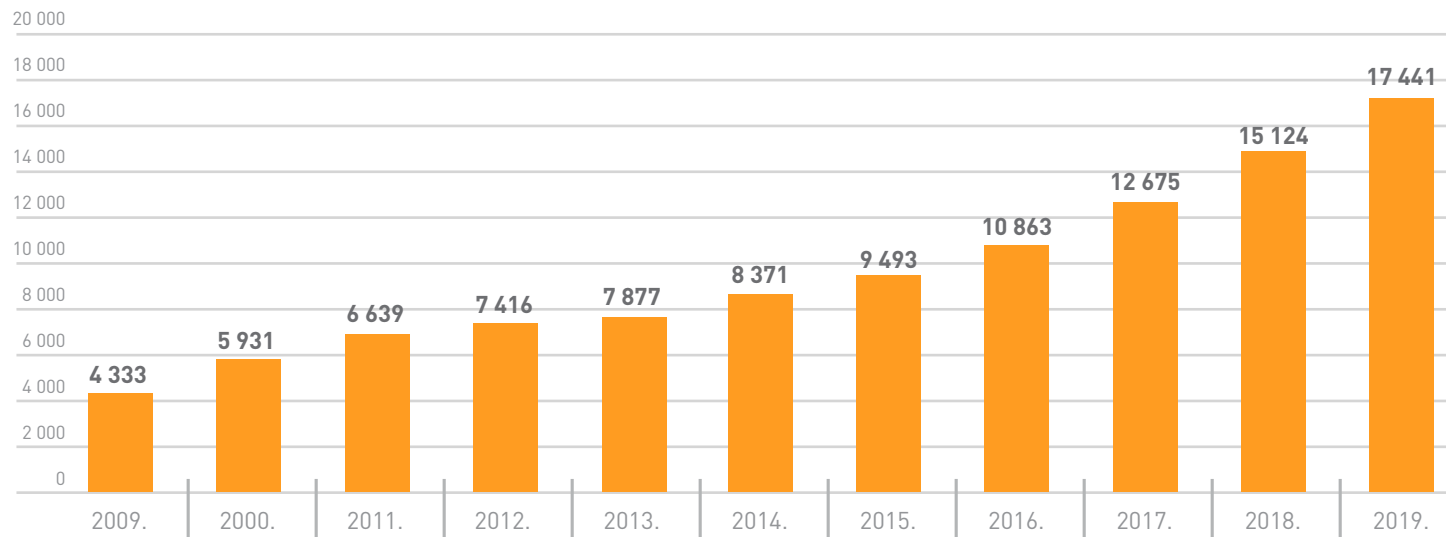
- palīdzību reģistrēties lidojumam, nodot bagāžu, ratiņkrēslu vai citu palīglīdzekli, kuru pārvadāšanai ir apstiprinājusi lidojumam izvēlēta aviokompānija;
- palīdzību veikt drošības, muitas un robežkontroles pārbaudi;
- palīdzību apmeklēt veikalu, kafējnīcas vai biznesa zāles telpas;
- palīdzību apmeklēt labierīcības;
- palīdzību nokļūt no izlidošanas sektora līdz gaisa kuģa sēdvietai un pasažiera rokas bagāžas nolikšanu tai paredzētajā vietā.

Atlidojot uz Rīgas lidostu tiek nodrošināta:

- palīdzība izkāpt no gaisa kuģa un nokļūt terminālī;
- palīdzība (ja pasažieris ir Latvijas rezidents) nokļūt līdz atlidošanas zālei, iziet muitas un robežkontroles pārbaudes, saņemt bagāžu, nokļūt līdz pasažiera nākamajam izvēlētajam punktam (lidostas teritorijā), kas ir autostāvvietā, taksometrs, sabiedriskais transports vai viesnīca;
- pasažiera nokļūšana līdz nepieciešamajam gaisa kuģu savienojumam (ja pasažieris lido transfērā) un palīdzība iziet muitas un robežkontroles pārbaudes.

2019. gadā lidostā "Rīga" tika apkal-

Lidostas "Rīga" PRM pasažieru skaits

poti par 15,3% PRM pasažieru vairāk nekā 2018. gadā. Kopumā reģistrēti 17 441 PRM pasažieri, kas ir jauns apkalpoto PRM pasažieru rekords.

Personāla apmācības darbam ar PRM pasažieriem

Lidostas "Rīga" PRM pasažieru apkalpošanas personālam uzņēmums nodrošina apmācības atbilstoši ECAC Doc.30 Annex 5-G prasībām.

2019. gadā apmācīti 37 lidostas darbinieki, kuri ir tieši iesaistīti PRM pasažieru apkalpošanā (iespējama fiziska

saskare), vairāk nekā 700 darbinieku, kas ir netieši iesaistīti PRM apkalpošanā (nav paredzēta fiziska saskare, piemēram, drošības, reģistrācijas vai gaisa kuģu apkalpošanas darbinieki), un vairāk nekā 300 darbinieku lidostas teritorijā un terminālī strādājošajos uzņēmumos un valsts iestādēs – muitā, Valsts robežsardzē, Valsts policijā, veikalos un kafējnīcās.

Apmācības darbiniekiem un ārējām organizācijām vada lidostas apmācību instruktori, kuri savukārt ir izgājuši apmācības Eiropā atzītā un sertificētā uzņēmumā un guvuši praktisku pieredzi PRM jomā.

KLIENTU ATTIECĪBAS UN APMIERINĀTĪBA

103

klientu viedokļa noskaidrošanai, apmierinātības izvērtējumam un nepieciešamo pilnveidojumu ieviešanai – notiek klientu aptaujas (pasažieri, aviopārvadātāji, lidlauka pakalpojumu sniedzēji, PRM pasažieri), ir izveidota Klientu servisa darba grupa, apkopotas un analizētas saņemtās klientu atsauksmes.

Pasažieru pieredze un apmierinātība

RIX 4

Pasažieru aptauja

Lidostas sniegto pakalpojumu un servisa kvalitātes novērtēšanai lidosta "Rīga" kopš 2015. gada piedalās ACI izveidotajā ASQ (*Airport Service Quality*) globālās salīdzinošās novērtēšanas programmā, kas nosaka pasažieru apmierinātību, ceļojot caur lidostu. Kopš 2016. gada Rīgas lidosta ir iekļauta ES lidostu grupā ar 5–15 miljoniem apkalpoto pasažieru gadā. 2019. gadā pasažieru apmierinātības aptaujā piedalījās 2 000 pasažieru.

Viens no lidostas "Rīga" stratēģiskajiem mērķiem ir nodrošināt mūsdienīgus un kvalitatīvus pakalpojumus un augstu servisa līmeni. Uzņēmums nepārtraukti strādā pie pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas, piedāvājuma pilnveidošanas un jaunu pakalpojumu izstrādes atbilstoši klientu vajā-

dzībām, lai to sasniegtu. Uzņēmums augstu vērtē klientu vēlmes un viedokli, ko izmanto par pamatu, veidojot ilgtspējīgas attiecības un sadarbību ar klientiem.

Lai uzlabotu lidostas "Rīga" klientiem sniegto pakalpojumu kvalitāti, lidosta īsteno dažādus pasākumus

Piekļuve ar sabiedrisko transportu | Piekļuve cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām | Klientu attiecības un apmierinātība | Cilvēktiesības

Grupā ir 39 lidostas, un 2019. gadā lidosta "Rīga" ierindojās 18. vietā, saņemot vidējo pasažieru apmierinātības novērtējumu 3,89 balles piecu ballu skalā (2018. gadā – 3,97). Vērtējuma kritums kopumā pamatojams ar straujo pasažieru skaita pieaugumu esošajā lidostas kapacitātē.

Kopš 2019. gada 3. ceturkšņa lidosta ACI ASQ pasažieru aptauju veic elektroniski, kas dod iespēju saņemt detalizētākus datus un ir būtisks faktors pasažieru sniegto komentāru apstrādē, nosakot uzlabojumus pakalpojumu grupās. Aptauju veic lidostas darbinieki, piedāvājot pasažieriem aizpildīt anketu planšetdatorā. Aptaujas dalībnieki tiek izvēlēti atbilstoši ACI ASQ noteiktajai metodoloģijai – noteikts aptauju skaits uz noteiktu lidojumu nedēļas dienā un laikā.

ACI ASQ aptaujas rezultātus reizi ceturksnī prezentē Klientu servisa darba grupas sanāsmē, kā arī informācija tiek nosūtīta valdes locekļiem un direktoriem. Klientu servisa darba grupas sanāsmēs tiek pieņemti lēmumi par turpmākām darbībām pakalpojumu uzlabošanai. Klientu servisa darba grupā 2019. gadā pieņemts lēmums par dzeramā ūdens uzpildes vietu ierīkošanu terminālī, termināļa karšu uzstādīšanu zem lidojumu informācijas monitoru blokiem un divu

bērnu laukumu aprīkošanu ar spēli "Lidostas cirks". Šie projekti pilnībā vai daļēji īstenoti 2019. gadā.

PRM pasažieru aptauja

PRM pasažieriem sniegto pakalpojumu kvalitātes novērtēšanai lidosta "Rīga" aptaujā noskaidro šo pasažieru viedokli. No 2019. gadā apkalpotajiem 17 441 PRM pasažieriem aptaujā piedalījās 11% jeb 1904 PRM pasažieri, kas atbilst PRM kvalitātes standartos noteiktajam mērķim – aptaujāt 10% no gadā apkalpotajiem PRM pasažieriem. No aptaujātajiem 1120 bija izlidojošie pasažieri, 572 – atlidojošie un 212 – tranzīta pasažieri.

Vidējais apmierinātības rādītājs piecu ballu skalā ir 4,55 punkti, kas ir augstāks par 2018. gada rādītāju – 4,46 punkti. 2019. gada pieaugums ir skaidrojams ar to, ka 2019. gadā nav bijuši lieli infrastruktūras remontdarbi, kuru izraisītie trokšņi traucē dzirdes aparātu lietotājiem un papildus satrauc cilvēkus ar mācīšanās un garīgās atpauces diagnostiku, piemēram, Dauna sindromu, autismu u.c.

Klientu atsauksmes

Klientu atsauksmes lidostā "Rīga" var saņemt mutiski, elektroniski interneta vidē, elektroniski uz lidostas e-pasta adresēm office@riga-airport.com, customer@riga-airport.com vai

Klientu atsauksmes

Atsauksmes veids	2016	2017	2018	2019
Atzinības	45	33	16	31
Jautājumi	342	300	334	810
Ierosinājumi	netika izdalīti	netika izdalīti	10	27
Sūdzības	196	350	449	613
Kopā:	583	683	809	1482

citu uzņēmuma e-pasta adresi, elektroniski "web" atsauksmes formā, rakstveidā, aizpildot atsauksmes formu vai rakstveidā pa pastu.

Atsauksmes formā aizpildītās un mutiskās atsauksmes visbiežāk klienti iesniedz Informācijas servisa darbiniekiem, savukārt tālāk atsauksmes nonāk pie atbildīgā darbinieka Klientu attiecību un pakalpojumu nodaļā,

kurš reģistrē un apstrādā visas lidostā saņemtās atsauksmes.

2019. gadā lidosta "Rīga" saņēma 1 482 atsauksmes, un to skaits, salīdzinot ar 2018. gadu, ir pieaudzis par 83%. Atsauksmju skaita pieaugums ir skaidrojams ar lidostas "Rīga" pasažieru un attiecīgi arī pasažieru sagaidītāju un pavadītāju skaita pieaugumu.

Atsauksmes iedalāmas vairākās grupās – jautājumi, ierosinājumi, atzinības un sūdzības.

Visvairāk atzinību ir saņemts par PRM pakalpojumu (5) un reģistrācijas darbinieku laipnību un izpalīdzību (5).

Sūdzības visbiežāk pasažieri pauduši par nokavētu reisu (99), gaidīšanas laiku rindā uz drošības kontroli (76), drošības kontrolē no bagāžas izņem-

tiem priekšmetiem (68), reģistrācijas darbinieku attieksmi (46) un lidojuma atteikumu (25).

Vērtējot sūdzības pēc to pamatotības, 2019. gadā palielinājies pamatoto sūdzību skaits. Tās visbiežāk saņemtas par divām tēmām – gaidīšanas laiks rindā uz drošības kontroli (15 pamatotas sūdzības) un lidostas vide (četras pamatotas sūdzības par termināļa tīrību).

Reaģējot uz saņemtajām atsauksmēm un turpinot uzlabot klientu apkalpošanas līmeni uzņēmumā, Klientu servisa darba grupa pastiprināti strādā pie klientu apkalpošanas kvalitātes jautājuma un situācijas uzlabošanas tīrības nodrošināšanā terminālī. Situācija vides sakoptības ziņā uzlabojās 2019. gada otrajā pusē, kad, sadarbojoties struktūrvienībām, tika uzlabota savstarpējā komunikācija ar uzkopšanas uzņēmumu, kas pastiprināja iekšējo uzkopšanas kvalitātes kontroli. Tāpat lidostas struktūrvienības par nepieciešamību uzkopt konkrētas vietas varēja ziņot uzreiz uzkopšanas uzņēmumam, kas operatīvi piesaistīja resursus un atrisināja problēmu.

Vērtējot saņemtos ierosinājumus un sūdzības, aizvien populārāks pasažieru vidū kļūst “zaļais dzīvesveids”. Ievērojot pasažieru ierosinājumus, lidosta 2019. gadā terminālī sāka uz-

stādīt dzeramā ūdens uzpildes vietas (līdz 2020. gada pirmajam pusgamam ir uzstādītas trīs dzeramā ūdens uzpildes vietas, vēl divas plānots uzstādīt līdz 2020. gada beigām), veica pētījumus par pasažieru izlietā ūdens daudzumu (saistībā ar ierobežojumiem šķidruma pārvadāšanā rokas bagāžā) un izmesto atkritumu veidiem ([vairāk par to lasīt 117. lpp. sadaļā “Vides iniciatīvas”](#)).

Lidsabiedrību aptauja

Lidosta “Rīga” reizi gadā veic lidsabiedrību aptauju, lai novērtētu uzņēmuma sniegto pakalpojumu kvalitāti.

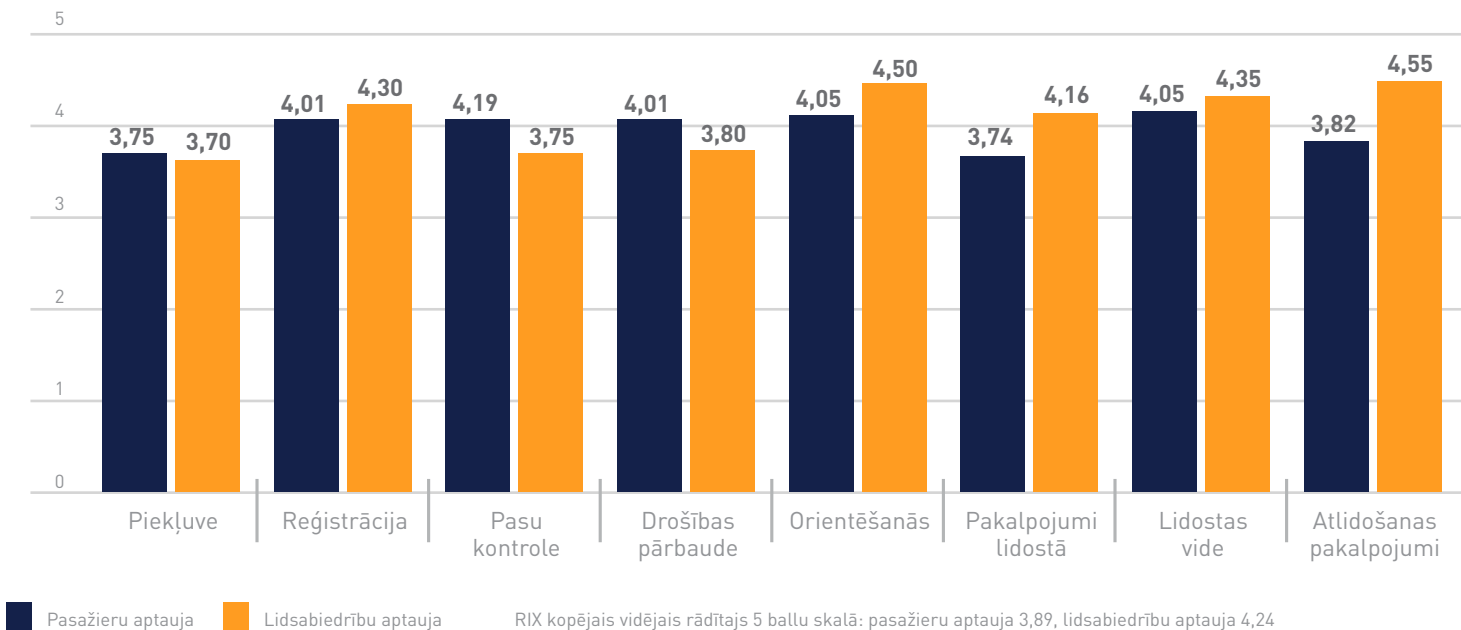
Aptaujas jautājumi un to sadalījums 2019. gadā tika veidots, pamatojoties uz ACI ASQ pasažieru aptaujas jautājumu bāzi, lai varētu novērtēt, kā lidostas pakalpojumus un infrastruktūru vērtē gaisa pārvadātāji. Lidsabiedrību aptaujas jautājumi ir strukturēti trīs daļās – lidosta, pakalpojumi un sadarbība.

Aptaujā piedalījās desmit lidsabiedrību pārstāvji (2018. gadā – 12), bet nepiedalījās četru lidsabiedrību pārstāvji – to, kuriem nav pārstāvniecības Rīgā vai kuru pārstāvji nekad nav bijuši Rīgas lidostā un attiecīgi uzņēmuma pakalpojumus novērtēt nevar.

Kopējais vidējais ACI ASQ vērtējums pasažieru ieskatā 2019. gadā piecu

Piekļuve ar sabiedrisko transportu | Piekļuve cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām | Klientu attiecības un apmierinātība | Cilvēktiesības

Lidsabiedrību aptaujas un ACI ASQ aptaujas kategoriju vidējo rādītāju salīdzinājums

ballu skalā bija 3,89 punkti, bet lidsabiedrību ieskatā tas ir augstāks – piecu ballu skalā 4,24 punkti. Salīdzinājumā ar 2018. gadu lidsabiedrību aptaujas vidējais rādītājs ir samazinājies par 0,8 punktiem (2018. gadā 4,32).

Lielākais kāpums 2019. gada aptaujā ir rādītājiem “Bagāžas piegādes ātrums” no 4,00 uz 4,50, “Navigācija terminālī” no 4,29 uz 4,50 un “Ielidošanas serviss” no 4,33 uz 4,55. Vērtējuma pieaugums saistīts ar 2019. gadā

veiktajiem bagāžas konveijeru pagarināšanas un nomaiņas darbiem Šengenas un ārpus Šengenas atlidošanas bagāžas saņemšanas zālēs, papildu informatīvo monitoru izvietojumu, E atlidošanas drošības slūžu pārceļšanu un pilnībā pabeigtu informatīvo norāžu nomaiņu terminālī.

Vislielākais kritums ir rādītāja “Iepirkšanās iespējas” pakalpojuma novērtējumā – no 4,50 uz 3,90, vērtējums ir samazinājies kritērijā “Labierīcības” no 4,52 uz 4,10 un “Trans-

porta iespējas no/uz lidostu” no 4,00 uz 3,70. Rezultātu kritums vērojams pakalpojumiem, kas nav tieši saistīti ar infrastruktūras kapacitāti, bet gan ar pakalpojumu kvalitāti. Tā kā pakalpojumus nodrošina ārējie pakalpojumu sniedzēji (ieskaitot labierīcību uzkopšanu), lidosta aktīvi meklē risinājumus pakalpojumu uzlabošanā – labierīcību remonts, uzkopšanas intensitātes palielināšana, komunikācija ar PR SIA “Rīgas Satiksme” par autobusa Nr. 22 kustības saraksta maiņu, ekspress autobusa Nr. 322

maršruta maiņu, kā arī taksometru pakalpojuma sakārtošanu.

Par lidsabiedrību aptauju rezultātiem lidosta “Rīga” informē Lidostas lietotāju komiteju. Aptaujā saņemtās atsauksmes tiek izvērtētas arī ar atbildīgajām struktūrvienībām, vērtējot uzlabojumu iespējas un prioritātes, kā arī ir sagatavots korektīvo darbību plāns 2020. gadam.

Korektīvā darbības plānā uzlabojumi paredzēti šādās grupās:

- klientu pieredzes uzlabojumi terminālī;
- pakalpojumu uzlabojumi klientiem,
- infrastruktūras uzlabojumi terminālī;
- infrastruktūras uzlabojumi kravu apkalpošanai;
- uzlabojumi perona infrastruktūrā un operatīvajos procesos.

Lidlauka pakalpojumu sniedzēju (LPS) aptauja

Tā kā LPS darbības loks ir ļoti dažāds un sniegtie pakalpojumi ne vienmēr ir tieši saistīti ar lidojumu vai pasažieru pieredzes nodrošināšanu, lidostai ir svarīgi noskaidrot šo klientu viedokli par esošo situāciju, darbības iespējām un nākotnes plāniem. Tādēļ LPS aptaujas novērtē lidostas “Rīga” infrastruktūras piemērotību biznesa vajadzībām,

Piekļuve ar sabiedrisko transportu | Piekļuve cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām | Klientu attiecības un apmierinātība | Cilvēktiesības

to, vai lidostā ir kādi ekspluatācijas ierobežojumi LPS darbībai. Tāpat lidostai "Rīga" ir būtiski noskaidrot to, kādi lidostas infrastruktūras vai pakalpojumu uzlabojumi palīdzētu LPS attīstīt biznesu, kāda ir ietekme esošajiem aviokompāniju maršruta tīkla savienojumiem uz biznesa attīstību un vai šāds maršrutu tīkls ir apmierinošs. Savstarpējo sadarbību novērtēšanai LPS pauž viedokli arī par komunikāciju ar lidostu.

2019. gadā LPS aptaujā piedalījās 23 kompānijas. Trijos jautājumos respondentiem bija iespēja novērtēt pakalpojumus piecu ballu skalā, bet par pārējiem – sniegt savus komentārus.

Vidējais LPS vērtējums ir 4,08 (2018. gadā – 4,52).

Lidostas "Rīga" infrastruktūras piemērotība klientu biznesam vidēji novērtēta ar 3,78 ballēm (2018. gadā – 4,0). Jautājumā "Kāda ietekme ir aviokompāniju savienojumiem uz jūsu biznesa attīstību? Kā jūsu kompāniju apmierina esošo maršrutu tīkls?" 38% LPS ir atbildējuši, ka aviokompāniju lēmumi, kas saistīti ar jaunu maršrutu un lidojumu uzsākšanu, jaunu aviokompāniju ienākšana tirgū tieši un nopietni ietekmē viņu biznesa attīstību. Visi respondenti atzina, ka esošais maršrutu tīkls ir ļoti labs, bet nepieciešami transkontinentālie lidojumi ar lieliem gaisa kuģiem.

Komunikācija ar lidostu "Rīga" vidēji novērtēta ar 4,48 ballēm – 68% LPS to novērtējuši kā izcilu, 32% – kā labu.

Pamatotas sūdzības par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu zaudēšanu

418-1

Lidostā "Rīga" 2019. gadā nav fiksēts neviens pamatots sūdzību gadījums, kas saistīts ar klientu privātuma pārkāpumiem. Tāpat nav fiksēti gadījumi, kas būtu saistīti ar klientu datu pazaudēšanu, noplūdi vai zādībām.

Atbilstību Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasībām lidosta "Rīga" nodrošina:

- apmācot darbiniekus. 2019. gadā veikta klātienes apmācība 890 darbiniekiem;
- auditējot un novērtējot atbilstību procesiem, kuros tiek apstrādāti personas dati. 2019. gadā auditēti desmit procesi;
- iesaistot Datu aizsardzības speciālistu līgumu izstrādē un saskaņošanā, visos līgumos iekļaujot datu aizsardzības atrunu;
- konsultējot darbiniekus par aktuālajiem datu aizsardzības jautājumiem. 2019. gadā sniegtas 92 konsultācijas;
- izvērtējot informācijas sistēmas gan no risku, gan datu aizsardzības aspekta;
- uzturot personas datu notikumu reģistru un personas datu apstrādes procesu reģistru;
- izstrādājot un precizējot esošās Kvalitātes sistēmas procedūras, kas reglamentē ar datu aizsardzību saistītus jautājumus.

CILVĒKTIESĪBAS

103, 412-1

Līdz šim lidostā "Rīga" nav veikts atsevišķs cilvēktiesību ietekmes novērtējums, tomēr lidosta "Rīga" nodrošina atbilstību visiem uzņēmumam saistošajiem normatīvajiem aktiem, kas skar cilvēktiesību ievērošanu darbavietā, pakalpojumu sniegšanā un partneru izvērtēšanā.

Lidosta "Rīga" kā atbildīgs darba devējs par pašsaprotamu atzīst visu Latvijas ratificēto Starptautiskās Darba organizācijas konvenciju un protokolu ievērošanu, kuru galvenais mērķis ir veicināt sociālo taisnīgumu un starptautisku darba tiesību atzīšanu. Lidostas "Rīga" Personāla politika definē, ka uzņēmums ievēro atšķirīgas attieksmes un darbinieka dzimuma, vecuma, rases, izcelsmes, mantiskā stāvokļa un citu apstākļu diskriminācijas aizliegumu.

Cilvēktiesību ievērošanas nodrošināšanai darbinieku vidū lidostas "Rīga" Ētikas kodeksā noteikti tādi aspekti kā cieņpilna, toleranta un vienlīdzīga attieksme savstarpējā saskarsmē un komunikācijā. Ētikas kodekss ir obligāts visiem darbiniekiem.

Ētikas kodeksā noteiktie principi ir jāievēro arī klientu apkalpošanā. Lidostas "Rīga" Personāla attīstības nodaļa organizē apmācības, lai nodrošinātu lidostas darbinieku izpratni un zināšanas, apkalpojot dažādu kultūru, etniskās izcelsmes un reliģiju klientus. Šis temats ir kursa "Klientu apkalpošana" sastāvdaļa, kuru klientu apkalpošanā iesaistītie darbinieki apgūst reizi divos gados, tāpat jautājums par nediskriminējošu apkalpošanu ir ietverts lidsabiedrību pasažieru apkalpošanas noteikumu apmācībā. Lai padziļinātu darbinieku zināšanas un izpratni par kultūru atšķirībām, 2019. gadā lidostas "Rīga" Mācību centrā notika vairāki kursi, kurus pasniedza augsta līmeņa eksperte izglītības politikas, pedagogijas, sabiedrības integrācijas, starpkultūru komunikācijas un cilvēktiesību jomās – dr. paed. Liesma Ose no Transporta un sakaru institūta. Starpkultūru komunikācijas kursu "Ceļojums nezināmajā" apmeklēja tie darbinieki, kuri iesaistīti komunikācijā ar pasažieriem.

Piekļuve ar sabiedrisko transportu | Piekļuve cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām | Klientu attiecības un apmierinātība | Cilvēktiesības

Gaisa pārvadājumu pakalpojumu vienotajam tirgum jābūt vienlīdz pieejamam visiem iedzīvotājiem, tādēļ lidosta "Rīga" īpašu uzmanību velta personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kuras radījusi invaliditāte, vecums vai jebkādi citi faktori, apkalpošanai. Personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām ir tādas pašas tiesības uz brīvu pārvietošanos, brīvu izvēli un nediskrimināciju kā visiem pārējiem pilsoņiem.

Lidosta "Rīga" nodrošina piecas apmācību programmas kursā "Personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām apkalpošana", no kurām katrā paredzēta savai mērķgrupai:

- pasažieru apkalpošanas darbiniekiem;
- perona apkalpošanas darbiniekiem;
- aviācijas drošības darbiniekiem;
- PRM apkalpošanas darbiniekiem;
- ārējo organizāciju darbiniekiem.

Šīs apmācības notiek vienu reizi divos gados, savukārt PRM apkalpošanas darbiniekiem – katru gadu. PRM darbiniekiem notiek praktiskās apmācības, tostarp pareiza pasažiera celšana, kinētika, neredzīga pasažiera pavadība un citas.

Attiecībā uz piegādātāju izvēli lidosta "Rīga" šobrīd padziļinātās uzņēmuma

izpētes jeb uzticamības pārbaudes (t.s. *Due Dilligence*) procedūru nav ieviesusi, bet uzņēmums līgumpartneru kontroli veic citos veidos. [Vairāk lasīt 23. lpp.](#)

Kā civilās sabiedrības partneris lidosta "Rīga" atbalsta valsts politikas plānošanas dokumenta cilvēku tirdzniecības novēršanai "Cilvēku tirdzniecības novēršanas pamatnostādnes 2014.–2020.gadam" īstenošanu Latvijā, nodrošinot pasažieru informāciju par cilvēku tirdzniecības riskiem, cietušo tiesībām un iespējām saņemt palīdzību un atbalstu. Piemēram, lidostā izvietotas biedrības "Centrs MARTA" uzlīmes, nodrošināta informatīvo materiālu izplatīšana un informatīvo video demonstrēšana uz ekrāniem.

Lidostas darbinieki 2019. gada 6.–7. jūnijā piedalījās Iekšlietu ministrijas organizētajā reģionālajā forumā, kura mērķis bija mudināt uzņēmumus integrēt cilvēktiesību standartu un korporatīvās atbildības principu ieviešanu, izstrādājot politiku un atbilstošus procesus uzņēmumos, kā arī apspriest darbaspēka ekspluatācijas novēršanu kā korporatīvās sociālās atbildības rādītāju.

Lidosta aktīvi iesaistījās starptautiskā projekta FLOW "Nelikumīgu līdzekļu

Cilvektirdznieciba.lv atrodas Iekšlietu ministrijā.
2019. gada 28. Oktobris · Rīga · 🌐

Pateicoties VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"", AS Puzzle Finance, AS "RĪGAS SILTUMS", SCHWENK Latvia SIA un LRB Latvijas restorānu biedrība atsaucībai, Iekšlietu ministrijā biedrības KSA Latvija valdes priekšsēdētājas Agnese Aikse vadībā tika aizvadītas lieliskas starprozaru diskusijas par topošo risku vadības rīku darbaspēka ekspluatācijas un cilvēku tirdzniecības novēršanai uzņēmumos un to piegādes ķēdēs. Uzņēmumu pārstāvji iepazīstināja ar uzņēmumu labo praksi un izaicinā...
Skatīt vairāk

Sākums
Ieraksti
Video
Attēli
Par lapu
Kopiena
Piezīmes
Pasākumi

Izveidot lapu

plūsmu un upuru atklāšanas sarežģījumi darbaspēka ekspluatācijas gadījumos" īstenošanā, nodrošinot līdzdalību un atbalstu risku vadības rīka "Piegādes ķēdes atbildīga pārvaldība – rīki atbildīgiem uzņēmumiem" izstrādē.

DARBINIEKI

DARBINIEKI

103

Lidosta "Rīga" ir viens no Latvijas lielākajiem un atpazīstamākajiem darba devējiem, kurā vienoti strādā visu darbaspēka paaudžu un dažādu izglītības līmeņu darbinieki. Daudzas uzņēmuma profesijas un darbam nepieciešamās zināšanas un prasmes ir unikālas Latvijā. Uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšanai un augsto drošības un servisa standartu īstenošanai ir svarīgi piesaistīt, apmācīt, vadīt un noturēt profesionālus, motivētus, uz rezultātu orientētus un lojālus darbiniekus. Tāpēc uzņēmums īpaši rūpējas, lai visiem darbiniekiem būtu nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas, vienlaikus īpaši rūpējoties par sociāli mazāk aizsargātām darbinieku grupām. Lidosta "Rīga" nepārtraukti pilnveido darbinieku atlases, apmācību, atalgojuma, novērtēšanas un darba aizsardzības sistēmas, kā arī veicina profesionālās izaugsmes iespējas.

Darbinieku skaits, darba koplīgums un dažādība lidostā "Rīga"

102-8, 102-41, 405-1

Lidostā "Rīga" 2019. gadā strādāja 1308 darbinieki, no kuriem vidēji 64% bija vīrieši un 36% – sievietes. Lielais vīriešu īpatsvars ir skaidrojams ar lielu tehnisko profesiju skaitu, kā arī profesijām, kurās ir nepieciešama fiziskā izturība.

Vairums darba līgumu tiek slēgti uz pilnu darba slodzi un nenoteiktu laiku. Uz nenoteiktu laiku 2019. gadā strādāja 754 vīrieši un 410 sievietes, bet noteiktu – 51 vīrietis un 39 sievietes. Uz pilnu slodzi lidostā "Rīga" 2019. gadā strādāja 790 vīrieši un 431 sieviete, bet nepilnu – 17 vīrieši un 16 sievietes. 54 pilnas slodzes darbinieki, tostarp seši vīrieši, atradās bērna kopšanas

1308 DARBINIEKI

289 AMATI

Nodarbināto skaits pa jomām (%)

16%

Citas darbības
jomas

17%

Infrastruktūras
uzturēšana

41%

Drošība

26%

Pasažieru
apkalpošana

39

vidējais vecums

80%

maiņu darbs

44%

darbinieku ir
nepilngadīgi bērni

2%

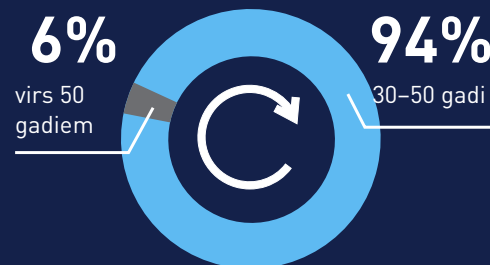
darbinieku ir
ar invaliditāti

atvaļinājumā (darba līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku).

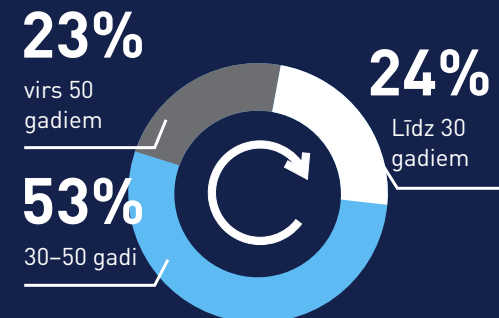
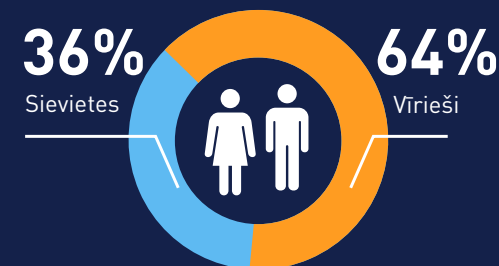
Darba koplīgums nodrošina darbinieku tiesisko, ekonomisko un sociālo interešu aizsardzību papildus tiesību aktos noteiktajām prasībām.

2019. gadā Darba koplīgums attiecās uz 98% lidostas "Rīga" darbinieku (izņemot sezonas darbiniekus), kuriem ir beidzies pārbaudes laiks. Darba koplīgums attiecas ne tikai uz arodbiedrības biedriem, bet visiem uzņēmumā nodarbinātajiem. Tas nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem darbiniekiem sociālo garantiju un dažādu labumu saņemšanas jomā un mazina konfliktu iespējamību starp darbiniekiem un darba devēju.

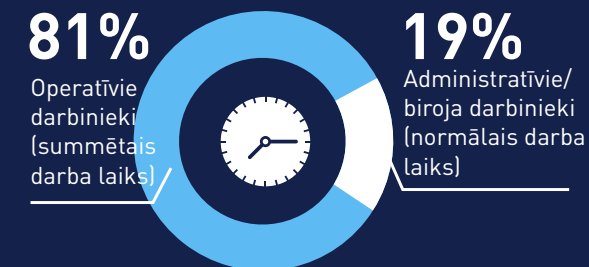
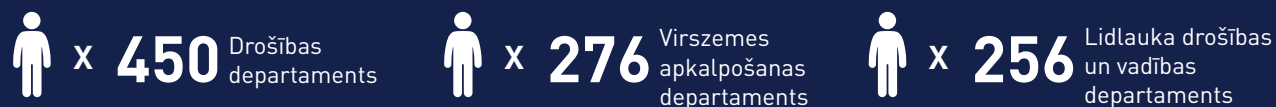
2019. gadā sākās darbs pie koplīguma izmaiņām. Izveidota saskaņošanas komisija, lidostai "Rīga" un Latvijas Republikas Lidostu darbinieku arodbiedrībai pilnvarojot vienādā skaitā savus pārstāvjus. Lidostas "Rīga" pārstāvji ar arodbiedrību 2019. gadā tikās divās sapulcēs.

TOP 5 darbinieku skaits
amatosAugstākā vadība
(valde un direktori)

Darbinieku sastāvs

TOP 3 departamenti pēc darbinieku skaita

VESELĪBA UN DROŠĪBA

103

Darbinieki vienmēr ir bijuši lidostas "Rīga" lielākā vērtība un izcilo sasniegumu pamats. Viena no lidostas pamatvērtībām ir drošums, tāpēc rūpes par darbinieku drošību un veselību ir viena no galvenajām prioritātēm. Lidostā darbinieku un arī citu uzņēmuma teritorijā strādājošo darbinieku drošību un darba aizsardzību nodrošina augsti attīstītas drošības pārvaldības un darba aizsardzības sistēmas, veicot sistemātisku risku izvērtēšanu, preventīvas, uz risku mazināšanu un apdraudējumu novēršanu vērsta

darbības un mērķtiecīgu darbinieku informēšanu un izglītošanu. Lidosta veic nozīmīgas investīcijas darbinieku veselības veicināšanā un darba vides uzlabošanā.

Arodveselības un darba aizsardzības vadības sistēma

403-1

Darba aizsardzības sistēmu un organizācijas kārtību lidostā "Rīga" veido, pamatojoties uz Latvijas normatīvo

aktu un uzņēmumā noteiktajām darba aizsardzības prasībām.

Darba aizsardzības prasības nosaka "Darba aizsardzības organizācijas procedūra DA 1100P", kuru apstiprina valdes priekšsēdētājs. Aņņemšanās drošības mērķu sasniegšanai ir noteiktas dokumentā "Drošības politika".

Darba vides iekšējās uzraudzības plāns gadam tiek noteikts ar rīkojumu, uzņēmuma drošības mērķi un rīcības plāns 2019. gada drošības mērķu sasniegšanai tiek apstiprināti lidostas "Rīga" valdē.

Drošības mērķi 2019. gadā darba aizsardzības jomā

Mērķis	Mērķī noteiktais rezultāts	Faktiskais rezultāts
Nepieļaut nelaimes gadījumu darbā (ar darbspēju zaudējumu) un darba traumu (bez darbspēju zaudējuma) skaitu lidlaukā strādājošiem darbiniekiem lielāku nekā 0,52 gadījumi uz 1000 lidojumiem	0,52 gadījumi uz 1000 lidojumiem	0,57 gadījumi uz 1000 lidojumiem
Nepieļaut nelaimes gadījumu darbā (ar darbspēju zaudējumu) un darba traumu (bez darbspēju zaudējuma) skaitu VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" strādājošiem darbiniekiem lielāku nekā 0,02 gadījumi pret darbinieku skaitu VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""	0,02 gadījumi pret lidostas darbinieku skaitu	0,02 gadījumi pret lidostas darbinieku skaitu

Bīstamības identificēšana, risku novērtēšana un negadījumu izmeklēšana 403-2

Darba aizsardzības jomā lidostā "Rīga" ir noteikti darba devēja, struktūrvienību vadītāju un darbinieku pienākumi, tiesības un atbildība.

Lidostā "Rīga" par darba aizsardzības sistēmas uzturēšanu un pilnveidošanu ir atbildīgi divi darba aizsardzības speciālisti – vecākais darba aizsardzības speciālists un darba aizsardzības speciālists. Abiem speciālistiem ir profesionālā maģistra grāds darba aizsardzī-

bā un profesionālā kvalifikācija "Darba aizsardzības vecākais speciālists".

Darbinieku līdzdalība, konsultācijas un komunikācija par arodveselību un drošību

Darba vides risku faktoru novērtējums

403-10, 403-4, 403-7

Darba vides riskus katrā struktūrvienībā novērtē ne retāk kā reizi gadā. Struktūrvienību darba vides risku novērtēšanas plānu nosaka ar rīkojumu.

2019. gadā darba vides riski tika novērtēti visās lidostas "Rīga" struktūrvienībās – 12 departamentos, divās vienībās un 28 nodaļās. Darbiniekiem un uzticības personām vai darbinieku pārstāvjiem ir nodrošināta iespēja iepazīties ar darba aizsardzības dokumentāciju, t.sk. darba vides riska novērtējumiem.

Darba koplīgums un lidostas "Rīga" "Darba aizsardzības organizācijas procedūra DA 1100P" nosaka darbinieku iesaisti darba aizsardzības sistēmas uzlabošanā, kā arī nosaka un apraksta darba aizsardzības organizācijas kārtību, lai uzlabotu darbinieku drošību un veselības aizsardzību darbā.

Darba vides riskus novērtē darba aiz-

sardzības speciālisti, papildus iesaistot:

- uzticības personas vai darbinieku pārstāvjus;
- darbiniekus, kuri strādā attiecīgajā darbavietā un to pārzina;
- konkrētās struktūrvienības vadītāju vai viņa deleģētu pārstāvi.

Darba aizsardzības instrukcijās un apvienotajās aprīkojuma lietošanas un darba aizsardzības instrukcijās ir noteikti darbinieka veselībai kaitīgie darba vides apstākļi, kā arī aizliegums sākt un turpināt darbu, ja tiek konstatēti iekārtu/aprīkojuma bojājumi, kas var apdraudēt darbinieka veselību.

Darba vides risku novērtēšana notiek atbilstoši 2019. gada iekšējās darba vides uzraudzības plānam, metodoloģijā izmantojot Somijas 5 ballu sistēmu. Katram riska faktoram nosaka riska pakāpes, un riska sekas tiek reinātas ar riska iespējamību.

Neņemot vērā riska seku smagumu, 2019. gadā elektrobīstamības riska faktors (risku pakāpe "neciešams risks V") ir viens no augstāk novērtētajiem faktoriem.

Konstatējot šādu risku pakāpi – "nozīmīgs risks IV" –, darbavieta tiek slēgta, bet darbu veikšana konkrētājās telpās – aizliegta. Par aizliegumu veikt darbus konkrētajā darbavietā

strādājošos informē struktūrvienības vadītājs. Atbildīgajai struktūrvienībai tiek ielikta neatbilstība, un par to ziņo uzņēmuma valdei. Atbildīgās struktūrvienības vadītājs izstrādā rīcības plānu ar darbībām, termiņiem un atbildīgajiem, lai novērstu konstatētās neatbilstības darba aizsardzībā.

Riska mazināšanas pasākumus ievieš, ja riska pakāpe ir III ("ciešams risks") vai augstāka. Šajos gadījumos tiek sagatavots preventīvo pasākumu plāns darba aizsardzībā, nosakot atbildīgos darbiniekus un izpildes termiņus.

Ziņošanas kārtība

Ziņošanas kārtību par notikušiem vai gandrīz notikušiem nelaimes gadījumiem nosaka "Darba aizsardzības organizācijas procedūra DA 1100P". Ziņošanas kārtība ir noteikta arī katras darba aizsardzības instrukcijas sadaļā "Darba aizsardzības prasības ārkārtas situācijās", kurā ir aprakstīta darbinieku rīcība darba aprīkojuma bojājuma gadījumos, pirmās palīdzības sniegšanas un ugunsgrēka gadījumos un ja ir radusies cilvēku veselībai un dzīvībai bīstama situācija.

Par notikušiem vai gandrīz notikušiem nelaimes gadījumiem darbinieki var ziņot arī anonīmi, izmantojot brīvprātīgās drošības gadījumu ziņošanas sistēmu, aizpildot veidlapu "Drošības ziņojums – DP 8201 F" vai drošības ziņojumu lidostas "Rīga" [interneta vietnē](#).

Ja informācija no darbinieka ir iegūta, izmantojot brīvprātīgās drošības gadījumu ziņošanas sistēmu, un darbinieks ziņo par savas darbības izraisītiem draudiem drošai lidlauka darbībai, ja viņa rīcībai nav bijis ļaunprātīgs nodoms, iesniegto informāciju nedrīkst izmantot darbinieka sodīšanai.

Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšana

2019. gadā lidostā nav notikuši smagi nelaiemes gadījumi darbā. Nelaiemes gadījumu darbā koeficientu lidostā "Rīga" aprēķina uz darbinieku skaitu

lidostā (2019. gadā šis koeficients bija 0,02) un uz nelaiemes gadījumu skaitu darbā uz 1000 lidojumiem (lidostas "Rīga" lidlaukā strādājošo uzņēmumu darbiniekiem, ieskaitot lidostas darbiniekus), kas 2019. gadā bija 0,57.

Galvenie traumu veidi ir dažādu ķermeņa daļu iespiešana, saspiešana, kā arī fiziskā spriedze muskuļu un skeleta sistēmā. Tas iekļauj arī muskulo-skeletālās traumas.

Ar darbu saistītu negadījumu izmeklēšanu lidostā "Rīga" nosaka Darba aizsardzības organizācijas procedūras

DA 1100P 6.9. punkts – nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšana un uzskaitē. Savukārt ar rīkojumu tiek noteikta atbildīgo personu rīcība pēc notikuša nelaiemes gadījuma darbā.

Rīkojums paredz kārtību, kā tiek izmeklēti negadījumi, un nosaka nelaiemes gadījumu izmeklēšanas komisijas sastāvu. Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanā tiek piesaistīta uzticības persona vai darbinieku pārstāvis.

Katru nelaiemes gadījumu darbā izmeklē lidostas darbinieki šādā sastāvā:

- cietušā augstākstāvošais vadītājs,
- cietušā tiešais vadītājs;
- darba aizsardzības speciālists,
- uzticības persona;
- DPS vadītājs vai viņa deleģēts pārstāvis, ja nelaiemes gadījums skar DPS kontrolējamus procesus.

Pēc katra nelaiemes gadījuma notiek nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšana (organizēta komisija) un tiek noteikti un īstenoti preventīvie pasākumi, piemēram, tehnikas mehānismu uzlabošana, neplānota ārpuskārtas instruktaža darba drošībā, izmaiņas gaisakuģu apkalpošanas rokasgrāmatā.

DPS vienība reizi mēnesī organizē darba grupas sanāksmes, kurās darba aizsardzībā izskata aktuālos drošības gadījumus, notikušos gadījumus, ne-

laiemes gadījumus, gandrīz notikušus nelaiemes gadījumus, potenciālas bīstamības darba vidē u.c.

Nelaiemes gadījumi darbavietā

403-9, A0 Extra

No 2019. gadā uzņēmumā strādājošo skaita – 1308 darbiniekiem – reģistrēto nelaiemes gadījumu koeficients 2019. gadā uz vienu darbinieku ir 0,02 gadījumi. To skaitā 22 nelaiemes gadījumi ar darbaspēju zaudējumu (atbilstoši klasifikācijai veselības traucējumi nav smagi) un deviņi gandrīz notikuši nelaiemes gadījumi bez darbaspēju zaudējuma. 2019. gadā nav reģistrēts neviens letāls un neviens nelaiemes gadījums darbā, kura dēļ strādājošajam iestājušās smagas sekas.

Galvenie traumu veidi ir saistīti ar dažādu ķermeņa daļu iespiešanu, saspiešanu, kā arī fizisko spriedzi muskuļos un skeleta sistēmā. Izvērtējot pēdējo gadu statistiku par nelaiemes gadījumiem darbā, konstatēts, ka galvenokārt traumas gūst vīrieši, kuru vidējais vecums ir 39 gadi. Lielākā daļa nelaiemes gadījumu notiek neuzmanības vai darba aizsardzības instrukcijās noteikto prasību neievērošanas dēļ.

Uz visiem strādājošajiem, kas nav VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"", bet lidostas lidlaukā strādājošo uzņēmumu

darbinieki, uz 1000 lidojumiem 2019. gadā ir konstatēti 0,57 nelaiemes gadījumi darbā. Kopumā astoņu uzņēmumu darbiniekiem ir reģistrēti 36 nelaiemes gadījumi darbavietā ar un bez darbspēju zaudējuma. 2019. gadā neviens letāls un neviens nelaiemes gadījums ar smagām sekām nav reģistrēts. Galvenokārt lidlauka pakalpojumu sniedzēju darbinieki ir guvuši muskuloskeletālās traumas, kas saistītas ar roku, pirkstu un muguras traumām, izmantojot darbam nepieciešamo aprīkojumu.

Arodslimības 403-10, A0 Extra

Darbinieku arodslimības lidostā "Rīga" izmeklē un nosaka atbilstoši saistošajiem Ministru kabineta noteikumiem un lidostas atbilstošajai kārtībai.

2019. gadā arodslimība apstiprināta četriem darbiniekiem, kuri turpina strādāt. Lielākoties arodslimības ir saistītas ar locītavu un mugurkaula saslimšanām, ko izraisījis darbavietas fiziskais faktors – smaguma pārvietošana, ergonomiskie riska faktori, darbs piespiedu pozā un vispārējā ķermeņa vibrācija.

Arodslimību risku samazināšanai un to ekspozīcijas laika uz darbiniekiem novērtēšanai notiek darba vides riska faktoru mērījumi. Vadītāji un to pakļautībā esošie darbinieki par darba vides riska faktoriem regulāri saņem

nepieciešamo informāciju. Visi uzņēmuma darbinieki saņem darba aizsardzības speciālistu sagatavoto darba aizsardzības ziņojumu, kurā apskatītas šīs jomas aktualitātes.

Lidosta "Rīga" nodrošina darbiniekus ar jaunu aprīkojumu, apmāca to lietošanu, kā arī tehnoloģiski novecojušo aprīkojumu aizstāj ar mūsdienīgiem risinājumiem.

Saistībā ar lidostas "Rīga" darbinieku arodslimību pieteikumiem 2019. gadā notika trīs Valsts Darba inspekcijas apsekojumi darba vides higiēniskā raksturojuma veikšanai. Darbiniekiem noteiktas arodslimības, veikti attiecīgi slodzes samazināšanas pasākumi.

Lidostā "Rīga" darba aizsardzības organizācija un kārtība attiecas vienlīdzīgi uz visiem darbiniekiem.

Darbinieku apmācība par arodveselību un darba drošību

403-5

Darbinieku apmācību kārtību darba aizsardzībā nosaka "Darba aizsardzības organizācijas procedūra DA 1100P" un rīkojums par amatu sarakstu, kuriem jānodrošina un jāveic sākotnējā un atkārtotā darba aizsardzības instruktāža darbavietā.

Jauno darbinieku apmācība darba

aizsardzībā notiek viņu pirmajā darba dienā. 2019. gadā apmācīti 573 darbinieki – jaunie darbinieki, darbinieki, kuri atgriežas no ilgstošas prombūtnes, sezonas darbinieki un skolēni NVA skolēnu nodarbinātības projektā.

Paaugstinātas bīstamības darbiem 2019. gadā tika apmācīti 42 darbinieki.

Apmācība elektrodrošībā atbilstoši Latvijas energostandarta LEK 025 noteikumiem ir veikta visiem lidostas "Rīga" 24 elektrotehniskās nodaļas darbiniekiem.

Katram amatam nepieciešamā apmācība noteikta dokumentā "Amatam nepieciešamā apmācība".

Darbinieku veselība 403-6

Darbinieku veselība ir viena no lidostas "Rīga" personāla politikas prioritātēm.

Veselības apdrošināšana

Visiem darbiniekiem, kuriem ir beidzies noteiktais pārbaudes laiks, izņemot sezonas darbiniekus, atbilstoši Darba koplīgumam tiek piešķirta veselības apdrošināšanas polise ar plašu pakalpojumu segumu un limitiem, t.sk. veselības pārbaudes, vakcinācijas, ārstu konsultācijas un izmeklējumi, ambulatorā un stacionārā palīdzība, rehabilitācija, zobārstniecība,

sports un kritisko slimību apdrošināšana. Veselības apdrošināšanas polise darbiniekiem sniedz drošības sajūtu, jo medicīniskos pakalpojumus iespējams saņemt operatīvāk, veicina slimību atklāšanu to agrīnajās stadijās, kas savukārt sekmē ātrāku atveseļošanos, kā arī tā iekļauj veselības veicināšanas pasākumus.

Veselības apdrošināšanas polise paredz, ka darbinieki var saņemt veselības aprūpes pakalpojumus, nenorēķinoties ar personīgajiem līdzekļiem, tostarp lidostas teritorijā esošajā ambulatorajā medicīnas iestādē.

Reizi gadā Personāla departaments aptaujā darbiniekus par veselības apdrošināšanas pakalpojumu, kā arī analizē polises izmantošanas statistiku un, balstoties uz iegūto informāciju, polises segumu pēc iespējas piemēro darbinieku vajadzībām. Lidosta "Rīga" veselības apdrošināšanas pakalpojuma iepirkumā piesaista vienu arod biedrības pārstāvi.

Visi darbinieki ir apdrošināti pret nelaiemes gadījumiem darbā.

Citas veselības veicināšanas aktivitātes

Lidostas "Rīga" pasažieru terminālī atrodas medpunkts. Tajā darbinieki var vērsties traumā, pēkšņās saslimšanas vai veselības stāvokļa paslikti-

nāšanās gadījumā. Medpunkts strādā 24/7 un sniedz pirmo palīdzību un ārsta konsultāciju.

Lidostas teritorijā atrodas ambulatorā medicīnas iestāde, kurā pakalpojumus var saņemt operatīvi un tos iespējams apmaksāt ar veselības apdrošināšanas polisi.

Tiem darbiniekiem, kuri katru darba dienu vismaz divas stundas strādā ar ekrānu, noteiktu limitu robežās ir apmaksāti medicīniskie redzes korekcijas līdzekļi (brilles, kontaktlēcas).

Ilgstošu vai smagu saslimšanu gadījumos atbilstoši Darba koplīgumam darbiniekiem tiek piešķirts pabalsts.

2019. gadā ārstēšanas izdevumu apmaksai desmit darbiniekiem tika piešķirti pabalsti gadījumos, kad izdevumus nesedz veselības apdrošināšanas polise vai valsts.

Veselīgs dzīvesveids

Katru gadu visiem strādājošajiem darbiniekiem darba laikā tiek organizētas bezmaksas lekcijas un nodarbības veselīga dzīvesveida veicināšanai. 2019. gads bija veltīts uzvedībai, kas ietekmē darbinieku drošību un veselību gan darbā, gan ārpus tā.

Šajā kampaņā, aicinot darbiniekus braukšanas laikā nelietot mobilo tālruni, lidosta pievienojās Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) akcijai "Iz-

kāp no telefona". Tāpat uzņēmums organizēja drošas braukšanas skolas teorētiskās lekcijas visiem interesentiem un praktiskās nodarbības darbiniekiem, kuri vada transportlīdzekļus lidlauka teritorijā.

Rūpējoties par savu, kolēģu un tuvinieku veselību, līdztekus darbam nepieciešamajām apmācībām ikvienam lidostas darbiniekam bija iespēja apmeklēt un atsvaidzināt savas zināšanas Latvijas Sarkanā Krusta pirmās palīdzības apmācībā.

Tāpat ne mazāk svarīgs veselībai ir uztura faktors. Visās darbinieku virtuvēs pie ledusskapjiem ir izvietoti magnēti ar veselīga uztura šķīvja proporcijām,

un veselīga uztura lekcijās ikviens darbinieks var apgūt mūsdienīgus veselīga uztura pamatprincipus, tostarp ēdiena pagatavošanas veidus atbilstoši veselības un finansiālajam stāvoklim, pareizu un ekonomisku iepirkšanos, ēdiena pagatavošanas dažādību un veselīgu ēdienreīžu organizēšanu darbavietā. Nodarbību praktiskajā daļā lidostas darbinieki mācījās pagatavot un degustēja dažādus zaļos smūtijū kokteiļus.

Tuvojoties rudens vīrusu sezonai, darbinieku virtuvēs darba aizsardzības drošības speciālisti izvietojā dabiskus pretsaaukstēšanās un imunitātes uzlabošanas līdzekļus – ingveru, citonus, medu un tēju, kā arī darbiniekus nodrošina ar antibakteriāliem roku un virsmu dezinfekcijas līdzekļiem.

Lidostas telpās personāla departaments organizēja vakcināciju pret gripu, ko izmantoja 63 darbinieki.

Līdztekus praktiskiem nodarbību cikliem darbinieki regulāri tiek informēti ar noderīgiem un viegli uztveramiem informatīvajiem materiāliem e-pastā, pie ziņojumu dēļiem un atpūtas telpās.

Sports

Lidosta "Rīga" uzskata, ka dažādu sportisku aktivitāšu nodrošināšana ir ne tikai svarīga darbinieka veselībai, bet arī kopīga sportošana palīdz salie-

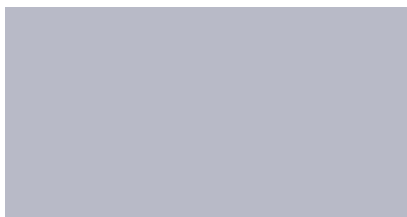
Darbinieku skaits, darba koplīgums | Veselība un drošība | Darbinieku prasmes un attīstība | Darbinieku motivēšana un atalgojums | Iekšējā komunikācija un iesaiste

dēt uzņēmuma darbiniekus un veidot pozitīvu mikroklimatu, kas ir arī būtiska veselības veicināšanas un labsajūtas sastāvdaļa darbā. Sadarbībā ar Latvijas Republikas Lidostu darbinieku arodbiedrību lidosta "Rīga" saviem darbiniekiem veicina aktīvu un veselīgu dzīvesveidu, nodrošinot apmaksātas futbola, basketbola un volejbola nodarbības un daļēji apmaksātas hokeja nodarbības.

Katru gadu vasarā notiek uzņēmuma sporta spēles un darbiniekiem ir iespēja apmeklēt sporta klubus vai sporta nodarbības pēc savas izvēles, jo noteikto limitu ietvaros to izmaksas sedz veselības apdrošināšanas polise.

Lidostas "Rīga" darbiniekiem ir iespēja piedalīties lielākajos Latvijas sporta pasākumos – "Rimi" Rīgas maratonā, skrējienā "Stirnu buks" un Vienības velobraucienā.

2019. gadā "Rimi" Rīgas maratonā startēja 75 lidostas darbinieki, taku skrējienā "Stirnu buks" – 105, bet uzņēmuma Sporta spēlēs piedalījās 415 lidostas "Rīga" darbinieki. 2019. gadā lidostas basketbola komanda ieguva pirmo vietu Mārupes novada basketbola līgā, bet uzņēmuma futbola komanda Ziemas kausa sacensībās ieguva trešo vietu.

DARBINIEKU PRASMES UN ATTĪSTĪBA

103, 404-1

Darbs aviācijas nozarē prasa atbildību, precizitāti, zināšanas un rūpīgumu, tādēļ, nodrošinot atbilstošu apmācību, lidosta "Rīga" rūpējas gan par darbinieku potenciāla attīstīšanu, gan par darbinieku atbildību kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanā.

Lidostas Personāla attīstības nodaļa jeb Mācību centrs (MC) nodrošina visaugstākās kvalitātes profesionālās apmācības. To apliecina tas, ka kopš 2017. gada lidostas Mācību centrs ir kļuvis par vienu no četriem ACI mācību centriem Eiropā un nodrošina ACI sertificētas apmācības aviācijas profesionāļiem no visas pasaules.

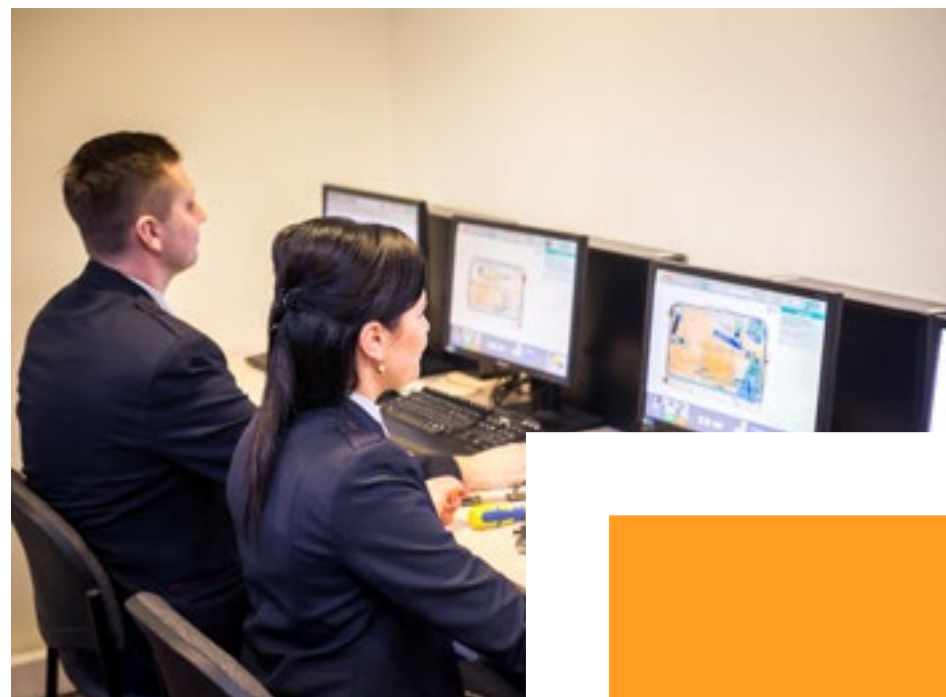
Personāla apmācības, profesionālās pilnveides politika un kārtība noteikta divos dokumentos – "Personāla apmācības un kompetences procedūra – PD 0099 P" un "Personāla vadības rokasgrāmata – PD 1399 R".

Struktūrvienību vadītāji nosaka nepieciešamo apmācību kopumu katram amatam, ko iekļauj amatam nepieciešamo apmācību formā PD 1462 F (ANA). Atbilstoši ANA formā noteikta-

jam apmācības organizē MC vai pati struktūrvienība.

Apmācību veidi lidostā "Rīga":

- pirmreizējas un atkārtotas apmācības (atbilstoši ANA formai), visvairāk – virszemes apkalpošanas, aviodrošības un lidlauka apkalpošanas jomās;
- ārpuskārtas neplānotas apmācības – pēc notikuša gadījuma, negatīvām procesu tendencēm, vadības rīkojuma, būtiskām izmaiņām lidostas darbībā, struktūrā, saistošajos procesos un normatīvajos dokumentos;
- apmācības, kas nav ANA formā un kuru kārtība aprakstīta Personāla vadības rokasgrāmatā PD 1399 R (9. punkts), piemēram, daļēji vai pilnībā apmaksātas studijas augstskolā vai mācību kursi.

Vidēji viens darbinieks apmācībās, kas ir notikušas uzņēmuma telpās, 2019. gadā ir pavadījis septiņas stundas. Šīs apmācības iekļauj MC programmas, MC organizētās ārējās apmācības un brīvprātīgās lekcijas "Veselība un drošība" aktivitātes ietvaros.

Prasmju nodrošināšana un kvalifikācijas celšana 404-2

Uzsākot darbu, uzņēmums katram darbiniekam nodrošina darbam nepieciešamo profesionālo apmācību, kā arī turpmākus kvalifikācijas celšanas pasākumus apmaksātajā darba laikā.

Uzņēmuma kursi

Mācības lidostas "Rīga" MC vada profesionāli instruktori, kuri kvalificējušies Starptautiskās Gaisa transporta asociācijas (IATA) institūtā, Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO), ACI, ECAC un citās starptautiski nozīmīgās nozares mācību iestādēs un kuriem par apmācības kursu tēmām ir gan teorētiskas, gan praktiskas zināšanas.

MC sadarbojas arī ar citiem Latvijas un ārvalstu mācību centriem, veidojot kopīgus apmācību projektus.

Lidostas "Rīga" MC ir izstrādājis un nodrošina 165 apmācību kursus.

MC izstrādāto kursu jomas:

- virszemes apkalpošana (57 kursi);
- aviācijas drošība (34 kursi);
- lidlauka ekspluatācija (33 kursi);
- krīzes situāciju vadība (18 kursi);
- ugunsdrošība (18 kursi);
- darba aizsardzība (5 kursi).

Papildus amatam nepieciešamajām apmācībām lidostas "Rīga" darbiniekiem ir iespēja apmeklēt arī kvalifikācijas celšanas apmācības Latvijā vai ārvalstīs.

2019. gadā MC notika 1638 klātienes kursi, kuros tika apmācītas 14 899 personas. To skaitā 11 066 bija lidostas "Rīga" darbinieki (viens darbinieks var apmeklēt vairākus kursus). Savukārt vieslektoru pasniedzēju kursus 2019. gadā apmācība sniegta 877 personām.

Atbalsts izglītības iegūšanai

Atbilstoši "Personāla vadības rokasgrāmatai PD 1399 R" darbiniekiem ir tiesības pieteikties mācību apmaksai

Latvijā akreditētās augstskolās, akreditētās bakalaura, maģistra un doktora studiju programmās.

Ja profesionālās apmācības vai kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi uzskatāmi par tādiem, kas atbilstoši apstākļiem ir saistīti ar darbinieka veicamo darbu, taču šādai profesionālajai apmācībai vai kvalifikācijas paaugstināšanai nav noteicoša nozīme nolīgtā darba izpildei, darbinieka profesionālās apmācības vai kvalifikācijas paaugstināšanas izdevumus darba devējs var atlīdzināt. Par apmācību un ar to saistīto izdevumu atlīdzināšanu starp darbinieku un uzņēmumu tiek noslēgta vienošanās.

2019. gadā pieci uzņēmuma darbinieki izmantoja iespēju pieteikties mācību apmaksai.

Mācību atvaļinājums

Lidostas "Rīga" darbinieki var saņemt mācību atvaļinājumu līdz desmit darba dienām gadā, lai nokārtotu semestra pārbaudījumus vai izstrādātu promocijas darbu, vai līdz 20 darba dienām studiju gala pārbaudījumu un valsts pārbaudījumu kārtošanai.

Lai iegūtu darba pienākumu izpildei nepieciešamās zināšanas atbilstoši amata aprakstam un ja darba apstākļi to pieļauj, lidosta "Rīga" piešķir mācību atvaļinājumu, saglabājot amatalgu. Šajā gadījumā darbiniekam, turpinot

darbu, ir sekmīgi jāpārcējas valsts akreditētā izglītības iestādē vai ārvalsts mācību iestādē, kuras izdotie diplomi ir atzīti Latvijā.

2019. gadā tiesības uz mācību atvaļinājumu izmantojuši seši darbinieki (četri – apmaksātu, divi – neapmaksātu). Apmaksātajos mācību atvaļinājumos studējošie darbinieki pavadījuši 70 kalendārās dienas, neapmaksātajos – 23 kalendārās dienas.

Vadītāju apmācības

2019. gadā lidostas "Rīga" MC visiem vadītājiem – valdei, augstākā (direktoriem un viņu vietniekiem) un vidējā līmeņa vadītājiem (nodaļu vadītājiem un viņu vietniekiem) – organizēja līderības apmācības.

Uzņēmuma valdei, kas darbojas četru valdes locekļu sastāvā, līderības apmācības 2019. gadā tika organizētas astoņas reizes, un katrs valdes loceklis tās ir apmeklējis divreiz.

Augstākā un vidējā līmeņa vadītājiem bija iespēja apgūt darba tiesības, personāla motivācijas, stratēģiskās un operatīvās plānošanas, stresa vadības, darbinieku psiholoģijas un citas vadītājam nepieciešamās prasmes.

DARBINIEKU MOTIVĒŠANA UN ATALGOJUMS

Lidosta apzinās, ka jau pašlaik nodarbinātības līmenis Latvijā ir sasniedzis vēsturiski augstāko punktu un arvien vairāk darba devēju saskaras ar problēmām piesaistīt nepieciešamos speciālistus.

Atbilstoši Ekonomikas ministrijas vīdēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozēm darbaspēka rezerves nākamajos gados turpinās sarukt, tādējādi saasinot jau tā akūto situāciju darbaspēka nepietiekamības ziņā.

Visi apstākļi – migrācija, iedzīvotāju novecošanās un lielāka ekonomiskā aktivitāte – neizbēgami nozīmē arvien lielāku spiedienu uz darbaroku trūkumu Latvijā un attiecīgi – atalgojuma apmēru. Tāpēc lidosta “Rīga” nepārtraukti apzina virzienus, kā risināt šo izaicinājumu.

2019. gadā tika organizētas vairākas darba grupas, iesaistot gan dažādu struktūrvienību, gan arodbiedrības pārstāvjus, lai rastu ilgtermiņa risinājumus darbinieku motivācijai un apmierinātībai. Līdz ar to veiktas vairākas pozitīvas izmaiņas darbinieku atalgojuma un motivācijas sistēmā (piemēram, papildatvaļinājumi, pie-

maksa par nakts darbu no pirmās stundas, biežāka virsstundu darba apmaksā). Darbinieki tika plaši informēti par izmaiņām, izmantojot dažādus komunikācijas kanālus.

2020. gadā Covid-19 izraisītā krīze aviācijas nozarē būtiski samazinājusi lidostas ieņēmumus, un prognozes par to, kā aviācijas nozare varētu atgūties, ir piesardzīgas. Lidostas valdei nācās pieņemt grūtus lēmumus, samazinot darbinieku skaitu un esošo darbinieku atalgojuma un labumu apjomu. Izaicinājums ir sargāt darbinieku un klientu veselību, veicot darbinieku informēšanu par Covid-19, nodrošinot individuālos aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļus, pielāgojot darbavietas. Svarīgi ir uzturēt darbinieku motivāciju ietilgušajā krīzes situācijā un būt gatavībā, lai atgrieztos pie aktīvas izaugsmes, stratēģiski plānojot personāla resursus un veltot laiku mācībām.

Atalgojuma sistēma lidostā “Rīga”

Lidosta “Rīga” ir liels un atbildīgs darba devējs, kas nodrošina darbavietas

vairāk nekā 1300 darbiniekiem. Atalgojums lidostā “Rīga” ir stabils, vienmēr laikus izmaksāts, konkurētspējīgs, un tajā iekļautas visas sociālās garantijas un pabalsti.

Atalgojumu veido amatalga, atalgojuma mainīgā daļa, piemaksas un prēmijas (naudas balvas), pabalsti, kā arī jebkura cita veida atlīdzība saistībā ar darbu. Atalgojuma mainīgā daļa tiek noteikta kā procentuāla piemaksa pie amatalgas atbilstoši darbinieka ikgadējam novērtējumam.

Lidostas “Rīga” darba samaksas nolikumā ir noteikta lidostas darbinieku darba samaksas sistēma, kā arī jebkura cita veida atlīdzības (saistītas ar darbu) saņemšanas kārtība. Uzņēmuma Personāla politika tostarp ietver atalgojuma politikas principus un darbinieku motivēšanas programmu.

Saskaņā ar atalgojuma politikas principiem visi lidostas amati ir sadalīti amatalgas līmeņos pēc noteiktām amatu grupām. Lidostas darbinieku amatalga veidota, nosakot amatu relatīvo

vērtību un veicot amatu vērtēšanu, balstoties uz šādiem pamatkritērijiem:

- atbildība – rīcības brīvība, ietekme uz rezultātu;
- problēmu risināšana, lēmumu pieņemšana un sarežģītība;
- profesionālās zināšanas, t. sk. izglītības līmenis un darba pieredze.

Atalgojuma politikas novērtējums

Saskaņā ar personālvadības konsultāciju un pētījumu kompānijas *Fontes* pētījuma rezultātiem lidosta jau divus gadus ir atzīta par taisnīgāko atalgojuma maksātāju Latvijā.

Darba devēju vērtēšana noritēja vairākos posmos, un viens no kritērijiem bija atalgojuma konkurētspēja darba tirgū – atalgojums nevarēja būt ievērojami zemāks par tirgus tendencēm, savukārt vienādu amatu veicējiem uzņēmumā nevarēja būt ļoti atšķirīga alga.

Tas nozīmē, ka lidostā noteiktās amatalgas ir gan konkurētspējīgas darba tirgū, gan taisnīgas pašā uzņēmumā – struktūrvienībās un starp tām.

Labumu klāsts

401-2

Saskaņā ar 2013. gada 19. decembrī noslēgto Darba koplīgumu, kas noslēgts starp lidostu "Rīga" un Latvijas Republikas Lidostu darbinieku arodbiedrību, darbiniekiem, kuriem ir beidzies pārbaudes laiks (izņemot sezonas darbiniekus), līdztekus Darba likumā noteiktajam ir pieejams daudzveidīgs un pievilcīgs labumu klāsts.

Labumu klāsts ietver:

- sociālās garantijas;
- pabalstus svarīgos dzīves gadījumos, piemēram, saistībā ar stāšanos laulībā, bērna piedzimšanu, bērna adopciju;
- materiālu atbalstu darbiniekiem vai viņu tuviniekiem, piemēram, bērna ārstēšanās izdevumu segšanai, izdevumiem, saistītiem ar ģimenes locekļa vai bijušā darbinieka nāvi;
- atvaļinājuma pabalstu (no otrā darba gada) – vienu reizi kalendārā gada laikā, aizejot ikgadējā apmaksātā atvaļinājumā, kas nav mazāks par 14 kalendārajām dienām;
- pabalstu pensionēšanās gadījumā;

Kopā ar Darba koplīgumā noteiktajiem labumiem lidostas "Rīga" darbiniekiem ir pieejami vēl šādi papildu labumi

Atvaļinājuma pabalsts

no 2. darba gada

Prēmijas

par labi novērtētu darbu

Veselības apdrošināšana

iekļauta zobārstniecība un sports (pēc pārbaudes laika)

Pabalsti svarīgos dzīves gadījumos

laulības, bērna piedzimšana, Zinību diena u. tml.

Bezmaksas apsargāta autostāvvietā

Bezmaksas autobuss

ārpus sabiedriskā transporta darba laika Rīgas robežās, Jūrmalā, Mārupē, Piņķos, Dreiliņos, Valdlaučos, Babītē, Baložos, Rāmavā, Skultē, Jaunmārupē, Ķekavā, Tirainē, Katlakalnā, Salaspilī, Olainē

Formas/darba apģērbs un apavi

+ bezmaksas tīrīšana (noteiktā limitā)

Izaugsmes iespējas

Mācības profesijas apgūšanai

lidostas amatiem un regulārā kvalifikācijas paaugstināšana

STAND BY aviobiļetes

Veikals darbiniekiem

preces ar īpašām atlaidēm

Sporta un atpūtas pasākumi

kopā ar kolēģiem un ģimenēm, pasākumi darbinieku bērniem

Darbinieku skaits, darba koplīgums | Veselība un drošība | Darbinieku prasmes un attīstība | Darbinieku motivēšana un atalgojums | Iekšējā komunikācija un iesaiste

- optisko redzes korekcijas līdzekļu iegādi noteiktā limitā;
- Zinību dienas pabalstu darbiniekiem, kuriem ir 5–18 gadus veci bērni;
- veselības apdrošināšanas polisi darbiniekiem ar iespēju to iegādāties saviem pirmās pakāpes radiniekiem;
- citu iemeslu vienreizēju materiālu pabalstu.

Atbilstoši budžeta iespējām uzņēmuma apaļajās jubilejās (ik pēc pieciem gadiem) darbiniekiem, kuru stāžs ir desmit un vairāk gadu, tiek izmaksāta vienreizēja prēmija.

Lidostas darbinieku aptaujas rezultāti liecina, ka no lidostas bonusu klāsta darbinieki visvairāk novērtē:

- atvaļinājuma pabalstu (90%);
- veselības apdrošināšanu (90%);
- papildu brīvdienas, kas tiek piešķirtas atbilstoši darba stāžam lidostā (82%);
- *Stand by* aviobiļetes (37%);
- veikalu darbiniekiem (34%).

Elastīgs darba laiks

Lidostā, tāpat kā citos uzņēmumos, darbiniekiem būtisks ir jautājums par privātās un darba dzīves līdzsvaru. Atbilstoši 2019. gada darbinieku iesaistes pētījumam 65% darbinieku norādī-

ja, ka viņiem svarīgs ir elastīgs darba laiks. Šobrīd lidostas "Rīga" darbiniekiem, kuri strādā normālo darba laiku, ir iespēja noteikt darba laika sākuma un beigu laika nobīdes vienas stundas robežās. Šādu risinājumu var pielāgot konkrētam laika posmam, ja darbiniekam ir pamatots attaisnojošs iemesls, to akceptē darbinieka tiešais un augstākstāvošais vadītājs.

Lielākā daļa lidostas darbinieku (80%) strādā summēto darba laiku (maiņās), un viņiem ir iespēja ietekmēt darba, atvaļinājuma un brīvdienu grafiku, piemēram, noteiktā kārtībā piesakot neplānot maiņas noteiktās dienās vai tās mainīt.

Ņemot vērā aktualitāti, 2020. gadā uzņēmums vērtēs iespējas arī tiem lidostā "Rīga" strādājošajiem, kuri strādā pēc normālā darba laika, ieviest attālinātā darba iespējas.

Diskriminācijas novēršana un vienlīdzīgas iespējas 401-1

Lidostā "Rīga" nav definētas dzimumu kvotas. Uzņēmums ievēro dzimumu līdztiesību – darbiniekus pieņem darbā un nodarbina, balstoties uz amata prasībām – potenciālu apgūt un spēju veikt noteiktos pienākumus un uzdevumus, kā arī amatam nepieciešamo kvalifikāciju.

Darbinieku atlase notiek, ievērojot šādus personāla atlases principus: darba tiesību normu ievērošanu, vienlīdzīguma tiesību un atšķirīgas attieksmes aizlieguma principu ievērošanu, konfidencialitāti attiecībā uz pretendentu sniegto informāciju un atlases gaitu. Darba intervijas beigās intervētie kandidāti ar savu parakstu apliecina, ka atlasē nav uzdoti diskriminējoši jautājumi.

Lidostas "Rīga" Personāla politika definē – dibinot darba tiesiskās attiecības un to pastāvēšanas laikā, it īpaši paaugstinot darbinieku amatā, nosakot darba apstākļus, darba samaksu, profesionālo apmācību vai kvalifikācijas paaugstināšanu, uzņēmums ievēro atšķirīgas attieksmes un diskriminācijas aizliegumu atkarībā no darbinieka dzimuma, darbinieka rases, ādas krāsas, vecuma, invaliditātes, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās vai sociālās izcelsmes, mantiskās vai ģimenes stāvokļa, seksuālās orientācijas vai citiem apstākļiem.

Par diskriminācijas gadījumiem darbiniekiem ir iespēja ziņot, izmantojot ziņošanas rīku "Ētikas kodeksa pārkāpumi" ([vairāk par ziņošanas rīku sadaļā "Ētika un pretkorupcijas politika" 18. lpp.](#)).

Lidostā "Rīga" 2019. gadā nav reģistrēti neviens diskriminācijas gadījums.

Darbinieku mainība 401-1

2019. gadā lidostā "Rīga" strādāja 1308 darbinieki (skaits uz 2019. gada 31. decembri). Darbinieku skaits ir nedaudz lielāks nekā iepriekšējos gados, kad uzņēmumā strādāja 1234 darbinieki (2018. gadā) un 1137 darbinieki (2017. gadā). Izmaiņas ir skaidrojamas ar pieaugošo pasažieru skaitu, piesaistot jaunus darbiniekus pasažieru un gaisa kuģu apkalpošanas nodrošināšanai, kā arī darbiniekus ar nepieciešamajām tehnoloģiskajām kompetencēm informācijas komunikāciju nodrošināšanai.

2019. gadā lidosta "Rīga" darbā pieņēma 350 darbiniekus, tostarp 159 sievietes un 191 vīrieti jeb 28% no uzņēmumā strādājošajiem. Visvairāk jauno darbinieku ir vecuma grupā līdz 30 gadiem (204). Vecuma grupā no 30 līdz 50 gadiem pieņemto darbinieku skaits ir 111, bet 35 darbā pieņemtie darbinieki bija vecuma grupā 50 un vairāk gadu.

Lielākā daļa jauno darbinieku darba gaitas uzsākuši Drošības departamentā, kas skaidrojams ar kapacitātes palielināšanu, apkalpojot pieaugošo pasažieru skaitu, un augstajiem standartiem drošības jomā.

2019. gadā pensionējušies (aizgājuši no darba lidostā) trīs lidostas "Rīga" darbinieki, kas ir 0,2% no kopējā strādājošo

Darbinieku skaits, darba koplīgums | Veselība un drošība | Darbinieku prasmes un attīstība | Darbinieku motivēšana un atalgojums | Iekšējā komunikācija un iesaiste

skaita. Iepriekšējos divos gados – 2018. gadā un 2017. gadā – pensionējušies attiecīgi četri un septiņi darbinieki.

2019. gadā, salīdzinot ar 2018. gadu, brīvprātīgā rotācija (darbinieki, kuri paši vēlas izbeigt darba tiesiskās attiecības) uzņēmumā samazinājusies par ~30%, t.sk. būtiski samazinājusies rotācija visās struktūrvienībās un visos amatos ar iepriekš lielāko rotāciju. Kopējā rotācija ir zemākā pēdējo piecu gadu laikā un ceturtā zemākā pēdējo 12 gadu laikā.

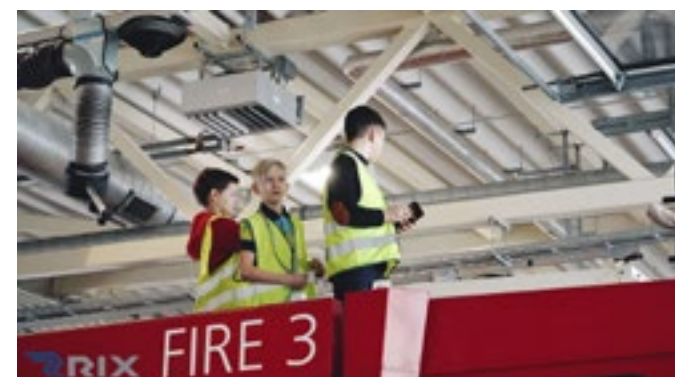
Būtiskākās veiktās darbības rotācijas samazināšanai – kompleksas un daudzveidīgas izmaiņas darba samaksas un motivācijas sistēmā, sadarbība ar struktūrvienībām, izmaiņas darbinieku piesaistes stratēģijā un izaugsmes un attīstības amatos.

Karjeras pasākumi un prakses iespējas

Lidostai "Rīga" ir svarīgi piesaistīt jaunus darbiniekus, tāpēc gada laikā notiek dažādi pasākumi, kuros skolēniem un studentiem ir iespēja uzzināt par darbu lidostā "Rīga".

2019. gadā lidosta "Rīga" nodrošināja studējošajiem 48 prakses vietas.

Organizējot kopīgus sadarbības pasākumus, nodrošinot mācību prakses, mācībbspēku stažēšanos un piedaloties

Darbinieku skaits, darba koplīgums | Veselība un drošība | Darbinieku prasmes un attīstība | Darbinieku motivēšana un atalgojums | Iekšējā komunikācija un iesaiste

izglītības iestāžu karjeras pasākumos, lidosta "Rīga" sadarbojas ar Latvijas un ārvalstu izglītības iestādēm.

Izplatītākās prakses jomas 2019. gadā:

- aviācijas vadība (8);
- informāciju tehnoloģijas (8);
- organizāciju drošība (6);
- organizāciju psiholoģija un personāla vadība (6).

Tāpat Latvijas augstskolās studējošie praktizējās citās jomās – transports un loģistika, tūrisms un viesmīlība, sabiedriskās attiecības un komercdarbība.

2019. gadā lidosta "Rīga" piedalījās 12 karjeras dienu pasākumos Latvijā: RTU karjeras dienā, Aviācijas karjeras un izglītības dienā t/c "Spice", Transporta un sakaru institūta karjeras dienā, augstskolas RISEBA karjeras dienā, Vakanču gadatirgū un citos pasākumos.

Lidosta piedalās ikgadējā Ēnu dienā, ko rīko organizācija *Junior Achievement Latvija*, lai veicinātu bērnu un jauniešu izpratni par lidostas "Rīga" darbu. 2019. gadā Ēnu dienā piedalījās 41 skolēns.

Darba devēja zīmols

Taisnīgākais atalgojuma
maksātājs Latvijā

Ilgspējas indekss – Platīna
kategorija

Ģimenei draudzīgs
komersants

TOP Darba devējs transporta
un loģistikas sektorā (2. vieta)

Pieaugušo izglītības foru-
ma "Es strādāju un mācos"
Izglītības un zinātnes minis-
trijas pateicības raksts

IEKŠĒJĀ KOMUNIKĀCIJA UN IESAISTE

Minimālie paziņošanas termiņi par izmaiņām uzņēmuma darbībā 402-1

Lidosta "Rīga" regulāri informē darbiniekus un arodbiedrību par darbības aktualitātēm, attīstību un plānotajām izmaiņām struktūrā.

Ja plānota kolektīvā atlaišana, atbilstoši Darba likumam konsultācijas ar arodbiedrību jāuzsāk ne vēlāk kā mēnesi pirms paziņojuma iesniegšanas NVA. Par struktūras izmaiņām, kas saistītas ar darbavietu skaita samazināšanu, darbinieki jāinformē ne vēlāk kā piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

Atbilstoši 2018. gada 31. augusta rīkojumam Nr. 18/100B ir izveidota pastāvīgā darba grupa konsultācijām ar arodbiedrību.

Attīstības pārrunas 404-3

Ikgadējā novērtēšana un ar tās rezultātiem saistītās attīstības pārrunas notiek vienu reizi gadā visiem uzņē-

muma darbiniekiem, kuriem beidzies pārbaudes laiks, tostarp visiem vadītājiem.

Ikgadējās novērtēšanas kārtība ir noteikta "Personāla vadības rokasgrāmātā – PD 1399 R", un tā notiek atbilstoši strukturētai novērtējuma anketai. Pēc ikgadējās darbinieka rezultātu un sekmju novērtēšanas struktūrvienības vadītājs veic pārrunas, kurās tiek apspriesti darbinieka rezultāti – stiprās puses un nepieciešamie uzlabojumi, un pēc nepieciešamības aktuālie jautājumi saistībā ar nākamā gada plāniem, jo attīstība un komunikācija ar vadītāju ir pastāvīgs process.

Katru gadu par ikgadējo novērtēšanu tiek noskaidrots darbinieku viedoklis. 2019. gadā pēc ikgadējās novērtēšanas notika atsevišķa darbinieku aptauja. Pēc rūpīgas priekšlikumu izvērtēšanas, ņemot vērā to objektivitāti, pamatotību, tehniskās un praktiskās īstenošanas iespējas, priekšlikumi integrēti pastāvīgajās darba izpildes procedūrās un ņemti vērā, organizējot ikgadējo novērtēšanu.

Viens no novērtēšanas procesa uzlabojumiem – Drošības departamenta Aviācijas drošības nodaļas operatīvo vadītāju novērtēšanas projekts – tika iesniegts personālvadības konkursam "Izcila Darba Devēja DNS", 2019. gadā iegūstot 2. vietu.

Darbinieku iesaistes pētījums

Ik gadu notiek lidostas darbinieku iesaistes aptauja, lai noskaidrotu nepieciešamos uzlabojumus un īstenotu pozitīvas pārmaiņas lidostas darbā un darba vidē. 2019. gadā darbinieku iesaistes aptaujā piedalījās 844 darbinieki, kas ir 69% no visiem lidostā "Rīga" strādājošajiem (2018. gada aptaujā piedalījās 19,5% no kopējā darbinieku skaita).

Datorā anketu bija aizpildījuši vairāk nekā puse jeb 53% darbinieku, gandrīz piektdaļa jeb 19,3% aptaujai bija izmantojuši viedtālruņus, bet 234 anketas jeb 27,7% no kopējā anketu skaita saņemtas papīra formā.

Atbildes sniedzot sešu ballu skalā, darbinieku vidējais apmierinātības rādītājs ir 4,1 balles.

Iekāpšana
RIX darbinieku iesaistes aptauja 2019

Vai Tu jau aizpildīji aptaujas anketu?

- Tavs viedoklis palīdzēs apzināt esošo situāciju un attīstības iespējas.
- Neatliec uz pēdējo brīdi - aizpildi aptauju jau šodien!
- Aptauju varēsi aizpildīt līdz 4. decembrim.

Vēl **labākai** darbavietai

RIX
LIDOSTA RĪGA

Aptaujas rezultāti ļāva lidostai "Rīga" iegūt divus būtiskus secinājumus. Pirmkārt, darbinieki norāda, ka viņiem ir nozīmīga loma lidostas mērķu sasniegšanā un ka viņu ieguldījums ir svarīgs, lai nodrošinātu augstu pakalpojumu kvalitāti. Darbinieki sevi redz kā nozīmīgu ķēdes posmu visā lidostas darbā, un uzņēmumā ir maz darbinieku, kuri nezinātu vai nedomātu, ka zina, kādi ir lidostas mērķi. Otrkārt, ņemot vērā lidostas darba specifiku, darbinieki ļoti precīzi zina savus tiešos darba pienākumus – šim apgalvojumam gandrīz viennozīmīgi piekrīt visi respondenti. Atbilstoši aptaujas rezultātiem lidostā ļoti labi strādā operatīvā informēšanas sistēma, piemēram, ziņošana par problēmsituācijām.

Turklāt skaidri izkristalizējās tas, ka darbinieki augstu vērtē savus tiešos vadītājus. Aptauja parāda, ka vadītāji tiek norādīti kā pozitīvs paraugs pārējiem un vadītāji ir tie, kas iedrošina darbiniekus izteikt priekšlikumus.

Vienlaikus darbinieku aptaujā vērojamas arī kritiskākas tendences. Piemēram, 65% darbinieku norādīja, ka ir pieaugusi darba slodze un stress, ko var saistīt ar aizvien pieaugošo darba apjomu un intensitāti, kā arī darba apstākļiem, piemēram, šaurību termiņā. Lai gan šāda tendence vērojama vairākos uzņēmumos un profesionālā

izdegšana šobrīd ir viena no biežākajām arodsaslimšanām, lidosta "Rīga" turpinās analizēt citus indikatorus, apzinās un turpinās papildināt risinājumus stresa mazināšanai un darbinieku psihoemocionālās veselības uzlabošanai. Tostarp jaunie darbinieki tiek apmācīti slodzes līdzsvarošanā, ir pilnveidota darba vide un veiktas investīcijas tehnoloģijās, kā arī darbinieki tiek izglītoti psihoemocionālās veselības jautājumos. Piemēram, 2019. gadā PRM grupas darbiniekiem notika kompleksa stresa izvērtēšana un apmācības. Tāpat aptaujas rezultāti parādīja, ka ir jāuzlabo informācijas aprīte un sadarbība starp struktūrvienībām, kā arī jāizvērtē iespēja pārskatīt pieeju attīstības jautājumiem, tostarp pašreizējai attīstības pārrunu praksei.

Salīdzinot ar 2018. gadu, lidostas tēla vērtējums ir saglabājies gandrīz nemainīgs – ja iepriekšējā gadā tas tika vērtēts ar 4,5 ballēm, tad 2019. gadā – ar 4,4 ballēm. Tāpat kā iepriekš darbinieki lepojas, ka strādā lidostā, un norāda uz draudzīgām attiecībām kolektīvā. Kopumā cilvēki joprojām ir apmierināti ar darba vidi (47%) un uzskata, ka lidosta rūpējas par darbinieku drošību un veselību (58%).

Puse no visiem aptaujas dalībniekiem izmantoja iespēju sniegt komentārus

un konkrētus priekšlikumus.

Ilgtermiņa darba grupā lidostā ir izstrādāts plāns, lai īstenotu darbinieku priekšlikumus un turpinātu uzlabot darbinieku iesaisti un apmierinātību. Par plāna izpildi Personāla departaments reizi ceturksnī ziņo Ilgtspējas komisijai.

Iekšējās komunikācijas rīki

Nepastarpinātas ikdienas komunikācijas nodrošināšanai ar darbiniekiem ir izveidoti vairāki komunikācijas kanāli.

Jau vairāk nekā 20 gadus lidostā "Rīga" reizi mēnesī iznāk iekšējā avīze "RIXis". Avīze drukāta 600 eksemplāru lielā tirāžā, to var lasīt arī elektroniski lidostas intranetā vai, noskenējot avīzes kvadrātkodu, "RIXis" lasīšanai ir pieejams viedtālrunī vai planšetē.

Lai apkopotā veidā darbiniekiem operatīvāk nodotu informāciju par uzņēmumā notiekošo, reizi nedēļā visi darbinieki savos e-pastos saņem vēstkopu "E-RIX ziņojums". Tas ir kopsavilkums par nedēļas svarīgākajiem notikumiem, darbības rādītājiem, rezultātiem un pieejamajām vakancēm.

Aizstājot iepriekšējo novecojušo intranetu, 2019. gadā savu darbu sāka jauna dokumentu vadības sistēma (intranets) "e-RIX". Tajā pieejama ne tikai

aktuālā informācija, bet arī darbinieku kontaktu katalogs, darbam nepieciešamie dokumenti, pieteikumu formas, informācija par atalgojumu, veselības apdrošināšanu, bonusiem u.c. darbiniekiem noderīga informācija. Lai sekoātu līdzi aktuālajai informācijai, lidostas e-pastu un "e-RIX" vidi iespējams izmantot arī attālināti (viedtālrunī,

planšetē, mājas datorā), autorizējoties ar darbinieka rekvizītiem.

Tāpat lidostā "Rīga" pie iekšējās komunikācijas kanāliem pieder e-pasts, tālrunis, *WhatsApp* grupas, sapulces, darbinieku aptaujas un tiešā komunikācija ar vadītāju.

Svarīgākie iekšējās komunikācijas rīki

73%

E-pasts

67%

Sarunas ar tiešo vadītāju

39%

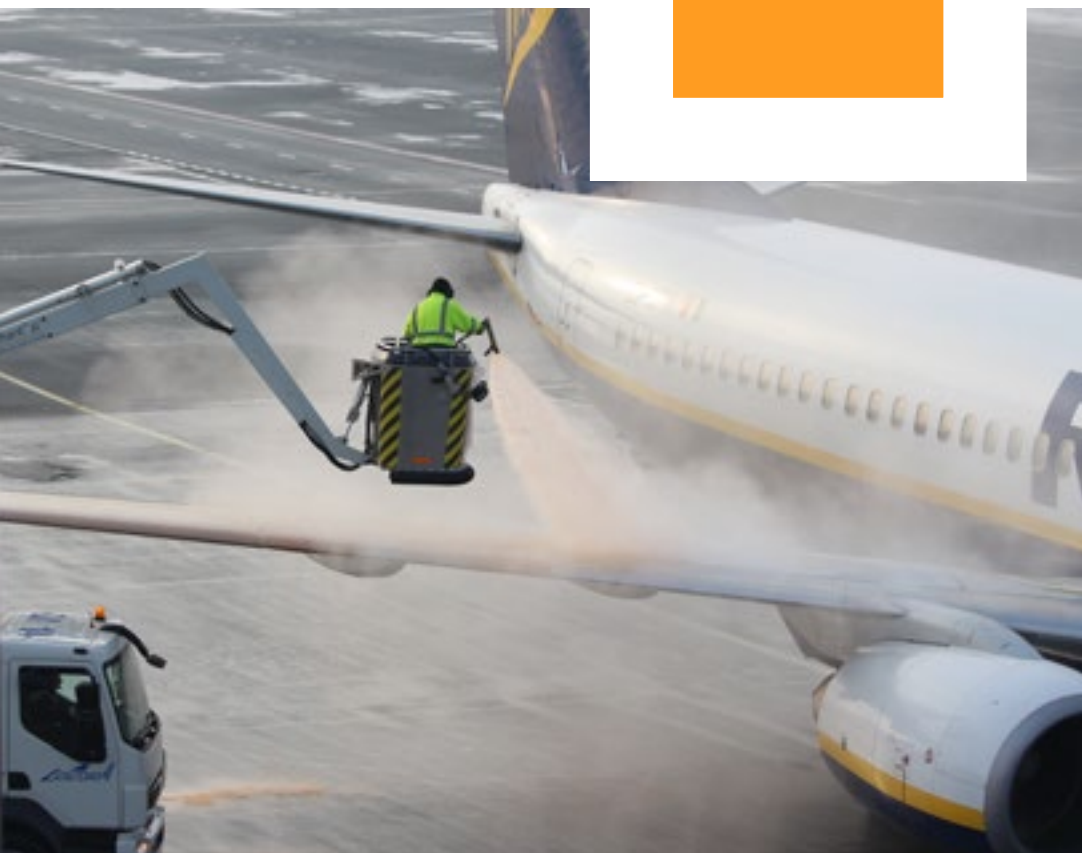
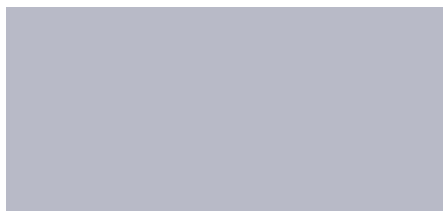
WhatsApp grupas

The background features several solid blue geometric shapes of various sizes and orientations, including rectangles and squares, arranged in a non-uniform pattern. The shapes are positioned on the left and top edges, creating a modern, minimalist aesthetic.

VIDES UN ENERGOPĀRVALDĪBA

VIDES UN ENERGOPĀRVALDĪBA

Vadības pieeja 103

Lidosta "Rīga" apzinās, ka, tikai veiksmīgi apvienojot saimnieciskās darbības efektivitāti ar vides mērķu īstenošanu, tiek radīti priekšnoteikumi uzņēmuma ilgtspējīgai darbībai un uzņēmuma biznesa attīstībai. Ietekmes uz vidi mazināšana un būtiskāko enerģijas patēriņā kontrole ir uzņēmuma darbības plānošanas un ikdienas darba sastāvdaļa. Efektīvākai vides un energoresursu pārvaldībai lidostā "Rīga" ir ieviesta un sertificēta vides pārvaldības sistēma atbilstoši ISO 14001 standarta prasībām un energopārvaldības sistēma atbilstoši ISO 50001 standarta prasībām. Regulārs vides monitoring un energopatēriņu kontrole nodrošina pamatinformāciju, kas ļauj sekot līdzi, vai noteiktie vides un energopārvaldības mērķi tiek sasniegti.

Vides un energopārvaldības politika

Lidostas "Rīga" vides filozofija, attieksme pret vidi un vides pārvaldības principi noteikti 2018. gadā apstiprinātajā Vides un energopārvaldības politikā.

Tajā noteikti šādi pamatprincipi:

- ievērot normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības un energopārvaldības prasības, kā arī veikt lidostas darbības atbilstības novērtējumu, lai nodrošinātu noteikto prasību izpildi;
- sistemātiski veikt vides monitoring un nodrošināt vides kvalitātes nepasliktināšanos, un, ja iespējams, uzlabot vides kvalitāti atbilstoši savām finansiālajām un tehniskajām iespējām;
- noteikt stingrus kontroles pasākumus un kontrolēt to ievērošanu lidostas būtiskajiem vides aspektiem, darīt tos zināmus lidostas darbiniekiem un trešām personām, kuras strādā lidostas teritorijā;
- veidot un paaugstināt lidostas darbinieku vides apziņu, nodrošinot dabas resursu racionālu izmantošanu;
- sadarboties ar aviokompānijām un lidostas sadarbības partneriem, lai kopīgi atrastu risinājumus tiem būtiskajiem vides aspektiem, kuri nav tiešā lidostas kontrolē, piemēram, gaisa kuģu radītais troksnis.

- samazināt lidostas energopatēriņu, uzlabot ēku, infrastruktūras un iekārtu energoefektivitāti;
- periodiski analizēt lidostas sniegumu vides aizsardzības un energoefektivitātes jomā un noteikt nepieciešamos pilnveidošanas pasākumus;
- sniegt ieinteresētajām pusēm atklātu, pilnvērtīgu informāciju par lidostas vides un energopolitiku un nozīmīgiem pasākumiem vides aizsardzības jomā.

Būtiskāko lidostas ietekmi uz vidi rada energoresursu patēriņš, vides troksnis un atkritumi.

Vides un energopārvaldības politika ir saistoša ne tikai lidostas "Rīga" darbiniekiem, bet arī lidostas teritorijā strādājošiem nomniekiem un pakalpojumu sniedzējiem.

Pie lidostas teritorijā strādājošajiem nomniekiem un pakalpojumu sniedzējiem regulāri, atbilstoši apstiprinātam grafikam tiek veiktas vides inspekcijas. Vides inspekciju laikā tiek pārbaudīts, kā uzņēmums ievēro vidi regulējošo normatīvo aktu prasības.

Vides un energopārvaldības mērķi

Lidostā "Rīga" vides un energopārvaldības sistēmām ir izstrādāti gan īstermiņa, gan vidēja termiņa mērķi. Lidostas attīstības stratēģijas 2017.–2023. gadam viens no stratēģiskajiem mērķiem ir mazināt negatīvo ietekmi uz vidi, savukārt Vides un energopārvaldības programmā, kas tiek sagatavota un apstiprināta kalendārajam gadam, definēti 12 vides un energopārvaldības īstermiņa mērķi. Minētajā programmā noteikti šādi īstermiņa mērķi:

- nepalielināt lidostas kopējo elektroenerģijas patēriņu virs 0,0025 MWh uz 1 apkalpoto satiksmes vienību;
- nepalielināt lidostas siltumenerģijas patēriņu virs 0,36 MWh uz 1 m² apkurināmās platības;
- samazināt nešķirotu sadzīves atkritumu apjomu zem 70% no kopējā sadzīves atkritumu apjoma;
- samazināt trokšņa indeksa vērtības trokšņa monitoringa stacijās 2019. gadā;

- paaugstināt lidostā strādājošo darbinieku izpratni par vides resursu taupīšanu;
- nodrošināt lidostas dabas resursu patēriņa uzskaiti, samazināšanas pasākumu īstenošanu un kontroli;
- nodrošināt bīstamo atkritumu apsaimniekošanu lidostas kontrolējamā teritorijā;
- novērst un kontrolēt piesārņojošo vielu emisijas vidē;
- kontrolēt sadzīves notekūdeņu piesārņojumu;
- veikt SEG emisiju uzraudzību un samazināšanas pasākumus;
- apzināt lidostas darbības ietekmi uz bioloģisko daudzveidību lidostai apkārtējās teritorijās;
- nodrošināt lidostas valdījumā esošo mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.

Sasniedzamos mērķus nosaka kalendārajam gadam kopumā, tos sezonāli var ietekmēt laikapstākļi un citi būtiski faktori. Rādītāju un mērķu izpildi vērtē nākamā kalendārā gada sākumā, un tie ir nozīmīgi, apstiprinot jaunu Vides un energopārvaldības programmu.

Iesaiste klimata pārmaiņu mazināšanā

2009. gadā *ACI Europe* 18. gadskārtējā kongresa laikā Eiropas lidostas apņēmas samazināt CO₂ izmešus, lai

sasniegtu galveno mērķi – kļūtu par oglekļa neitrālām lidostām. Mērķa sasniegšanai tika izveidota *Airport Carbon Accreditation* (ACA) programma. Šobrīd programmā ir akreditētas 284 lidostas visā pasaulē, kas mērķtiecīgi darbojas pie savas darbības dekarbonizācijas, tostarp lidosta "Rīga".

Kā ilgtspējīgi domājošs uzņēmums lidosta "Rīga" rūpējas par siltumnīcefekta gāzu samazināšanu uzņēmuma kontrolētajos emisiju avotos un piedalās ACA programmā kopš 2015. gada. Lidosta ir akreditēta pirmajam programmas līmenim, kurš paredz sagatavot siltumnīcefekta gāzu novērtējumu, un šobrīd tiek veikts mērķtiecīgs darbs, lai tuvākā gada laikā sasniegtu nākamo akreditācijas līmeni, kura nozīmīgākā papildu prasība ir nodrošināt siltumnīcefekta gāzu samazinājumu pret iepriekšējo trīs gadu vidējo rādītāju.

Piesardzības princips

102-11

Piesardzības princips ir viens no vides aizsardzības pamatprincipiem, kurā arī balstās lidostas vides pārvaldības sistēma. Lidostā ir ieviesta vides risku novērtēšanas procedūra, lai novērstu sekas, pirms tās ir radušās. Lidostā iecerētajiem būvprojektiem un jaunām darbībām tiek izvērtēti vides riski, vēl pirms ir uzsākta būvniecība vai īstenota iecere. Šāda kārtība ļauj jau ieceres stadijā novērst riskus vai arī mazināt to ietekmi uz vidi projekta stadijā. 2019. gadā veiktas 12 vides risku izvērtēšanas.

Vides riski lidostā "Rīga" tika vērtēti šādiem procesiem un apakšprocesiem:

- būvniecības procesa organizēšana/inženiertīklu uzturēšana un vides monitoringa nodrošināšana (projekts – dzeramā ūdens ņemšanas vietu ierīkošana terminālī);
- infrastruktūras uzturēšana/būvniecības projektu vadība (projekti – helikopteru nosēšanās laukuma izbūve, 2. perona paplašināšana, autostāvvietu paplašināšana, inženiertīklu nomaiņa, apašstaciju pārbūve, tehnikas laukumu izbūve, degvielas uzpildes stacijas izbūvēšana, drošības kontrolpunktu pārbūvēšana, katlumājas pārbūve);

- gaisa kuģu apkalpošanas riski;
- gaisa kuģu pretapledošanas apstrāde.

Ūdens ieguve un patēriņš

303-1, 303-5

Ūdeni lidosta "Rīga" iegūst no trīs pazemes ūdens ieguves urbumiem. Pēc ūdens ieguves ūdeni atdzelžo un mīkstina, lai tas atbilstu dzeramā ūdens kvalitātes prasībām. Ūdens patēriņa limiti un sasniedzamie kvalitātes rādītāji ir noteikti valsts normatīvajos aktos un piesārņojošās darbības atļaujā. Par iegūtā dzeramā ūdens apjomu un veiktajiem kvalitātes un kvantitātes monitoringa rezultātiem normatīvajos aktos noteiktā kārtībā tiek informētas kontrolējošās iestādes.

Iegūto ūdeni patērē lidostas vajadzībām un atbilstoši savstarpēji noslēgtiem komunālo pakalpojumu līgumiem to piegādā arī lidostas nomniekiem un lidlauka pakalpojumu sniedzējiem.

Ļoti nelielos daudzumos dzeramo ūdeni 18,9 l polikarbonāta pudelēs uzņēmumam piegādā ārpalpojuma sniedzējs.

Ūdens uzkrāšanai nav būtiskas ietekmes uz ūdens patēriņu, tas tiek uzkrāts nelielos apjomos ūdenstornī, lai nodrošinātu ūdens piegāžu nepārtrauktību.

Dati par lidostas "Rīga" ūdens patē-

Ūdens ieguve, m ³		%
Pazemes urbumi	137 238	99,89
Citi avoti (polikarbonāta pudeles)	146	0,11
Kopā	137 384	100
Ūdens patēriņš, m ³		%
Lidosta	67 389	49,05
Nomnieki un lidlauka pakalpojumu sniedzēji	69 995	50,95
Kopā	137 384	100

riņu tiek iegūti no verificētiem ūdens skaitītājiem. Lidostas nomnieku patēriņš galvenokārt tiek iegūts no verificētiem ūdens skaitītājiem, neliela daļa nomnieku ūdens patēriņa tiek aprēķināta atbilstoši apstiprinātai metodikai. Metodiku ūdens patēriņa aprēķināšanai piemēro tiem nomniekiem, kuriem tehniski nav iespējams uzstādīt ūdens skaitītājus (nav izveidota pieslēguma vieta ūdensvadam), piemēram, atsevišķiem veikaliem terminālī.

Lidosta "Rīga" neiegūst ūdeni no teritorijām, kurās ir ūdens deficīts.

Notekūdeņu pārvaldība 303-2, 306-1

2019. gadā vidē tika novadīti 151,74 tūkst. m³ lietus notekūdeņu, kas no izplūdes vietām nonāca meliorācijas notekgrāvī, no kurienes tālāk ietecēja Neriņas upē. Savukārt sadzīves notekūdeņi 136,87 tūkst. m³ apmērā tika nodoti SIA "Rīgas ūdens".

Notekūdeņu kvalitāte un attīrīšanas metodes

Lietus notekūdeņu un sadzīves notekūdeņu kvalitātes kontrole tiek veikta atbilstoši apstiprinātam ūdens monitoringa plānam akreditētā laboratorijā. Lietus notekūdeņu un sadzīves notekūdeņu kvalitātes rādītāji un to robežvērtības ir noteiktas valsts normatīvajā regulējumā.

Automašīnu mazgātavas notekūdeņu attīrīšanai lidostas teritorijā izbūvēta notekūdeņu bioloģiskā attīrīšanas iekārta ar jaudu 25 m³/dnn. Pārējie sadzīves notekūdeņi atbilstoši savstarpēji noslēgtam līgumam tiek nodoti attīrīšanai SIA "Rīgas ūdens". Lai nodrošinātu atbilstošus sadzīves notekūdeņu kvalitātes rādītājus, to sākotnējo attīrīšanu nodrošina tauku ķērāji. Novadītie sadzīves notekūdeņi ar skaitītājiem netiek uzskaitīti.

Lietus notekūdeņi vidē tiek novadīti bez attīrīšanas, izņemot teritorijas, kurās iespējamas naftas produktu noplūdes. Šajās teritorijās lietus notekūdeņi tiek savākti un novadīti uz naftas produktu atdalītājiem, kas lietus notekūdeņus attīra no naftas produktiem pirms to novadīšanas vidē. Pavisam lidostas teritorijā izvietoti 13 naftas produktu atdalītāji.

Notekūdeņus no pretledus apstrādes laukumiem uzkrāj tvertnēs un nodod attīrīšanai SIA "Lautus" kā bīstamos atkritumus.

Atkritumu apsaimniekošana 306-2

Reizi gadā lidosta "Rīga" par iepriekšējo kalendāro gadu iesniedz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Vienotajā vides informācijas sistēmā valsts statistikas pārskatu "Nr.3-Atkritumi", kurā norāda lidostā radīto atkritumu veidus, bīstamību, apjomu un komersantus, kuriem nodod atkritumus.

Vides un energopārvaldības politika | Piesardzības princips | Atkritumu apsaimniekošana | Vides troksnis | Vides iniciatīvas

	2019.	
	Sadzīves atkritumi, t	Bīstamie atkritumi, t
Pārstrāde	1231	1639,05
Kompostēšana	118	-
Deponēšana poligonā	3522	-
Uzglabāšana	-	33,43
Citas apsaimniekošanas metodes (reģenerācija, sadedzināšana, apglabāšana pazemē u.c.)	-	-
Kopā	4871	1672,48

Sadzīves, bīstamos un videi kaitīgos preču atkritumus īstermiņā līdz to nodošanai licencētam atkritumu apsaimniekotājam uzglabā lidostas "Rīga" atkritumu angārā, izņemot atsevišķus atkritumu veidus, kurus atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam nodod no atkritumu rašanās vietas. Pie atkritumiem, kas tiek nodoti no rašanās vietām, pieder dažādi atsavinātie priekšmeti un cita veida atkritumi, kas rodas terminālī un teritorijā, piemēram, bioloģiskie atkritumi un metāllūžņi. Pastāvīgas ilgtermiņa atkritumu uzglabāšanas vietas lidostā nav izveidotas. Visus atkritumu veidus uzskaita atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Uzņēmums radītos sadzīves, bīstamos un videi kaitīgo preču atkritumus nodod licencētiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem, ar kuriem ir noslēgts līgums uz noteiktu termi-

ņu. Papīra un kartona, plastmasas un stikla iepakojums un makulatūra tiek nodoti SIA "Eco Baltia vide". Uz cita līguma pamata SIA "Eco Baltia vide" tiek nodoti nešķīrotie sadzīves atkritumi. Atkritumi tika nodoti arī uzņēmumiem SIA *TM CAPITAL* (svina akumulatori, metāllūžņi) un SIA *ASG Holding* (makulatūra).

Informācija par atkritumu apsaimniekošanas metodēm tiek iegūta no pavadzīmēm, kā arī sazinoties ar atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu pārstāvjiem. Sadzīves atkritumiem izmantotā metode ir atkarīga no tā, vai tie ir šķīroti. Pārstrādei tiek nodots papīrs, stikls, kartons u.c. sadzīves atkritumu veidi. Bīstamo atkritumu uzglabāšana un pārstrāde tiek veikta bīstamo atkritumu saņēmēju objektu adresēs. Lidostā "Rīga" notiek detalizēta uzskaitē par radīto atkritumu apjomu. Lidosta

"Rīga" neapkopo informāciju par bīstamo atkritumu tālāku izmantošanu pēc to uzglabāšanas.

Gaisa kuģu un lidlauka seguma atledošanas/pretapledošanas materiāla izmantošana

A06

Lai nodrošinātu drošus lidojumus, gaisa kuģu un lidlauka virsmu ap-

strādē tiek izmantoti pretapledošanas apstrādes līdzekļi. Tā kā gaisa kuģu pretapledošanas apstrādi veic lidlauka teritorijā, lidostai "Rīga" ir jānodrošina tās laikā izlietoto ķīmisko vielu un maisījumu savākšana un pārstrāde. No pretapledošanas apstrādes laukumiem 2019. gadā savāktas un nodotas atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam 1258 tonnas notekūdeņu, kas satur pretapledošanas apstrādes līdzekļus.

Gaisa kuģu un lidlauka seguma atledošanas/pretapledošanas (*anti-icing* un *de-icing*) materiāla daudzums

2019. gadā tika izmantoti 1036 kubikmetri I tipa un 159 kubikmetri II tipa gaisa kuģu atledošanas/pretapledošanas materiāla.

2019. gadā lidlauka segumu virsmu apstrādei izmantotas 313,93 tonnas šķidrā pretledus reaģenta (KFOR) un 209,5 tonnas granulētā pretledus reaģenta (NAFO).

Gaisa kuģu un lidlauka seguma atledošanas/pretapledošanas (*anti-icing* un *de-icing*) materiāla daudzums procentos, kas nodots pārstrādei vai izlietots bez pārstrādes

Tika apstrādāti 75% izmantoto gaisa kuģu atledošanas/pretapledošanas materiāla.

Notekūdeņi, kas satur lidlauka pretapledošanas reaģentus, netiek attīrīti.

Ietekme uz bioloģisko daudzveidību

304-2

Kaut arī lidostai "Rīga" tuvākā īpaši aizsargājamā teritorija ir *Natura 2000* teritoriju sarakstā iekļautais Beberbeķu dabas parks, lidostai nav tiešas ietekmes uz šo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju. Lai monitorētu gaisa kuģu emisiju iespējamo ietekmi uz mežu ekosistēmu, 2018. gadā tika uzsākts meža monitorings, tostarp Beberbeķu dabas parkā. Monitoringā tika izstrādāta metodika, kā arī sagatavota un Dabas aizsardzības pārvaldē apstiprināta meža monitoringa programma. 2019. gada monitoringa rezultāti neuzrāda būtiskas izmaiņas meža ekosistēmā, kas varētu būt saistītas ar gaisa kuģu dzinēju emisiju ietekmi.

Lidostas "Rīga" ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērošanai 2017. gadā tika uzsākta trīs gadu putnu monitoringa programma, kurā uzskaitīja zosis un dzērves pavasara un rudens migrācijas periodā, kā arī uzskaitīja svīrveidīgos un bezdelīgveidīgos putnus. Šajā monitoringā īstenoja arī Babītes ezera ķīru koloniju monitoringu. Atbilstoši izstrādātajai monitoringa metodikai 2019. gada jūnijā ar plastmasas krāsainajiem un metāla kāju gredzeniem tika iezīmēti 70 lielo ķīru jaunie putni. Līdz 2019. gada beigām bija saņemti vismaz 29 ziņojumi

par 13 dažādu putnu sugu īpatņu novērojumiem no vairākām Eiropas valstīm. Analizējot zināmos Babītes ezera lielo ķīru atradumus, var secināt, ka tie novēroti samērā dispersi, ļoti plašā reģionā gan Latvijā, gan visā ziemeļrietumu Eiropā. Lidostas teritorijā neviens no iezīmētajiem ķīriem nav novērots.

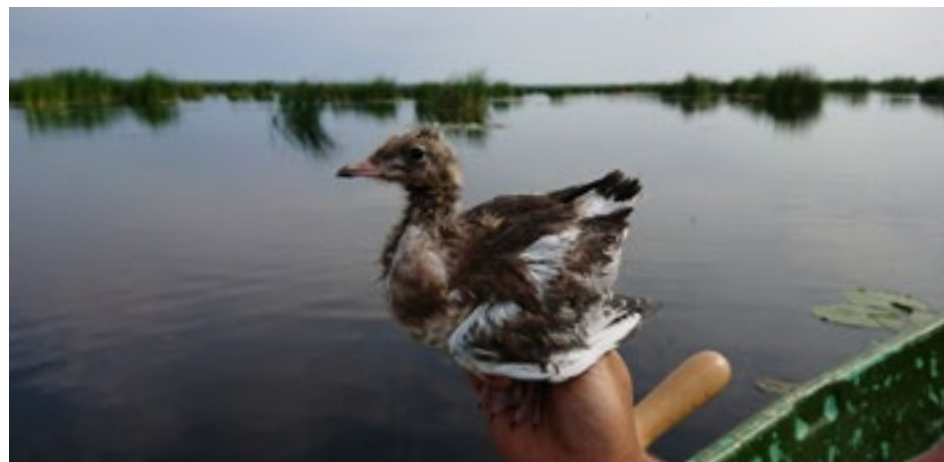
Vides troksnis

RIX 3

Vadības pieeja 103

Lidosta "Rīga" apzinās trokšņa ietekmi uz apkārtējiem iedzīvotājiem un uzņēmuma lomu gaisa kuģu trokšņa pārvaldībā – veicot gaisa kuģa novērtēšanu, piedaloties un veicinot lidojumu procedūru optimizēšanu, kā arī rosinot iesaistītās puses kopīgi rīkoties, lai mazinātu trokšņa ietekmi uz lidostas apkārtnē dzīvojošajiem iedzīvotājiem.

Lidosta uzkrāj gan gaisa kuģu trokšņa mērījumus četrās stacionārās stacijās, gan gaisa kuģu radiolokācijas datus. Gaisa kuģu trokšņa monitorings tika sākts 2008. gadā. Lidosta "Rīga" reizi piecos gados izstrādā trokšņa stratēģisko karti un [Rīcības plānu trokšņa samazināšanai](#). Pašlaik ir aktuāla 2017. gadā izstrādāta trokšņa stratēģiskā karte, kas ir balstīta uz 2016. gada datiem, kā arī 2018. gada decembrī apstiprinātais Rīcības plāns. Pamatojoties uz iepriekšējo Rīcības plānu, ir mainītas gaisa kuģu li-

Stacija	Trokšņa indekss, dBA	
	2019. gadā	2018. gadā
TMS1	50,0	51,2
TMS2B	55,4	56,2
TMS4	55,0	56,6

dojumu procedūras un no tām izrietošās gaisa kuģu lidojumu trajektorijas. Aktuālajā Rīcības plānā ir ieviesti informējošie pasākumi, piemēram, [gaisa kuģu trokšņa kategoriju indekss, informācija par definētu teritoriju pārlidošanas biežumu](#), tiek apstrādāta un analizēta manevrēšanas ceļu izmantošana un E tipa lidojumu procedūru izpilde naktī, kā arī gaisa kuģu ielidošanas profils, kā dēļ ir ieviestas izmaiņas lidostas informācijas publikācijā un tiek publicēta informācija [par aviokompāniju sniegumu ielidošanā](#).

Trokšņa indekss trokšņa monitoringa stacijās

Trokšņa indeksu trokšņa monitoringa stacijās aprēķina atbilstoši lidostā "Rīga" apstiprinātai instrukcijai. Indeksa aprēķināšanā ņem vērā izmērīto gaisa kuģu trokšņa līmeni. To normalizē atbilstoši bāzes gadā pārvadātajam pasažieru skaitam, kravas lidojumos apkalpotās kravas apjomam un citu lidojumu skaitam. Bāzes gads TMS2B² ir 2016., bet TMS1 un TMS4 tas ir 2012. gads.

2019. gadā visās trokšņa monitoringa stacijās tika konstatēta zemāka trokšņa indeksa vērtība nekā iepriekšējos gados, kas ir saistīts ar lielāku un kļūdsāku gaisa kuģu izmantošanu pasažieru un kravu pārvadāšanā.

² TMS – trokšņa monitoringa stacija, 1,2,3,4 – stacijas numurs, B – pārvietojamās trokšņa monitoringa stacijas apzīmējums. Trokšņa monitoringa staciju invertējums publiski pieejams lidostas mājaslapas sadaļā "Vides trokšņa monitorings".

Gads	Trokšņa indekss
2018.	84414
2019.	83821

Gaisa kuģu trokšņa kategoriju skaļuma indekss

Gaisa kuģu trokšņa kategoriju skaļuma indeksu aprēķina atbilstoši trokšņa samazināšanas Rīcības plānā apstiprinātai metodikai. Retāk izmantotiem gaisa kuģiem tiek izmantots gaisa kuģa tipa vidējais sertificētais trokšņa līmenis. Indeksa bāzes gads ir 2017. gads, kad indeksa vērtība atbilst lidojumu skaitam. 2019. gadā indeksa

vērtība attiecībā pret iepriekšējo gadu samazinājās par 0,7%, lai gan lidojumu skaits palielinājās par 4,2%. Samazinājumu noteica jaunu un klusāku gaisa kuģu izmantošana lidsabiedrību *airBaltic* un *Lufthansa* flotēs, kā arī mazāku gaisa kuģu ieviešana *Ukraine International Airlines* un *Uzbekistan Airlines* lidojumos uz Rīgu.

Detalizēti skaidrojumi ir publiski pieejami lidostas "Rīga" mājaslapā, trokšņa [samazināšanas Rīcības plānā 34. – 36.lpp.](#)

Sūdzības par troksni

2019. gadā ir saņemtas trīs sūdzības par gaisa kuģu radīto troksni un divi

jautājumi. Viena sūdzība saņemta par ielidojošo gaisa kuģa trokšņa līmeni Rītabuļļos. Situācijas izvērtēšanai tika veikti mērījumi un sagatavots testēšanas pārskats. Atbildot uz divām citām sūdzībām par izlidošanas procedūrām gaisa kuģiem, kas pirms Jūrmalas pagriežas uz rietumiem, situācija tika izvērtēta un sniegta detalizēta atbilde.

CDA īpatsvars

Lidosta "Rīga" CDA (*Continuous descent approach* – gaisa kuģi, kas ielido, nepārtraukti samazinot augstumu) īpatsvaru aprēķina atbilstoši trokšņa samazināšanas Rīcības plānā apstiprinātai metodikai. 2019. gadā 85% ie-

Trokšņa stratēģiskā karte

lidojošo reisu notika atbilstoši lidostas "Rīga" CDA kritērijiem. Lidostas izmantotais kritērijs ir gaisa kuģis, kas lido mazākā augstumā nekā 10 km ar gradientu, kas mazāks par 1% zem 10 000 pēdām (aptuveni 3000 m).

Lai gan teju visas aviokompānijas uzrāda labāku individuālo sniegumu laika periodos bez intensīvas satiksmes, tomēr kopējais rādītājs šādos periodos ir par vienu procentpunktu zemāks – 84%. Tas skaidrojams ar to, ka aviokompānijas, kuras uzrāda labus rezultātus CDA nodrošināšanā, biežāk veic lidojumus intensīvākā satiksmē.

Gaisa kuģi, kas ielido atbilstoši CDA noteiktajām teritorijām ir klusāki, patērē mazāk degvielas un rada mazākas siltumnīcefekta gāzu emisijas.

Atbilstība vides likumiem un noteikumiem

307-1

2019. gadā vidi regulējošo normatīvo aktu un B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas pārkāpumi nav konstatēti, attiecīgi soda sankcijas no vides aizsardzības prasību kontrolējošo institūciju puses nav piemērotas.

Enerģijas patēriņš

302-1

Lidostas "Rīga" darbības nodrošināšanai uzņēmums izmanto vairākus ener-

goresursus – siltumu, elektroenerģiju un degvielu.

Elektroenerģija nodrošina termināļu un tehnisko dienestu ēku elektroapgādi, kā arī dzesēšanas sistēmu darbību. Elektroenerģiju patērē lidlauka un publiskās zonas āra apgaismojumam, kā arī dažādu iekārtu un transportlīdzekļu darbināšanai. Lidosta "Rīga" visu iegādāto elektroenerģiju neizlieto savām vajadzībām, bet daļu pārdod teritoriju nomniekiem un lidlauka pakalpojumu sniedzējiem.

Siltumenerģiju lidostai piegādā SIA *Industry Service Partner*, kas ražo siltumenerģiju, izmantojot šķeldu un dabasgāzi. Daļu no iepirktās siltumenerģijas lidosta pārdod nomniekiem.

Transportlīdzekļu un iekārtu darbinā-

šanai lidostā "Rīga" izmanto dīzeļdegvielu un benzīnu. To uzpilda gan lidostas "Rīga" degvielas uzpildes punktā, gan arī iegādājas degvielas uzpildes stacijās ārpus lidostas.

Enerģijas uzskaitē un aprēķins balstīts mērījumos, piegādes dokumentācijā un uzņēmuma iekšējo resursu uzskaitē. Lidosta "Rīga" degvielas patēriņu uzskaita litros par katru kalendāro mēnesi, tādēļ enerģijas patēriņa datu apstrādē mērvienība "litri" ir pārveidota uz "MWh", izmantojot lidostas energopārskatā iekļauto metodoloģiju.

Energoefektivitāte 302-3

Lai noteiktu energopārvaldības sistēmas darbības efektivitāti un izvirzīto mērķu izpildi, lidosta "Rīga" regulāri kontrolē darbības rādītājus. Vienu reizi

ceturksnī energopārvaldības darba grupā skaita ceturkšņa patēriņa rādītājus un analizē cēloņus patēriņa novirzēm, kas pārsniedz 15%. Elektroenerģijas izmantošanas efektivitātes noteikšanai vērtē elektroenerģijas patēriņu MWh attiecībā pret apkalpoto satiksmes vienību skaitu, savukārt siltumenerģijas energoefektivitātes noteikšanai vērtē siltumenerģijas patēriņu attiecībā pret apkurināmās platības m².

Galvenie pasākumi elektroenerģijas patēriņa samazināšanai bija apgaismes ķermeņu nomaiņa uz energoefektīvākiem apgaismes līdzekļiem atsevišķās uzņēmuma ēkās, publiskajā teritorijā, autostāvvietās, inženiertehniskajā zonā, perona zonā un citās vietās lidostas teritorijā. Kā vēl vienu pasākumu var minēt darbinieku infor-

Energoresurss	Mērvienība	2019. gads
Lidostas "Rīga" energoresursu patēriņš		
Elektrība	MWh	13209,450
Siltumenerģija	MWh	9136,813
Dīzeļdegviela	MWh	8018,76
Benzīns	MWh	353,56
Kopā:	MWh	30718,58
Nomniekiem nodotais energoresursu apjoms		
Elektroenerģija	MWh	15919,168
Siltumenerģija	MWh	2444,927
Kopā:	MWh	18364,095

Darbības rādītājs	2017. gads	2018. gads	2019. gads
Elektroenerģija, MWh/SV ³	0,0027	0,0023	0,0021
Siltumenerģija, MWh/1 m ²	0,351	0,350	0,316

mējošus pasākumus. Elektroenerģijas patēriņa samazinājumu uz vienu satiksmes vienību var skaidrot arī ar būtisku pasažieru skaita pieaugumu katrā kalendārajā gadā.

Ēku siltumenerģijas patēriņa novērtēšanai un siltuma regulēšanai lidostā izmanto speciālu programmu – “Energopārvaldības datu monitoringa rīks”. Programma ļauj novērtēt katras ēkas siltumenerģijas patēriņu un fiksēt novirzes no normas, savlaicīgi veicot nepieciešamos tehniskos un organizatoriskus pasākumus. Informatīvie pasākumi lidostas darbiniekiem notiek arī par siltumenerģijas racionālu izmantošanu un energoefektivitātes pasākumiem.

Enerģijas patēriņa samazināšana 302-4

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 668 “Energoefektivitātes monitoringa un piemērojamā energopārvaldības sistēmas standarta noteikumi” katru gadu līdz 1. novembrim tiek gatavots un Būvniecības valsts kontroles birojā iesniegts ikgadējais pārskats par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem.

Enerģijas ietaupījuma aprēķināšanai izmantota paredzamā ietaupījuma (*ex-ante*) metode.

Nozīmīgākie energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi, kas kas bija

	2018. gads	2019. gads
Sasniegtais enerģijas ietaupījums, MWh	327,549	25,716

pamats enerģijas ietaupījumam, bija apgaismojuma ķermeņu nomaiņa uz energoefektīvākiem apgaismes līdzekļiem uzņēmuma ēkās un teritorijā.

Siltumnīcefekta gāzu emisijas un to intensitāte 305-1, 305-2, 305-4

Lai novērtētu lidostas “Rīga” siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas, tiek izmantotas ACA programmas vadlīnijas, kā arī tās nodrošinātā rīka “ACERT 3.1.” versija. ACA vadlīnijas paredz emisiju aprēķināšanu, piemērojot gan uz lokalizācijas vietu attiecināmos emisiju faktoros (*location based*), gan uz tirdzniecības pamata aprēķinātos emisiju faktoros (*market based*). Lidosta “Rīga” emisijas aprēķina gan no

sava tiešā patēriņa (*Scope 1*), gan emisijas no nomniekiem nodotā enerģijas apjoma (*Scope 2*). CO₂ emisijas tiek attiecinātas uz relatīvo vērtību – pasažieru skaitu.

Lidostas tiešajām siltumnīcefekta gāzu emisijām tiek apskatītas CO₂, metāna un N₂O emisijas, bet netiešajām – CO₂. Siltuma enerģijas ražošanā tiek apskatītas CO₂ emisijas, savukārt informācija par uzņēmuma patērētās elektroenerģijas emisijas faktoru aprēķināšanā izmantotajām gāzēm nav pieejama.

Par elektroenerģijas emisijas faktoru tiek pieņemts normatīvajos aktos noteiktais emisijas faktors, bet siltuma enerģijas emisijas faktors tiek aprē-

³ Viena satiksmes vienība ir līdzvērtīga vienam pasažierim vai 1 t apkalpotās gaisa kravas.

Vides un energopārvaldības politika | Piesardzības princips | Atkritumu apsaimniekošana | Vides troksnis | Vides iniciatīvas

ķināts no siltumenerģijas piegādātāja sniegtās informācijas.

Dati par iepriekšējā gada SEG emisijām tiek aprēķināti līdz katra gada 1. novembrim, līdz ar to atskaitē nav iekļauti dati par 2019. gadu, jo to aprēķins uz šā ziņojuma sagatavošanas brīdi vēl nav veikts.

Emisiju samazināšanas novērtēšanai bāzes gads nav noteikts, jo atbilstoši ACA programmas vadlīnijām pirmajā līmenī emisijas salīdzina pret iepriekšējo trīs gadu vidējo rādītāju, savukārt no 2. līmeņa ir jānosaka bāzes gads, ko lidosta noteiks, pārejot uz otro akreditācijas līmeni.

SEG emisiju samazināšana

305-5

2018. gadā Kohēzijas projektā tika īstenots projekts, kurā ielu apgaismojuma spuldzes lidostas teritorijā tika nomainītas pret LED gaismekļiem.

	2017.	2018.
Emisijas no sava tiešā patēriņa		
CO ₂ emisijas	1 353 t	1 472 t
Biogēnās CO ₂ emisijas metriskajās tonnās CO ₂ ekvivalenta	2,89	30,04 ⁴
Emisijas no iepirktais enerģijas saražošanas		
Uz lokalizācijas vietu attiecināmie emisijas faktori	2 487 (2047) t	2 050 t
Uz tirdzniecības pamata aprēķinātie emisijas faktori	6 795 (5485) t	5 510 t
Projektu realizācijas rezultātā samazināto SEG emisiju apjoms		
		2018. gads
Uz lokalizācijas vietu attiecināmie emisijas faktori		36 t
Uz tirdzniecības pamata aprēķinātie emisijas faktori		106 t

⁴ Emisijas faktors 2,54 kg CO₂ eq/l, kas balstīts uz biodīzeļa emisijas faktoru no https://www.epa.gov/sites/production/files/2015-07/documents/emission-factors_2014.pdf 9,6 kg/galonu (3,785 l) jeb 2,54 kg/l

VIDES INICIATĪVAS

Ūdens un atkritumu monitorings

2019. gada vasarā lidostas “Rīga” terminālī monitorēja atkritumus, lai noskaidrotu, kāds ir izmesto atkritumu sastāvs pirms drošības kontroles un drošības kontrolē, kā arī otrreizējai pārstrādei nododamo PET atkritumu īpatsvars.

Lai atrastu labāko risinājumu ūdens izliešanas vietas izveidei, monitoringa laikā tika mērīts arī PET pudelēs esošais šķidrums daudzums. Ūdens izliešanas vieta ir nepieciešama. Rūpējoties par vidi, pasažieri lieto daudzreiz izmantojamās ūdens pudeles, tomēr pirms drošības kontroles nav ierīkota vieta, kur būtu iespēja ūdeni no šīm pudelēm izliet, tādēļ ūdens tika liets uz augiem terminālī un atkritumu konteineros.

Monitoringā tika noskaidrots, ka pārsvarā pirms drošības kontroles tiek izmests liels daudzums PET pudeļu, tomēr pasažieri šīs PET pudeles ne vienmēr izmet tam paredzētajos PET pudeļu konteineros. Izmestajās PET pudelēs paliek liels ūdens daudzums, tādēļ atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums šos atkritumus nepieņem

kā otrreizēji pārstrādājamus, bet gan kā sadzīves nešķirotos atkritumus.

Balstoties uz monitoringa rezultātiem, lidosta nolēma labiekārtot drošības pārbaudes sagatavošanās zonu, lai tā kļūtu vizuāli piesaistoša un sniegtu pasažieriem informāciju gan par pareizu sagatavošanos drošības kontrolei, gan pareizu atkritumu šķirošanu, gan arī ietvertu informāciju pasažieriem par lidostas “Rīga” veiktajiem pasākumiem ilgtspējīgas vides nodrošināšanā.

Ūdens uzpildes vietas izveide

Pēc pasažieru ierosinājumiem lidosta 2019. gadā sāka uzstādīt dzeramā ūdens uzpildes vietas – tās pieejamas bagāžas saņemšanas zālē E, kā arī ārpus Šengenas atlidošanās pirms robežšķērsošanas vietas. 2020. gadā trīs dzeramā ūdens uzpildes vietas tiks uzstādītas izlidošanas zonā – divas Šengenas un viena ārpus Šengenas pasažieru zonā.

Foto: Niklāvs Rubenis

**AKTĪVA
PILSONISKĀ
IESAISTE**

AKTĪVA PILSONISKĀ IESAISTE

Starptautiskā Lidostu padome Eiropā

Starptautiskā Gaisa transporta asociācija/
Virszemes apkalpošanas padome

Latvijas Aviācijas Asociācija

Latvijas Drošības un aizsardzības
industriju federācija

LATVIJAS DARBA DEVĒJU KONFEDERĀCIJA

Latvijas Darba devēju konfederācija

Latvijas Personāla vadīšanas asociācija

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības
kamera

Biedrība "Mārupes uzņēmēji"

Dalība organizācijās 102-13

Lidosta "Rīga" ir biedrs valsts un starptautiskās aviācijas, uzņēmējdarbības un darba devēju organizācijās, kurās atbalsta un iesaistās uzņēmuma interešu pārstāvniecībā tiktāl, cik tas attiecas uz aviācijas nozares ilgtspējīgas darbības veicināšanu un attīstību.

Lidosta "Rīga" ir šādās nozares un tautsaimniecības attīstības, un uzņēmēju interešu pārstāvniecības organizācijās:

ACI EUROPE – *Airports Council International EUROPE* (Starptautiskā lidostu padome Eiropā)

IATA GHC (IGHC) – *International Air Transport Association, Ground Handling Council* (Starptautiskā Gaisa transporta asociācija/ Virszemes apkalpošanas padome)

LAA – Latvijas Aviācijas Asociācija

LDDK – Latvijas Darba devēju konfederācija

LTRK – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera

DAIF Latvija – Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācija

LPVA – Latvijas Personāla vadīšanas asociācija

Mārupes uzņēmēji – Biedrība "Mārupes uzņēmēji"

Lidostas "Rīga" pārstāvji darbojas arī uzņēmēju interešu pārstāvniecības organizāciju sastāvos, tā sniedzot ieguldījumu ne tikai lidostas "Rīga" attīstībā, bet aviācijas nozarē kopumā.

2019. gadā vairāki lidostas "Rīga" pārstāvji darbojās *ACI Facilitation and Customer Service* darba grupā. Dalība šajā grupā sniedz iespēju pieredzes apmaiņai starp lidostām pasažieru apkalpošanas un citos jautājumos, izveidojot labākās prakses piemērus un ieteikumus nozarei kopumā. Grupā izstrādā un regulāri atjauno vadlīnijas pasažieru apkalpošanai, kas apkopo labāko Eiropas lidostu praksi un ieteikumus par infrastruktūru, procesiem, servisu un attieksmi.

Tāpat lidosta aktīvi darbojas Eiropas lidostu komunikācijas vadītāju darba grupā (*Airports Communication Group, ACG*) un *ACI Europe* Digitālās komunikācijas forumā (*Digital Communications Forum (DCF)*), kuru mērķis ir apmainīties ar pieredzi un risinājumiem lidostu sabiedrisko attiecību

Dalība organizācijās | Atbalsts sabiedrībai | Brīvprātīgais darbs vietējās kopienas atbalstam | Sadarbība ar izglītības iestādēm | Ziedošana un dāvināšana | Atrasto mantu nodošana labdarībai | Ziedojumu stendi

un komunikācijas pilnveidošanā. 2019. gadā Rīgā notika ACG pavasara sa-nāksme.

Vietējā līmenī lidostas "Rīga" pārstāv-ji darbojas nozares organizācijas LAA valdē un vietējās pašvaldības – Mā-rupes – uzņēmēju biedrības valdē, tā sniedzot ieguldījumu ne tikai aviācijas, bet arī uzņēmējdarbības vides pilnvei-došanā un attiecību ar vietējo pašval-dību uzlabošanā.

Atbalsts sabiedrībai

103

Lidosta "Rīga" ir pārliecināta, ka jeb-kura Latvijā strādājoša uzņēmuma panākumi ir nesaraujami saistīti ar visas sabiedrības un tautsaimniecī-bas sekmīgu izaugsmi. Tādēļ uzņē-mums, apzinoties savas atbildības dimensijas, ir definējis korporatīvās sociālās atbildības un sabiedrības in-vestīciju politikas jomas.

Lidostas "Rīga" Ilgtspējīgas attīstī-bas politika nosaka, ka "Lidosta at-balsta un sniedz ieguldījumu sabied-rībā un apkārtnē, kurā tā darbojas, lai parādītu, ka mūsu klātbūtnei ir pozitīva ietekme un tā sniedz ieguvu-mus", kā arī "Lidosta izglīto sabied-rību par mūsu uzņēmumu un aviāci-jas nozari".

Lidosta "Rīga" atbalsta šādas jomas:

- vietējās kopienas labklājība;
- vides aizsardzība;
- cilvēkresursu attīstība;
- uzņēmējdarbības un tūrisma attīstība Latvijā.

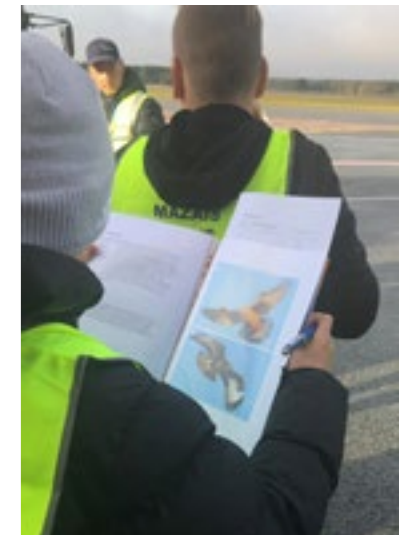
Lidosta "Rīga" sabiedrības atbalsta projektus īsteno kā brīvprātīgo darbu un finansiālo atbalstu, nodrošinot šā procesa caurspīdīgumu. Informācija par uzņēmuma sniegto finansiālo at-balstu tiek publicēta lidostas "Rīga" mājaslapas sadaļā ["Pārskats par lid-ostas piešķirtajiem ziedojumiem un dāvinājumiem"](#).

Atbalsta subjekti ir organizācijas un iestādes, kuru darbība vai īstenotie projekti atbilst uzņēmuma sabiedrības investīciju politikā definētajām prio-ritārajām atbalsta jomām, savukārt netiek atbalstītas reliģiskās organi-zācijas un ar politiskajiem procesiem saistītas personas un organizācijas.

Brīvprātīgais darbs vietējās kopienas atbalstam

RIX 5

Apzinoties savas atbildības dimensijas un uzņēmuma ietekmi uz apkaimes iedzīvotāju dzīves kvalitāti, lidosta "Rīga" kā vienu no prioritātēm ir definējusi vietējās kopienas labklājību.

2018. gadā lidosta "Rīga" parakstīja sadarbības memorandu ar Babītes novada pašvaldību un 2019. gadā – ar Mārupes novada pašvaldību.

Sadarbībā ar Babītes un Mārupes novada pašvaldības iestādēm tika noteikti sadarbības virzieni 2019. gadam, atbalstu fokusējot uz šādām mērķgrupām – bērni un jaunieši (arī no daudz bērnu un maznodrošinātām ģimenēm), novada seniori un personas ar invaliditāti, darba meklētāji un sociāli maznodrošinātās personas.

Katru gadu lidosta "Rīga", piesaistot darbiniekus, kuri vēlas ziedot brīv-

prātīgo darbu, organizē vairākas aktivitātes Babītes un Mārupes pašvaldības iedzīvotājiem. Organizējot šādiem labdarības projektiem brīvprātīgos palīgus, uzņēmumā tiek veicināta darbinieku saliedēšana, jo aptaujā par iekšējo komunikāciju darbinieki kopīgu, mērķtiecīgu un uz ilgstošu sadarbību vērstu labdarības projektu ir norādījuši kā vienu no veidiem kolektīva saliedēšanai.

2019. gadā, izmantojot darbinieku brīvprātīgo darbu, lidosta "Rīga" Babītes novadā piedalījās piecās aktivitātēs – divās izglītojošās aktivitātēs – pirmsskolas izglītības iestādēs, Ba-

bītes novada sporta spēlēs un divos labdarības koncertos Babītes novada senioriem. Kopā šajās aktivitātēs piedalījās 25 darbinieki, ziedojot labdarībai 116 stundu. Mārupes novadā labdarības koncertā senioru atbalstam, ziedojot četras stundas brīvprātīgā darba, piedalījās viens lidostas "Rīga" darbinieks.

Līdztekus brīvprātīgā darba atbalsta formai uzņēmums īsteno arī citas aktivitātes Babītes un Mārupes iedzīvotāju atbalstam, piemēram, izglītojošas ekskursijas lidostā "Rīga" vietējās kopienas mācību iestādēm – 2019. gadā noritējušas astoņas ekskursijas Babītes novada izglītības iestādēm un četras – Mārupes novada izglītības iestādēm. Lidosta "Rīga" piedalās arī vietējās vides sakopšanā, piemēram, 2019. gadā Lielās talkas laikā lidostas "Rīga" darbinieki piedalījās objekta "Skultes lidmašīna" sakopšanā un labiekārtošanā.

Sadarbība ar izglītības iestādēm

Ar Latvijas un ārvalstu izglītības iestādēm lidosta "Rīga" sadarbojas ne tikai, lai nodrošinātu prakses vietas, mācībspēku stažēšanos un piedalītos izglītības iestāžu karjeras pasākumos ([vairāk par to lasīt 101. lpp. sadaļā "Karjeras pasākumi un prakses iespējas"](#)), bet arī kā korporatīvi sociāli

atbildīgs uzņēmums lidosta "Rīga" sniedz savu ieguldījumu izglītības satura pielāgošanai mūsdienu darba tirgus prasībām un skolā mācīto priekšmetu pielietojumam reālā vidē atbilstoši programmas "Skola 2030" pamatnostādņem.

2019. gadā lidosta "Rīga" iesaistījās Mārupes pamatskolas pilotprojektā "Skola dodas dzīvē – dzīve ienāk skolā". Sadarbojoties ar Mārupes pamatskolas skolotājiem, lidostas "Rīga" putnu un dzīvnieku kontroles speciālists piedalījās gan praktiskās dabaszinību un bioloģijas mācību stundas sagatavošanā, gan vadīšanā. Lidostā "Rīga" septītās klases skolēni praksē

Dalība organizācijās | Atbalsts sabiedrībai | Brīvprātīgais darbs vietējās kopienas atbalstam | Sadarbība ar izglītības iestādēm | Ziedošana un dāvināšana | Atrasto mantu nodošana labdarībai | Ziedojumu stendi

apguva nodarbību par putnu sugām un balsīm, to daudzveidību lidostas teritorijā, putnu uzvedību un migrāciju.

Atbilstoši Mārupes pamatskolas pilotprojekta raksturojumam šī praktiskā nodarbība deva iespēju novērot, pētīt dabu un iegūt zināšanas, kuras paliek atmiņā uz ilgāku laiku, jo mācīšanās procesā iesaistīti visi maņu orgāni. Šādas nodarbības sniedz iespēju apgūt pētnieciskā darba prasmes un iemaņas, jaunas zināšanas, veicina komunikāciju un savstarpējo sadarbību, kā arī vides izglītību.

Savukārt lidostas "Rīga" darbinieks, putnu un dzīvnieku kontroles speciālists, kurš iesaistījās projekta īstenošanā, to veica kā brīvprātīgo darbu vietējās kopienas labā.

Īstenojot brīvprātīgā darba atbalsta formu, 2019. gada nogalē lidosta "Rīga" sāka sadarbību ar nodibinājumu "Iespējamā misija" Skolu programmā "Dzīvei gatavs". Pēc pirmās tikšanās ar nodibinājumu lidosta "Rīga" izstrādās divas mācību stundas, saistot tās ar eksaktajiem mācību priekšmetiem.

Ziedošana un dāvināšana

Ziedošanas un labdarības principi noteikti lidostas "Rīga" Korporatīvās sociālās atbildības vadlīnijās.

Projektu pieteikšanas un izskatīšanas

kārtība, kas publiski ir pieejama lidostas "Rīga" mājaslapas sadaļā "[Korporatīvā sociālā atbildība](#)", paredz, ka uz atbalstu var pretendēt organizācijas un iestādes, kuru darbība vai īstenotie projekti atbilst lidostas Sabiedrības investīciju politikā definētajām prioritārajām atbalsta jomām. Netiek atbalstītas reliģiskās organizācijas un ar politiskajiem procesiem saistītas personas un organizācijas.

Atbilstoši Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un pieejamajiem finanšu resursiem visus saņemtos pieteikumus, kas atbilst uzņēmuma definētajām atbalsta jomām, reizi pusgadā izvērtē Ilgtspējas attīstības komisija. Komisijā ir pārstāvēti struktūrvienību vadītāji un vadošie speciālisti, kas atbild par ilgtspējas un korporatīvās sociālās atbildības jomām. Par atbalstītajiem projektiem lidosta personīgi informē atbalsta saņēmējus. Ziedojumu (dāvinājumu) piešķiršana vai projekti ir:

- korporatīvās sociālās atbildības un sabiedrības investīciju politikas sastāvdaļa;
- labdarība, kas var izpausties kā bezatlīdzības palīdzība dažādās sabiedriskajās aktivitātēs atbilstoši Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, par ko tiek noslēgts ziedojuma (dāvinājuma) līgums.

Foto: biedrība "Ideju partneru fonds"

Pārskats par lidostas "Rīga" veiktajiem ziedojumiem un dāvinājumiem ir pieejams uzņēmuma [mājaslapā](#).

2019. gadā lidosta "Rīga" nepiešķirā nevienu ziedojumu vai dāvinājumu.

Atrasto mantu nodošana labdarībai

Lidostas pasažieru terminālī atrastās mantas, kurām mēneša laikā nav pieņemtas īpašnieks, lidosta "Rīga" nodod labdarībai. Kopš 2018. gada par bez uzraudzības atstāto mantu nodošanu ir noslēgts līgums ar nodibinājumu

Dalība organizācijās | Atbalsts sabiedrībai | Brīvprātīgais darbs vietējās kopienas atbalstam | Sadarbība ar izglītības iestādēm | Ziedošana un dāvināšana | Atrasto mantu nodošana labdarībai | Ziedojumu stendi

“Ideju partneru fonds”, kas uztur labdarības veikalus “Otrā elpa”.

Daļa no mantām tiek izvietota organizācijas veikalos pārdošanai, un iegūtie līdzekļi ziedoti sociāliem labdarības projektiem, bet daļu mantu “Ideju partneru fonds” ziedo sadarbības organizācijām, kuras tāspēc nepieciešamības izdala sociāli mazaizsargātām cilvēku grupām.

Arī citas labdarības organizācijas var pieteikties lidostā atrasto mantu saņemšanai. Atbilstoši lidostas “Rīga” noteikumiem organizācijai jābūt sabiedriskā labuma statusam.

Ziedojumu stendi

Lidostas “Rīga” pasažieru termināļa reģistrācijas sektorā, kā arī B un C sektorā, kas atrodas pasažieru zonā aiz drošības kontroles, atrodas lidostas “Rīga” izgatavotie un uzturētie ziedojumu stendi. Uz tiesībām tajā izvietot savu ziedojumu kastīti var pretendēt jebkura labdarības organizācija, kuras darbības virzieni atbilst lidostas korporatīvās sociālās atbildības atbalsta jomām. Organizāciju rotācija stendos notiek divas reizes gadā.

2019. gadā tiesības izvietot ziedojumu kastīti lidostas “Rīga” ziedojumu stendos bija šādām organizācijām:

- biedrība “Latvijas SOS – Bērnu ciematu asociācija”;
- nodibinājums “Latvijas Dabas fonds”;
- biedrība “Žēlsirdības misija dzīvības ēdiens”;
- nodibinājums “Latvijas Bērnu fonds”;
- biedrība “Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība”;
- nodibinājums “Ata Kronvalda fonds”;
- biedrība “Latvijas Ornitoloģijas biedrība”;
- biedrība “Sirds aicinājums”;
- biedrība “Latvijas Audžuģimeņu biedrība”;
- biedrība “Pēc ugunsgrēka”;
- LSIA “Aspazija”;
- biedrība “Juglas Dzīvnieku Aizsardzības Grupa”;
- biedrība “Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība”;
- nodibinājums “O fonds”;
- biedrība “Bērnu vides skola”;
- nodibinājums “Fonds Nāc līdzās”.

Pārskats par ziedojumu stendos iegūto līdzekļu izlietojumu ir pieejams lidostas “Rīga” [mājaslapā](#).

GRI INDIKATORU TABULA

102-55

Vispārīgo standartu informācija

ORGANIZĀCIJAS PROFILS

102-1	Organizācijas nosaukums	4
102-2	Aktivitātes, zīmoli, produkti un pakalpojumi	8
102-3	Galvenā biroja atrašanās vieta	4
102-4	Darbības vietas	8
102-5	Īpašumtiesības un juridiskais statuss	8
102-6	Apkalpotie tirgi	8
102-7	Organizācijas darbības apmērs	8
102-8	Informācija par darbiniekiem un citiem darba veicējiem	87
102-9	Piegādes ķēde	23
102-10	Būtiskas izmaiņas organizācijā un tās piegādes ķēdē	23
102-11	Piesardzības princips vai pieeja	56, 109
102-12	Ārējās iniciatīvas	46
102-13	Dalība organizācijās	119
AO 102-5	Normatīvais ietvars	8
AO 102-6	Aptvēruma teritorija	36
AO 102-7	Tehniskā informācija	9, 10

STRATĒGIJA

102-14	Augstākā līmeņa lēmējpersonas ziņojums	5
--------	--	---

ĒTIKA UN PROFESIONĀLĀ GODPRĀTĪBA

102-16	Vērtības, principi, standarti un rīcības normas	12, 14, 18, 46
--------	---	----------------

PĀRVALDĪBA

102-18	Pārvaldības struktūra	49
--------	-----------------------	----

IETEKMES PUŠU IESAISTE

102-40	Ietekmes pušu saraksts	42
102-41	Koplīgumi	87
102-42	Ietekmes pušu noteikšana un atlase	42
102-43	Pieeja ietekmes pušu iesaistei	42
102-44	Galvenie jautājumi, kas aktualizēti ietekmes pušu iesaistē	42

ZIŅOŠANAS PRAKSE

102-45	Konsolidētajos finanšu pārskatos iekļautās sabiedrības	4
102-46	Pārskata satura un aspektu noteikšana	44
102-47	Būtisko aspektu saraksts	45
102-49	Izmaiņas ziņošanas praksē	44
102-50	Pārskata periods	4
102-51	Pārskata publicēšanas datums	4
102-52	Ziņošanas biežums	4
102-53	Kontaktinformācija jautājumiem par pārskatu	4
102-54	Atsauce par ziņošanu atbilstoši GRI standartam	4
102-55	GRI indikatoru tabula	124

Specifisko standartu informācija Ekonomiskā ietekme

EKONOMISKAIS SNIEGUMS

201-1	Radītā un sadalītā ekonomiskā vērtība	60
-------	---------------------------------------	----

NETIEŠĀ EKONOMISKĀ IETEKME

203-1	Investīcijas infrastruktūrā un pakalpojumu attīstībā	66
203-2	Būtiska netiešā ekonomiskā ietekme	41

IEPIRKUMI

204-1	Vietējo piegādātāju proporcija	23
-------	--------------------------------	----

PRETKORUPCIJAS PASĀKUMI

103	Vadības pieeja	18
205-2	Komunikācija un apmācības par pretkorupcijas politikām un procedūrām	46
205-3	Apstiprinātie korupcijas gadījumi un tiem sekojošā rīcība	18

LIDOSTU OPERATORU SEKTORA PAPILDINĀJUMI (G4)

A01	Apkalpoto pasažieru skaits	59
A02	Apkalpoto lidojumu skaits	59
A03	Apkalpoto kravu skaits (t)	59

CITI BŪTISKI ASPEKTI

RIX 1	Punktualitāte	60
-------	---------------	----

Ietekme uz vidi

103	Vadības pieeja	107
-----	----------------	-----

ENERĢIJA

302-1	Enerģijas patēriņš organizācijā	114
302-3	Enerģijas intensitāte	114
302-4	Enerģijas patēriņa samazināšana	115

ŪDENS

303-1	Ūdens iegūšana	109
303-2	Notekūdeņu pārvaldība	110
303-5	Ūdens patēriņš	109

BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA

304-2	Būtiska aktivitāšu, produktu un pakalpojumu ietekme uz bioloģisko daudzveidību	112
-------	--	-----

IZMEŠI

305-1	Tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas	115
305-2	Emisijas no nomniekiem nodotā enerģijas apjoma	115
305-4	Siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāte	115
305-5	Tiešo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana	116

Sociālā ietekme

NOTEKŪDEŅI UN ATKRITUMI

306-1	Notekūdeņu nodošana attīrīšanai	110
306-2	Atkritumi pēc to tipa un utilizācijas metodes	110

DARBĪBA SASKAŅĀ AR VIDES AIZSARDZĪBU REGULĒJOŠIEM NORMATĪVAJIEM AKTIEM

307-1	Neatbilstība vides likumdošanai un regulējumam	114
-------	--	------------

PIEGĀDĀTĀJU VIDES IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

308-2	Negatīva ietekme uz vidi piegādes ķēdē un veiktie pasākumi	23
-------	--	-----------

LIDOSTU OPERATORU SEKTORA PAPILDINĀJUMI (G4)

A06	Gaisa kuģu un lidlauka seguma pretapledošanas šķidrums izmantošana	111
-----	--	------------

CITA BŪTISKA IETEKME

RIX 3	Vides troksnis	112
103	Vadības pieeja	112

NODARBINĀTĪBA

103	Vadības pieeja	87
401-1	Jaunu darbinieku pieņemšana un darbinieku mainība	100
401-2	Labumi, kas tiek nodrošināti pilna laika darbiniekiem, kas netiek nodrošināti terminēta laika vai nepilna laika darbiniekiem	99

DARBINIEKU UN VADĪBAS ATTIECĪBAS

402-1	Minimālie paziņošanas termiņi par izmaiņām uzņēmuma darbībā	103
-------	---	------------

DARBA DROŠĪBA UN VESELĪBA

103	Vadības pieeja	89
403-1	Darba drošības un veselības vadības sistēma	90
403-2	Bīstamo faktoru identificēšana, risku novērtējums un nelaimes gadījumu izmeklēšana	91
403-4	Darbinieku dalība, konsultācijas un komunikācija par darba drošības un veselības jautājumiem	91
403-5	Darbinieku apmācības darba drošības un veselības jomā	93
403-6	Darbinieku veselības veicināšana	93
403-7	Nomnieku arodveselības un darba drošības pārkāpumu novēršana un mazināšana	91
403-9	Nelaimes gadījumi darbavietā	92
403-10	Arodslimības	91, 93

APMĀCĪBAS UN IZGLĪTĪBA

103	Vadības pieeja	96
404-1	Vidējais apmācības stundu skaits gadā uz vienu darbinieku	96
404-2	Darbinieku prasmju paaugstināšanas un izaugsmes atbalsta programmas	97
404-3	Darbinieku proporcija, kuri regulāri saņem izaugsmes un karjeras attīstības novērtējumu	103

DAŽĀDĪBA UN VIENLĪDZĪGAS IESPĒJAS

405-1	Pārvaldes institūciju un darbinieku dažādība	87
-------	--	-----------

DISKRIMINĀCIJAS AIZLIEGUMS

406-1	Diskriminācijas gadījumu skaits un korektīvās darbības	100
-------	--	------------

CILVĒKTIESĪBU NOVĒRTĒJUMS

103	Vadības pieeja	84
412-1	Uzņēmuma darbības, uz kurām attiecas cilvēktiesību jautājumi	23, 84

PIEGĀDĀTĀJU SOCIĀLĀS IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

103	Vadības pieeja	23
414-2	Negatīva sociālā ietekme piegādes ķēdē un veiktie pasākumi	23

KLIENTU VESELĪBA UN DROŠĪBA

103	Vadības pieeja	70
416-2	Neatbilstību gadījumi attiecībā uz produktu un pakalpojumu ietekmi uz veselību un drošību	74

KLIENTU PRIVĀTUMS

418-1	Būtiskas sūdzības saistībā ar klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu zaudēšanu	83
-------	---	-----------

SOCIOEKONOMISKĀ ATBILSTĪBA

419-1	Neatbilstība normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā	47
-------	--	-----------

LIDOSTU OPERATORU SEKTORA PAPILDINĀJUMI (G4)

A09	Sadursmes ar putniem	74
A0 Extra	Nelaimes gadījumi darbavietā pēc to veida	92
A0 Extra	Arodslimības pēc to veida	93

CITI BŪTISKI ASPEKTI

RIX 2	Piekluve cilvēkiem ar kustību traucējumiem	77
RIX 4	Pasažieru un klientu pieredze un apmierinātība	79
103	Vadības pieeja	79
RIX 5	Atbalsts sabiedrībai	120
103	Vadības pieeja	120

SAĪSINĀJUMI

- GRI** Globālā ziņošanas iniciatīva (*Global Reporting Initiative*)
- EASA** Eiropas Aviācijas drošības aģentūra (*European Union Aviation Safety Agency*)
- Lidosta "Rīga"** Valsts Akciju sabiedrība "Starptautiskā lidosta "Rīga""
- TEN-T** Eiropas Transporta tīkls (*Trans-European Transport Network*)
- NAP** Nacionālais Attīstības plāns
- ACI** Starptautiskā Lidostu padome (*Airports Council International*)
- ACDM** *Airport Collaborative Decision Making*
- AODB** *Amadeus Airport Operational Data Base*
- EIS** Elektronisko iepirkumu sistēma
- LAA** Latvijas Aviācijas Asociācija
- IKP** iekšzemes kopprodukts
- PRM** persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām (*Person with Reduced Mobility*)
- DPS** Drošības pārvaldības sistēma
- ASQ** ACI lidostu pakalpojumu kvalitātes pētījums (*Airport Service Quality*)
- ECAC** Eiropas Civilās aviācijas konference (*European Civil Aviation Conference*)
- LPS** lidlauka pakalpojumu sniedzēji
- NVA** Nodarbinātības Valsts Aģentūra
- MC** Mācību centrs
- IATA** Starptautiskā Gaisa transporta asociācija (*International Air Transport Association*)
- ICAO** Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija (*International Civil Aviation Organization*)
- RTU** Rīgas Tehniskā universitāte
- ACA** Lidostas oglekļa izmešu akreditācijas programma (*Airport Carbon Accreditation*)